

Sprawozdanie biegłego rewidenta

jakość

transparentność

kompetencje

etyka

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

odpowiednich elementów
sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej
Saltus Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych
z siedzibą w Sopocie
na dzień 31 grudnia 2019 r.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Saltus Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie następujących elementów załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Saltus Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie przy ul. Władysława IV 22, zwanego dalej Towarzystwem, na dzień 31 grudnia 2019 roku:

- rozdziałów opisowych „Wycena do celów wypłacalności” oraz „Zarządzanie kapitałem”, zwanych dalej ujawnieniami opisowymi będącymi przedmiotem badania, oraz
- formularzy sprawozdawczych: S.02.01.02, S.17.01.02, S.23.01.01, S.25.01.21, S.28.01.01, zwanych dalej formularzami będącymi przedmiotem badania.

Ujawnienia opisowe oraz formularze będące przedmiotem badania zwane są dalej łącznie odpowiednimi elementami sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Zakres naszych prac określony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską (Dz.U. z 2017 r., poz. 2284) zwanym dalej rozporządzeniem o badaniu SFCR, nie obejmował poniższych innych informacji:

- rozdziałów opisowych „Działalność i wyniki operacyjne”, „System Zarządzania” oraz „Profil ryzyka”
- formularzy sprawozdawczych: S.05.01.02, S.19.01.21

W związku z tym nasza opinia nie obejmuje tych innych informacji oraz nie wyrażamy żadnej formy zapewnienia o tych innych informacjach.

Naszym zdaniem, odpowiednie elementy sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2019 r. zostały sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 381 ze zmianami), zwanej dalej ustawą o działalności ubezpieczeniowej, oraz tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L 12 z 17 stycznia 2015 r.), zwanego dalej rozporządzeniem Solvency II

Podstawa opinii

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów oraz
- rozporządzenia o badaniu SFCR, i art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została opisana poniżej w sekcji naszego sprawozdania „Odpowiedzialność biegłego rewidenta”.

Jesteśmy niezależni od Towarzystwa zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych, zwanym dalej „Kodeksem IFAC”, przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Wypełniliśmy także nasze inne obowiązki etyczne określone w Kodeksie IFAC.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Objaśnienia uzupełniające opinię

Zasady wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Zwracamy uwagę na rozdział „Wycena do celów wypłacalności” sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w którym zostały opisane zasady wyceny aktywów, zobowiązań oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przyjęte przy jego sporządzaniu. Sprawozdanie to zostało przygotowane zgodnie z ramowymi założeniami specjalnego przeznaczenia określonymi w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz rozporządzeniu Solvency II, a nie zgodnie z zasadami rachunkowości mającymi zastosowanie przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Towarzystwa za 2019 rok.

Sprawozdanie to podlega ujawnieniu (opublikowaniu), a grono jego użytkowników obejmuje, ale nie jest ograniczone do Komisji Nadzoru Finansowego. W związku z tym sprawozdanie to może nie być użyteczne dla innych celów niż określone w ustawie o działalności ubezpieczeniowej oraz rozporządzeniu Solvency II.

Nasza opinia nie jest zmodyfikowana w odniesieniu do tej sprawy.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej oraz rozporządzeniem Solvency II.

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej wolnego od istotnych zniekształceń powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Sporządzając sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Towarzystwa do kontynuacji działalności, ujawnienie, jeśli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności, jako podstawy zasad rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy kierownik jednostki albo zamierza dokonać likwidacji Towarzystwa albo zaniechać prowadzenia działalności, albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Rada Nadzorcza jest odpowiedzialna za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Towarzystwa.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszymi celami jest uzyskanie racjonalnej pewności czy odpowiednie elementy sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie zawierają istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z Krajowymi Standardami Badania zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeśli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpływać na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Przeprowadzając badanie, zgodnie z Krajowymi Standardami Badania:

- stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm oraz
- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia odpowiednich elementów sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa lub innych nieprawidłowości jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej znaczącej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa;

- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości, zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;

- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Towarzystwa założenia kontynuacji działalności przy stosowaniu przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, oraz na podstawie zebranych dowodów badania, oceniamy czy istnieje istotna niepewność dotycząca zdarzeń lub warunków, które mogą budzić znaczące wątpliwości co do zdolności Towarzystwa do kontynuacji działalności. Gdy ocenimy, iż istotna niepewność istnieje, jesteśmy zobowiązani w naszym sprawozdaniu z badania albo zwrócić uwagę na ujawnienia w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej dotyczącej tej niepewności, albo zmodyfikować naszą opinię o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej, jeżeli ujawnienia te są nieadekwatne. Nasza ocena jest oparta na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania z badania. Jednakże w przyszłości mogą wystąpić zdarzenia lub warunki, które mogą spowodować, iż Towarzystwo nie będzie kontynuowało działalności;

Komunikujemy Radzie Nadzorczej oraz Komitetowi Audytu informacje związane z badaniem, w szczególności o planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikowaliśmy podczas badania.

Inne kwestie

Inne informacje zamieszczone w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie innych informacji.

W związku z przeprowadzaniem badaniem odpowiednich elementów sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej naszym zadaniem, zgodnie z wymogami z Krajowych Standardów Badania, jest zapoznanie się z tymi innymi informacjami oraz rozważenie, czy nie zawierają one istotnej niespójności ze zbadanymi odpowiednimi elementami sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Jeśli stwierdzimy takie istotne niespójności jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszej opinii. Nie mamy nic do przekazania w tym zakresie.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacje dotyczące przeprowadzonego badania wymagane przez rozporządzenie o badaniu SFCR

Badanie odpowiednich elementów sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 r. przeprowadziliśmy zgodnie z umową z dnia 26 listopada 2018 r. zawartą na podstawie uchwały Rady Nadzorczej Towarzystwa z dnia 30 października 2018 r.

Stwierdzenia uzyskania żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

Zakres naszych prac nie został ograniczony. W trakcie badania odpowiednich elementów sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej uzyskaliśmy żądane przez nas informacje oraz wyjaśnienia niezbędne do uzyskania właściwych i odpowiednich dowodów badania.

Zarząd Towarzystwa złożył w dniu wydania niniejszego sprawozdania oświadczenie o zgodności sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej z mającymi zastosowanie przepisami prawa, w tym w szczególności z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i rozporządzeniem Solwency II.

Inne informacje wymagane przez rozporządzenie o badaniu SFCR

Ogólna charakterystyka Towarzystwa

Saltus Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Sopocie przy ulicy Władysława IV 22 prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 27 lutego 1995 r. oraz z dnia 29 września 2000 r. W dniu 12 lipca 2002 r. Towarzystwo zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000117377 w Sądzie Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Przedmiotem statutowej działalności Towarzystwa jest udzielanie ochrony ubezpieczeniowej swoim członkom na zasadzie wzajemności poprzez zawieranie umów ubezpieczenia majątkowego i osobowego, określonych przepisami kodeksu cywilnego oraz przepisami prawa ubezpieczeniowego. Towarzystwo prowadzi działalność ubezpieczeniową w Dziale II, zgodnie z załącznikiem do ustawy ubezpieczeniowej w następujących grupach ubezpieczeń: 1, 2, 8, 9, 13, 14 i 16.

Wycena aktywów dla celów wypłacalności

Aktywa zaprezentowane w formularzu S.02.01.02 na dzień 31 grudnia 2019 r. zostały wycenione i ujęte, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 223 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I rozporządzenia Solwency II.

Wycena zobowiązań dla celów wypłacalności

Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zaprezentowane w formularzu S.02.01.02 na dzień 31 grudnia 2019 r. zostały wycenione i ujęte, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I rozporządzenia Solwency II.

Ustalenia wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zaprezentowane w formularzu S.17.01.02 na dzień 31 grudnia 2019 r. zostały ustalone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art.

224-235 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III w tytule I rozporządzenia Solwency II.

Środki własne oraz wysokość dopuszczonych środków własnych

Środki własne oraz wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i wysokości dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego w formularzu S.23.01.01 na dzień 31 grudnia 2019 r. zostały obliczone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 238 i art. 240-248 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem IV w tytule I rozporządzenia Solwency II.

Dopuszczone środki własne

Towarzystwo posiada dopuszczone środki własne w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności.

Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy zaprezentowany w formularzu S.28.01.01 na dzień 31 grudnia 2019 r. został obliczony, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z art. 271-275 ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem VII i X w tytule I rozporządzenia Solwency II.

Dopuszczone podstawowe środki własne

Towarzystwo posiada dopuszczone podstawowe środki własne w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy.

Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności zaprezentowany w formularzu S.25.01.21 na dzień 31 grudnia 2019 r. został obliczony, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z rozdziałem V i X w tytule I rozporządzenia Solwency II.

Kompletność wyjaśnień dotyczących istotnych różnic podstaw i metod wyceny dla celów wypłacalności i dla celów rachunkowości

Towarzystwo w trakcie badania odpowiednich elementów sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawiło kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w ustawowym sprawozdaniu finansowym.

Wojciech Adrianowski

Biegły rewident nr 10225

biegły rewident przeprowadzający badanie

w imieniu PKF Consult Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością Sp.k.

firmy audytorskiej nr 477

ul. Orzycka 6, lok 1B

02-695 Warszawa

Gdańsk, dnia 16 kwietnia 2020 r.

**Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji
finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku
i za rok obrotowy kończący się tego dnia**

SALTUS TUW

Spis treści

Podsumowanie	3
A. Działalność i wyniki operacyjne	6
A1. Działalność	6
A2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	9
A3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	10
A4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	12
A5. Wszelkie inne informacje	13
B. System zarządzania	15
B1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	15
B2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	21
B3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	22
B4. System kontroli wewnętrznej	26
B5. Funkcja audytu wewnętrznego	28
B6. Funkcja aktuarialna	29
B7. Outsourcing	30
B8. Wszelkie inne informacje	31
C. Profil ryzyka	32
C1. Ryzyko aktuarialne	32
C2. Ryzyko rynkowe	35
C3. Ryzyko kredytowe	39
C4. Ryzyko płynności	41
C5. Ryzyko operacyjne	42
C6. Pozostałe istotne ryzyka	44
C7. Wszelkie inne informacje	50
D. Wycena do celów wypłacalności	51
D1. Aktywa	51
D2. Rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe	67
D3. Inne zobowiązania	74
D4. Alternatywne metody wyceny	81
D5. Wszelkie inne informacje	82
E. Zarządzanie kapitałem	83
E1. Środki własne	83
E2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	84
E3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	85
E4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	85
E5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	85
E6. Wszelkie inne informacje	85

Podsumowanie

Zgodnie z art. 284 w zw. z art. 335 ust. 9 i 10 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (dalej: „Towarzystwo” lub „SALTUS TUW”) odpowiedzialne jest za sporządzenie Sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej, które przedstawia w sposób rzetelny i jasny wszelkie istotne informacje ilościowe i jakościowe dotyczące działalności i wyników operacyjnych Towarzystwa, jego systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów wypłacalności oraz zarządzania kapitałem. Sprawozdanie to zatwierdzone jest przez Radę Nadzorczą.

Działalność i wyniki operacyjne

Towarzystwo ma na celu ubezpieczanie swoich członków na zasadzie wzajemności i prowadzi na terenie Polski działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń w dziale II dla grup 1, 2, 8, 9, 13, 14.

W swojej ofercie Towarzystwo posiada produkty ubezpieczeniowe majątkowe, w szczególności ubezpieczenia: pokrycia kosztów świadczeń medycznych, na wypadek utraty dochodów, od ognia i pozostałych szkód rzeczowych, ubezpieczenia OC ogólnej oraz ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych.

Działalność statutowa Towarzystwa w 2019 r. była kontynuacją działalności poprzedniego roku w zakresie realizacji założeń zaktualizowanej Strategii SALTUS Ubezpieczenia (Strategia krocząca, obejmująca 5 lat 2016-2020), zmierzającą między innymi do zwiększania przychodów przy zachowaniu rentowności i utrzymania stabilności kapitałowej, utrzymania i wzmocnienia pozycji Towarzystwa, jako wiodącego partnera ubezpieczeniowego dla członków SKOK i podmiotów systemu SKOK, stworzenia elastycznej i prostej oferty ubezpieczeniowej dla klientów indywidualnych w zakresie ochrony ich mienia, życia i zdrowia oraz bezpiecznej przyszłości, tworzenia nowych produktów i modyfikacji już oferowanych tak, aby zapewnić ich konkurencyjność rynkową oraz efektywność i rentowność, zapewnienia efektywności procesów operacyjnych, dzięki którym klienci otrzymają wysoką jakość obsługi a także powstania rozwiązań technologicznych wspierających innowację i realizację celów biznesowych.

W 2019 r. Towarzystwo osiągnęło składkę przypisaną brutto w wysokości 231 417 tys. PLN (wzrost o 37,2% w porównaniu z rokiem ubiegłym).

Towarzystwo w 2019 r. uzyskało wynik techniczny na poziomie 2 608 tys. PLN wg Polskich Standardów Rachunkowości (dalej: „PSR”), co oznacza spadek w stosunku do poprzedniego okresu porównawczego o 9 585 tys. PLN, tj. o 78,6%.

Wynik na działalności lokacyjnej w 2019 r. wyniósł 24 450 tys. PLN, co oznacza wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem o 1 239 tys. PLN, z czego przychody z lokat wyniosły 21 911 tys. PLN (spadek o 7 340 tys. PLN), niezrealizowane zyski z lokat wyniosły 2 647 tys. PLN (spadek o 93 tys. PLN) a koszty działalności lokacyjnej wyniosły 3 399 tys. PLN (spadek o 7 363 tys. PLN) w porównaniu z 2018 r.

Wynik z działalności operacyjnej wyniósł (2 206) tys. PLN i spadł w porównaniu z rokiem ubiegłym o 2 052 tys. PLN. Na spadek wyniku z pozostałej działalności operacyjnej w porównaniu z rokiem ubiegłym miało zawiązanie wysokiej rezerwy na świadczenia pracownicze.

Szczegółowe informacje na temat działalności i wyników operacyjnych Towarzystwa znajdują się w części A niniejszego sprawozdania.

System zarządzania

Organami Towarzystwa są: Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza i Zarząd.

Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Towarzystwa i wykonuje swoje zadania na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz postanowień Statutu Towarzystwa.

Stały nadzór nad działalnością Towarzystwa sprawuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Zarząd Towarzystwa, reprezentuje Towarzystwo przy zawieraniu umów pomiędzy Towarzystwem a członkami Zarządu oraz reprezentuje Towarzystwo w sporach pomiędzy członkami Zarządu a Towarzystwem.

Zarząd Towarzystwa działa na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących przepisów prawa odnoszących się do działalności prowadzonej przez Towarzystwo, a także Statutu i Regulaminu Zarządu. Zarząd kieruje działalnością Towarzystwa i do jego kompetencji należą wszelkie sprawy niezastrzeżone na mocy przepisów prawa lub postanowień statutu na rzecz innych organów Towarzystwa.

W Towarzystwie funkcjonują komitety: Komitet Audytu oraz Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem. Komitet Audytu składający się z trzech członków Rady Nadzorczej, pełni funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej Towarzystwa w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem. Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem został powołany uchwałą Zarządu a jego celem jest nadzorowanie procesów zarządzania ryzykiem w Towarzystwie. Członkami Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem są: Zarząd, osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem, osoba nadzorująca funkcję aktuarialną oraz Manager ds. analiz inwestycyjnych.

W strukturze organizacyjnej Towarzystwo wyodrębniło osoby nadzorujące kluczowe funkcje: Audytora Wewnętrznego, Compliance Officera, Dyrektora Działu Aktuarialnego oraz Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem. Zadania, tryb działania oraz stosowne uprawnienia osób nadzorujących kluczowe funkcje zostały opisane w następnych rozdziałach.

Profil ryzyka

Towarzystwo wdrożyło system zarządzania ryzykiem, który spełnia wymogi dyrektywy Wyłączalność II oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Do istotnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo, należą ryzyka: aktuarialne, rynkowe, niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, operacyjne, płynności, strategiczne, konkurencji, utraty reputacji i zarażenia. Spośród powyższych Towarzystwo uwzględnia w obliczeniach kapitałowego wymogu wyłączalności następujące ryzyka: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko operacyjne.

Dla wszystkich istotnych z punktu widzenia Towarzystwa kategorii ryzyka powstała dokumentacja opisująca proces identyfikacji, oceny i pomiaru, reakcji na ryzyko oraz monitorowania i raportowania.

Towarzystwo przeprowadziło testy warunków skrajnych na potrzeby własnej oceny ryzyka i wyłączalności. Żaden z analizowanych scenariuszy nie prowadzi do sytuacji zagrażającej pozycji wyłączalności Towarzystwa.

W analizowanym okresie nie doszło do istotnych zmian w systemie zarządzania ryzykiem i profilu ryzyka Towarzystwa.

Wdrożony system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany adekwatnie do skali i charakteru prowadzonej działalności.

Wycena do celów wypłacalności

Wszystkie aktywa i pozostałe zobowiązania bilansu ekonomicznego wycenione zostały z użyciem metody rynkowej (zgodnie z art. 75 ust. 1 lit. a Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r.). Podstawa prawna sporządzenia bilansu regulacyjnego na dzień 31 grudnia 2019 r. została przytoczona w części D. sprawozdania Wycena do celów wypłacalności.

W porównaniu do poprzedniego roku doszło do zmian w sposobie wyceny pozycji bilansowych Towarzystwa, w tym posiadanych udziałów nienotowanych na aktywnych rynkach, obligacji korporacyjnych oraz udzielonych pożyczek. Zmiany miały miejsce także w zakresie świadczeń pracowniczych (wynagrodzenia emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe – w związku z zastosowaniem MSR 19). Ponadto Towarzystwo rozpoznało w bilansie ekonomicznym aktywa z tytułu prawa użytkowania oraz zobowiązania finansowe z tytułu leasingu w zakresie najmu powierzchni biurowych (zgodnie z MSSF 16).

Zarządzanie kapitałem

W związku z prowadzoną działalnością, zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2019 r., Towarzystwo było zobowiązane do utrzymywania środków własnych równych kapitałowemu wymogowi wypłacalności na poziomie 181 390 tys. PLN. Minimalny wymóg wypłacalności wynosił 45 347 tys. PLN. Środki własne Towarzystwa wynosiły 538 452 tys. PLN, więc pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi wyniosło 297%, natomiast pokrycie minimalnego wypłacalności środkami własnymi wyniosło 1 187%.

Tak duża nadwyżka w pokryciu wymogów wypłacalności świadczy o solidnym wyposażeniu kapitałowym Towarzystwa w stosunku do rozmiarów prowadzonej działalności ubezpieczeniowej.

Wszystkie środki własne to środki o najlepszych parametrach jakościowych pod względem dostępności do pokrycia strat i w całości zostały zakwalifikowane do kategorii 1.

Towarzystwo uznaje wysokość swoich aktualnych oraz prognozowanych wskaźników wypłacalności, jako bezpieczną. Przy zachowaniu dotychczasowej ostrożnej polityki lokacyjnej oraz struktury portfela ubezpieczeń nie przewiduje się istotnych zmian w zarządzaniu kapitałem.

Zdarzenia mające istotny wpływ na wypłacalność i sytuację finansową Towarzystwa

W 2019 r. nie wystąpiły zdarzenia mające istotny wpływ na wypłacalność i sytuację finansową Towarzystwa.

Integralną część niniejszego sprawozdania stanowi Załącznik 1 – formularze ilościowe dotyczące sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej odpowiadające działalności Towarzystwa.

A. Działalność i wyniki operacyjne

Niniejszy rozdział zawiera podstawowe informacje na temat profilu działalności Towarzystwa oraz wyniki finansowe osiągnięte w 2019 r.

A1. Działalność

Informacje na temat Towarzystwa

Nazwa Towarzystwa: SALTUS Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych. Towarzystwo może używać skrótu: SALTUS TUW.

NIP: 118-01-30-637

REGON: 011132747

Adres Towarzystwa: 81-743 Sopot, ul. Władysława IV 22.

W dniu 12 lipca 2002 r. Towarzystwo dokonało wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000117377 prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Wcześniej Towarzystwo zostało wpisane do rejestru towarzystw ubezpieczeń wzajemnych prowadzonego przez Sąd Rejestrowy dla m. st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy w dniu 26 maja 1995 r. pod numerem Nr TU 3. TUW SKOK (obecnie SALTUS TUW) zostało zawiązane aktem notarialnym spisany w dniu 7 września 1993 r. przed notariuszem Czesławą Kołcun (Repertorium A 9005/93).

SALTUS TUW tworzy grupę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 12 lit. a ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z SALTUS Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej z siedzibą w Sopocie, ul. Władysława IV 22, 81-743 Sopot (dalej: „SALTUS TU ŻYCIE SA”). SALTUS TUW jest jednostką dominującą wobec SALTUS TU ŻYCIE SA. Decyzją z dnia 06 grudnia 2018 r. (sygn. DNU-W2.6065.267.2018.EC) Komisja Nadzoru Finansowego, na podstawie art. 374 ust. 5 pkt 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, wyraziła zgodę na nieobejmowanie SALTUS TUW nadzorem na grupą.

Nazwa i siedziba organu nadzoru

Odpowiedzialność za nadzór finansowy nad zakładem ponosi Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy ul. Piękna 20.

Nazwa i siedziba podmiotu przeprowadzającego badanie

Biegłym rewidentem odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jest Wojciech Adrianowski (numer ewidencyjny 10225) działający w imieniu PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, ul. Orzycka 6 lok.1B, 02-695 Warszawa, wpisaną na listę firm audytorskich pod numerem 477.

Struktura właścicielska i kapitałowa

Na dzień bilansowy kapitał udziałowy wynosi 19 000 tys. PLN i dzieli się na udziały zgodnie z poniższą tabelą:

Nazwa udziałowca	Lokalizacja	Wartość w (tys. PLN)	%
SaltLux Holding S.a.r.l.	Luksemburg	14 585	76,76%
Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	Polska	1 000	5,26%
Asekuracja Sp. z o.o.	Polska	350	1,84%
Spółdzielczy Instytut Naukowy G. Bierecki Sp. jawna	Polska	350	1,84%
Fundacja im. Franciszka Stefczyka	Polska	350	1,84%
Fundacja Wspierania Ubezpieczeń Wzajemnych	Polska	350	1,84%
SKOK	Polska	3	0,02%
Podmioty inne niż SKOK	Polska	1	0,007%
Osoby fizyczne	Polska	2 010	10,58%
Razem		19 000	100,00%

Istotne linie biznesowe Towarzystwa

Towarzystwo ma na celu ubezpieczenie swoich członków na zasadzie wzajemności i prowadzi na terenie Polski działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń w dziale II na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 27 lutego 1995 r. dla grupy 16 oraz z dnia 29 września 2000 r dla grup 1, 2, 8, 9, 13, 14.

W swojej ofercie Towarzystwo posiada produkty ubezpieczeniowe majątkowe, w szczególności ubezpieczenia: pokrycia kosztów świadczeń medycznych, na wypadek utraty dochodów, od ognia i pozostałych szkód rzeczowych, ubezpieczenia OC ogólnej oraz ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych.

UBEZPIECZENIA POKRYCIA KOSZTÓW ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH

Towarzystwo oferuje pracodawcom, ich pracownikom i rodzinom ubezpieczenie zdrowotne w formie grupowej, zapewniając kompleksową ochronę ubezpieczeniową. Zakres świadczeń dostosowany jest do potrzeb danego podmiotu, od świadczeń ambulatoryjnych gwarantujących m.in. konsultacje lekarskie i badania diagnostyczne, po Medycynę Pracy, w tym Pracownicze Programy Profilaktyczne. Towarzystwo za pośrednictwem Centrum Umawiania Wizyt i sieci placówek partnerskich organizuje i pokrywa koszty wykonanych usług medycznych.

Od 2019 r. Towarzystwo oferuje również ubezpieczenia zdrowotne dedykowane klientom indywidualnym.

UBEZPIECZENIA NA WYPADEK UTRATY DOCHODÓW

Do tej linii biznesowej zaliczane są ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenia kosztów leczenia oferowane w kanale agencyjnym i bancassurance. Produkty oferowane w kanale bancassurance zapewniają ochronę osobom fizycznym posiadającym pożyczkę lub linię pożyczkową w instytucji finansowej. Produkty te stanowią istotną część portfela ubezpieczeń Towarzystwa i są oferowane w formie indywidualnej oraz grupowej. W ramach tej linii biznesowej Towarzystwo oferuje

również ubezpieczenia w formie grupowej od następstw nieszczęśliwych wypadków dla klientów instytucjonalnych.

UBEZPIECZENIA OD OGNI I POZOSTAŁYCH SZKÓD RZECZOWYCH

Towarzystwo zalicza do tej linii biznesowej ubezpieczenia majątkowe przeznaczone dla:

- osób fizycznych,
 - klientów instytucjonalnych,
- które mają charakter rozwojowy.

Towarzystwo zapewnia ochronę ubezpieczeniową od szkód spowodowanych żywiołami, jak na przykład: pożar, uderzenie pioruna, wybuch, huragan, deszcz nawalny, a także od szkód rzeczowych wywołanych głównie przez kradzież z włamaniem, rabunek, dewastację. Sprzedaż jest realizowana w ramach kanałów - agencyjnego, brokerskiego i direct.

W odniesieniu do ubezpieczeń majątkowych, Towarzystwo posiada w ofercie produkt ubezpieczeń mieszkań i domów jednorodzinnych, dostosowany do szerokiej grupy odbiorców indywidualnych. Natomiast w odniesieniu do ubezpieczeń dla klientów instytucjonalnych, Towarzystwo oferuje ubezpieczenia mienia dla podmiotów kościelnych i zakonnych, przedsiębiorstw oraz dla jednostek samorządu terytorialnego.

UBEZPIECZENIA OC OGÓLNEJ

Linia biznesu OC ogólnej nie jest istotna w portfelu Towarzystwa, niemniej jednak ubezpieczenia oferowane w ramach tej linii – OC w życiu prywatnym dla klientów indywidualnych czy OC z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej mają charakter rozwojowy. Ubezpieczenia te oferowane są również jako uzupełnienie kompleksowej oferty majątkowej. Sprzedaż jest realizowana w ramach tych samych kanałów, co ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych.

UBEZPIECZENIA KREDYTU I GWARANCJI UBEZPIECZENIOWEJ

Jest to niszowa linia biznesowa w Towarzystwie. W ramach tej linii biznesowej Towarzystwo oferuje dla instytucji finansowych ubezpieczenia pomostowe oraz niskiego wkładu.

UBEZPIECZENIA RÓŻNYCH RYZYK FINANSOWYCH

W ramach tej linii biznesu Towarzystwo oferuje szeroki zestaw ubezpieczeń, jak na przykład ubezpieczenia od utraty pracy dla klientów indywidualnych, ubezpieczenia od strat finansowych spowodowanych nieuczciwością pracowników instytucji finansowych, ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności dla klientów instytucjonalnych oraz ubezpieczenia dla wydawców kart płatniczych. Towarzystwo posiada również w ofercie produktowej ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży, które chroni klienta indywidualnego przed poniesieniem kosztów związanych z niespodziewanym anulowaniem wyjazdu. W takich przypadkach Towarzystwo zwraca poniesione koszty w związku z odwołaniem wyjazdu.

Istotne zdarzenia gospodarcze

Brak istotnych zdarzeń w analizowanym okresie.

A2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Zaprezentowane w niniejszym rozdziale wyniki z działalności ubezpieczeniowej zostały ustalone zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania statutowego.

Saltus TUW - wynik techniczny	2018	2019	zmiana
Składki na udziale własnym	178 501	185 650	7 149
Składka przypisana brutto	168 674	231 417	62 743
Zmiana stanu rezerw składek na udziale własnym	-10 287	45 156	55 443
Odszkodowania i świadczenia	25 981	32 374	6 393
Wyłacone odszkodowania brutto	25 068	26 919	1 850
Zmiana stanu rezerw na odszkodowania na udziale własnym	918	5 496	4 577
Koszty działalności ubezpieczeniowej na udziale własnym	140 527	150 351	9 824
Inne przychody techniczne	38	21	-17
Inne koszty techniczne	56	223	167
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-219	114	334
Wynik techniczny wg PSR	12 193	2 608	-9 585
(-) pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	38	21	-17
(+) pozostałe koszty działalności lokacyjnej	1 981	3 291	1 310
(-) zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-219	114	334
Razem * [tys.PLN]	9 955	-589	-10 544

* zgodność z formularzem S.05.

SALTUS TUW uzyskał wynik techniczny na poziomie 2 608 tys. PLN wg PSR. Towarzystwo odnotowało jego spadek w stosunku do poprzedniego roku o 9 585 tys. PLN (co stanowi spadek wyniku o 78,6%).

Składka przypisana brutto uległa zwiększeniu o 62 743 tys. PLN w porównaniu z rokiem ubiegłym (wzrost składki o 37,2%). Podwyższenie jej wysokości o 53 603 tys. PLN zanotowano w obszarze Linii biznesowej 2 (Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów), która stanowiła 78,6% całego przypisu Saltus TUW w 2019 r.

Pomimo znacznego wzrostu składki przypisanej brutto ogółem Towarzystwo odnotowało niski przyrost składki na udziale własnym Towarzystwa w 2019 r. (wzrost o 7 149 tys. PLN w porównaniu z rokiem ubiegłym, co stanowiło jedynie przyrost o 4 punkty procentowe). Produkt Twój Walor jest ubezpieczeniem długoterminowym, przez co znaczący wzrost składki przypisanej zwiększy składkę zrobioną również w kolejnych latach.

Ponadto Towarzystwo w 2019 r. odnotowało wzrost wyłaconych odszkodowań brutto i rezerw z tego tytułu o 6 353 tys. PLN w porównaniu z rokiem ubiegłym (dynamika wzrostu o 24,6%).

Ogólny wskaźnik kosztów działalności (koszty działalności ubezpieczeniowej/składki przypisanej brutto) Towarzystwa spadł o 18,3 punktów procentowych w stosunku do roku ubiegłego i wyniósł 65,0%.

W relacji do składki zarobionej netto koszty akwizycji uległy zwiększeniu o 1,6 punktów procentowych w stosunku do 2019 r. i wyniosły 65,7%.

Wskaźnik kosztów administracyjnych (w odniesieniu do składki przypisanej brutto) spadł o 3,2 punktu procentowego w zestawieniu z 2019 r. i wyniósł 12,3%.

Towarzystwo odnotowało wskaźnik szkodowości na poziomie 17,4% - wyższym w porównaniu z rokiem ubiegłym (wzrost o 2,9 punktu procentowego).

W poniższej tabeli przedstawione zostały wyniki techniczne osiągnięte przez Saltus TUW w podziale na poszczególne linie biznesu w 2019 r. wraz z informacją porównawczą za 2018 r.

Wynik techniczny - podział na linie biznesu		2018	2019	zmiana
1	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	-4 568	-5 196	-627
2	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	9 041	-249	-9 290
7	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	2 325	2 507	182
8	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	469	467	-1
9	Ubezpieczenia kredytów	9	2	-7
12	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	2 681	1 880	-801
Razem [tys.PLN]		9 955	-589	-10 544

* zgodność z formularzem S.05.

Wynik techniczny ogółem osiągnięty w poszczególnych liniach biznesowych (zgodność z formularzem S.05.) był niższy od wyniku technicznego Towarzystwa wg PSR o 3 197 tys. PLN. Nie zawierał on pozostałych przychodów technicznych w kwocie 21 tys. PLN, rezerwy na wyrównanie szkodowości oraz premii i rabatów łącznie z rezerwą w wysokości 114 tys. PLN. Zawierał natomiast pozostałe koszty działalności lokacyjnej w kwocie 3 291 tys. PLN.

Szczegółowe informacje o przychodach i kosztach poszczególnych linii biznesowych zawierają formularze S.05.01.02-01 oraz S.05.01.02-02 w układzie zgodnym z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji UE 2015/2452 z dnia 02 grudnia 2015 r., oraz Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2017/2189 z dnia 24 listopada 2017 r. Towarzystwo prowadzi działalność jedynie na obszarze RP, dlatego nie wypełniło formularza S.05.02.01.

A3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Poniżej przedstawiono tabele z przychodami i kosztami z działalności lokacyjnej Towarzystwa z informacją porównawczą za 2018 r. oraz wyniki z działalności lokacyjnej bez uwzględniania pozostałych kosztów działalności lokacyjnej w podziale na rodzaje posiadanych lokat finansowych.

Przychody i koszty z działalności lokacyjnej	2018	2019	zmiana
Przychody z lokat, w tym:	29 251	21 911	-7 340
Przychody z innych lokat finansowych, w tym:	7 243	8 478	1 235
- z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	867	360	-507
- z dłużnych papierów wartościowych	6 136	7 868	1 731
- z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	237	240	3
- z pozostałych lokat	2	10	7
Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	2 689	2 689
Wynik dodatni z realizacji lokat	22 008	10 744	-11 264
Nie zrealizowane zyski z lokat	2 741	2 647	-93
Koszty działalności lokacyjnej, w tym:	10 761	3 399	-7 363
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	1 981	3 291	1 310
Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	8 781	108	-8 673
Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0	0
Nie zrealizowane straty na lokatach	0	0	0
Wynik z działalności lokacyjnej bez uwzględnienia pozostałych kosztów z działalności lokacyjnej	23 211	24 450	1 239
Wynik z działalności lokacyjnej po uwzględnieniu pozostałych kosztów z działalności lokacyjnej	21 230	21 159	-71
Razem [tys. PLN]			

Wyniki z działalności lokacyjnej bez uwzględnienia pozostałych kosztów działalności lokacyjnej w podziale na rodzaje lokat:

Wynik z działalności lokacyjnej - rodzaj lokaty	2018	2019	zmiana
Obligacje Skarbu Państwa	13 013	17 520	4 507
Pożyczki	2 794	2 659	-135
Obligacje korporacyjne Asekuracji Sp z o.o.	921	1 199	278
Depozyty bankowe	238	241	3
Udziały w TZ SKOK - odpis	-1 298	-108	1 190
Udziały w Stefczyk Finance - odpis	-1 637	2 689	4 326
Pozostałe	9 155	250	-8 906
Razem * [tys. PLN]	23 211	24 450	1 239

* bez uwzględnienia pozostałych kosztów lokacyjnych

Wynik z działalności lokacyjnej bez uwzględnienia pozostałych kosztów z jej działalności wyniósł 24 450 tys. PLN, co stanowiło wzrost o 5,3% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Towarzystwo w 2019 r. osiągnęło niższe przychody z lokat o 7 340 tys. PLN oraz poniosło niższe koszty z działalności lokacyjnej o 7 363 tys. PLN w konfrontacji z 2018 r.

Towarzystwa uzyskało niższy wynik z realizacji lokat o 11 264 tys. PLN w porównaniu z rokiem ubiegłym. Związane to było w dużej mierze ze sprzedażą prawie całego portfela jednostek uczestnictwa w 2018 r.

Wynik z działalności lokacyjnej w podziale na rodzaj lokaty w przypadku Obligacji Skarbu Państwa wyniósł 17 520 tys. PLN i był wyższy w porównaniu z rokiem ubiegłym, ale też portfel posiadanych obligacji przez Towarzystwo był większy o ok. 20%. Przełożyło się to finalnie na lepszy wynik z realizacji lokat.

Towarzystwo osiągnęło dodatni wynik z rewaloryzacji lokat w wysokości 2 689 tys. PLN na skutek odwrócenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości akcji nienotowanych Stefczyk Finance.

Dane dotyczące rentowności posiadanych aktywów finansowych zamieszczono poniżej w tabeli wraz z informacją porównawczą za 2018 r. Do wyliczenia wskaźników uwzględniono zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny lokat.

Wskaźniki rentowności lokat	2018	2019	zmiana
Wskaźniki rentowności lokat pozycja B bilansu	1,3	2,6	1,3

Dane w [%]

Rentowność lokat dla pozycji B bilansu wzrosła o 1,3 punktu procentowego w stosunku do roku ubiegłego (po uwzględnieniu zmian w kapitale z aktualizacji wyceny).

Rentowność lokat po wyeliminowaniu zmian w kapitale z aktualizacji wyceny ukształtowała się na bardzo zbliżonym poziomie ok. 3% zarówno w 2019 r., jak i 2018 r.

Poniżej zamieszczono tabelę z informacją dotyczącą zysków i strat z działalności lokacyjnej ujętych bezpośrednio w kapitale własnym (kapitale z aktualizacji wyceny) z informacją porównawczą za 2018 r.

Kapitał z aktualizacji wyceny - rodzaj lokaty	2018	2019	zmiana
Jednostki uczestnictwa	1 398	1 471	73
Obligacje Skarbu Państwa	3 937	1 187	-2 750
Obligacje korporacyjne Asekuracji Sp. z o.o.	163	153	-10
Rezerwy z tytułu podatku odroczonego	-1 045	-534	510
Razem * [tys. PLN]	4 453	2 277	-2 176

* różnica między wartością rynkową, a skorygowaną ceną nabycia aktywa finansowego

Na koniec 2019 r. wielkość kapitału z aktualizacji wyceny wyniosła 2 277 tys. PLN, co stanowi wartość o 2 176 tys. PLN niższą niż rok wcześniej.

A4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Poniżej w tabeli przedstawiono wynik z pozostałej działalności operacyjnej Towarzystwa za 2019 r. z informacją porównawczą za 2018 r.:

Przychody z pozostałych rodzajów działalności operacyjnej	2018	2019	zmiana
Wynajem składników majątku	242	51	-191
Rozwiązywanie rezerw zwrotów z tytułu zwrotu składek	447	172	-276
Pozostałe przychody z działalności operacyjnej	164	257	93
	853	479	-374
Koszty z pozostałych rodzajów działalności operacyjnej			
Odszkodowania o zakazie konkurencji - wynagrodzenie	206	110	-96
Rezerwa na świadczenia pracownicze	596	2 165	1 569
Rezerwa na urlopy	30	131	101
Rezerwa na należności (składki ubezpiec. i prowizje)	138	222	84
Pozostałe koszty z działalności operacyjnej	37	58	21
	1 007	2 686	1 679
Wynik z pozostałych rodzajów działalności operacyjnej	-154	-2 206	-2 052
Razem [tys.PLN]			

Wynik z pozostałej działalności operacyjnej wyniósł (-2 206) tys. PLN i zmalał w stosunku do roku poprzedniego o (2 052) tys. PLN. Na znaczny spadek wyniku z pozostałej działalności operacyjnej w 2019 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym wpływ miało zawiązanie wysokiej rezerwy na świadczenia pracownicze (wzrost o 285%). W 2019 r. Towarzystwo zaktualizowało metodę wyceny rezerwy na świadczenia pracownicze. Saltus TUV odnotował także malejące odpisy z rezerwy utworzonej w poprzednich latach na niepodjęte zwroty z tytułu ubezpieczeń grupowych.

Umowy leasingowe

Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2019 r. posiadało aktywne umowy leasingowe z tytułu najmu powierzchni biurowych (rozpoznane zgodnie z MSSF 16). Saltus TU rozpoznało i wykazało na dzień bilansowy aktywo z tytułu prawa użytkowania oraz zobowiązanie finansowe z tytułu leasingu na kwotę 9 484 tys. PLN.

Na potrzeby Wypłacałność II Towarzystwo stosuje uproszczone podejście analizujące jedynie przyszłe zdarzenia związane z rozliczeniem zawartych już wcześniej umów najmu.

Rozpoznanie aktywów i zobowiązań z tytułu leasingu powoduje zwiększenie wartości aktywów i pasywów ogółem o taką samą kwotę wynikającą z przyjętych oszacowań do wyceny. Wpłynie to na niektóre wskaźniki struktury finansowania i działalności.

A5. Wszelkie inne informacje

Towarzystwo przewiduje kontynuację działalności przede wszystkim na dotychczasowym rynku docelowym Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych (SKOK) i ich członków.

Saltus TUV kontynuuje podjęte w ostatnich latach działania zmierzające do jak najlepszego wykorzystania potencjału oddziałów SKOK w oferowaniu produktów ubezpieczeniowych ich członkom i zapewnienia sobie stabilnego źródła przychodów z tego rynku.

W efekcie Towarzystwo planuje w 2020 r. osiągnięcie poziomu składki przypisanej brutto w wysokości 179 409 tys. PLN, wyniku technicznego w kwocie 9 370 tys. PLN oraz wyniku netto w wysokości 23 140 tys. PLN.

Kontynuowane będą działania Towarzystwa zmierzające do dalszego rozszerzania działalności w obszarze ubezpieczeń medycznych oraz docierania do wąsko zdefiniowanych innych grup docelowych, w tym podmiotów zakonnych i kościelnych oraz samorządowych.

14. stycznia 2019 r. Towarzystwo podpisało z MACIF Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Warszawie, przy ul. Bema 89 (dalej: MACIF Życie TUW) umowę, pod warunkiem zawieszającym uzyskania zgody z KNF, sprzedaży 100% udziałów. W dniu 11 marca 2019 r. Towarzystwo złożyło stosowne zawiadomienie do KNF, a dnia 6 sierpnia 2019 r. otrzymało z KNF decyzję o braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu co do nabycia ww. udziałów. Ostateczna umowa przenosząca udziały została zawarta 20 sierpnia 2019 r.

Towarzystwo wystąpiło do KNF z wnioskiem o rozszerzenie licencji na prowadzenie działalności w grupach 17 i 18. Saltus TUW nie planuje dynamicznej sprzedaży tego typu ubezpieczeń w pierwszym okresie po uzyskaniu licencji.

Sytuacja związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19 a także związane z nimi ograniczenia wprowadzone przez organy Państwa mogą, w zależności od okresu ich trwania i intensywności, negatywnie wpłynąć na realizację strategii Towarzystwa na 2020 r., w szczególności na zakładany poziom planowanej składki przypisanej. Niemniej jednak, Towarzystwo ocenia, że w perspektywie 3-letniej wpływ pandemii na wskaźniki wypłacalności będzie znikomy, w związku z czym nie są zasadne bardziej szczegółowe analizy.

Zarząd Towarzystwa monitoruje rozwój sytuacji i na bieżąco podejmuje działania mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu pandemii na Towarzystwo.

Postępowania pozasądowe wszczęte w 2019 r.

Lp.	Podmiot prowadzący postępowanie	Produkt	Status sprawy
1	Rzecznik Finansowy	MZK (OC)	zakończona
2	Rzecznik Finansowy	MZK (OC)	w toku
3	Rzecznik Finansowy	TWÓJ WALOR	w toku
4	Rzecznik Finansowy	TWÓJ WALOR	w toku

B. System zarządzania

W niniejszym rozdziale zaprezentowano podstawowe informacje na temat funkcjonującego w Towarzystwie systemu zarządzania.

B1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Organy Towarzystwa

Organami Towarzystwa są: Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza i Zarząd.

WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie jest najwyższą władzą Towarzystwa i wykonuje swoje zadania na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz postanowień Statutu Towarzystwa.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należy między innymi:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, bilansu dla celów rachunkowości oraz rachunku zysków i strat za rok obrotowy,
- 2) podejmowanie uchwał o podziale nadwyżki bilansowej lub pokryciu strat bilansowych za rok obrotowy,
- 3) udzielanie członkom Rady Nadzorczej i Zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- 4) powoływanie i odwoływanie Rady Nadzorczej,
- 5) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej z racji pełnionych przez nich obowiązków,
- 6) dokonywanie zmian statutu,
- 7) dokonywanie oceny funkcjonowania polityki wynagradzania,
- 8) uchwalanie zmian dotyczących zakresu działalności ubezpieczeniowej,
- 9) podejmowanie uchwał o rozwiązaniu Towarzystwa lub połączeniu z innym towarzystwem.

RADA NADZORCZA

Stały nadzór nad działalnością Towarzystwa sprawuje Rada Nadzorcza. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Zarząd Towarzystwa, reprezentuje Towarzystwo przy zawieraniu umów pomiędzy Towarzystwem a członkami Zarządu oraz reprezentuje Towarzystwo w sporach pomiędzy członkami Zarządu a Towarzystwem. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- 1) ocena sprawozdania finansowego, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- 2) badanie sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, badanie wniosków Zarządu co do podziału nadwyżki bilansowej albo pokrycia straty bilansowej,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego, pisemnego sprawozdania z wyników powyższej oceny,
- 4) zawieszenie z ważnych powodów w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu,
- 5) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu nie mogących sprawować swoich obowiązków,
- 6) przygotowanie, uchwalanie i nadzór nad realizacją polityki wynagradzania członków Zarządu oraz ustalanie wynagrodzeń członków Zarządu Towarzystwa,
- 7) opracowywanie i przedstawianie raz w roku Walnemu Zgromadzeniu raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Towarzystwie,

- 8) wyrażanie opinii w przedmiocie zawierania przez Towarzystwo transakcji z podmiotami powiązаныmi z Towarzystwem, istotnie wpływających na sytuację finansową lub prawną Towarzystwa lub prowadzących do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem Towarzystwa,
- 9) zatwierdzanie strategii prowadzenia działalności Towarzystwa,
- 10) wybór biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego Towarzystwa,
- 11) monitorowanie realizacji przyjętych przez Towarzystwo zasad dotyczących dystrybucji ubezpieczeń,
- 12) podejmowanie niezbędnych czynności nadzorczych w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych, istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Towarzystwa, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- 13) ocena stosowania wprowadzonych w Towarzystwie Zasad Ładu Korporacyjnego,
- 14) wyrażanie zgody na powoływanie i odwoływanie przez Zarząd osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności,
- 15) zatwierdzanie strategii zarządzania ryzykiem oraz nadzór na jej realizacją,
- 16) dokonywanie okresowej kontroli adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 17) zatwierdzanie i nadzorowanie realizacji strategii zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji,
- 18) zatwierdzanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa,
- 19) wytyczanie ogólnych kierunków polityki ubezpieczeniowej Towarzystwa oraz merytoryczny nadzór nad jej realizacją,
- 20) kształtowanie organizacyjno – finansowych zasad funkcjonowania Towarzystwa.

Zasady oraz tryb działania Rady Nadzorczej zostały opisane w Statucie oraz Regulaminie Rady Nadzorczej Towarzystwa.

W stanie na 31. grudnia 2019 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- 1) Grzegorz Bierecki, Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- 2) Janusz Ossowski, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- 3) Jarosław Bierecki, Sekretarz Rady Nadzorczej,
- 4) Lech Lamenta, Członek Rady Nadzorczej,
- 5) Elżbieta Ostrowska, Członek Rady Nadzorczej,
- 6) Wioletta Kożuch, Członek Rady Nadzorczej.

ZARZĄD

Zarząd Towarzystwa działa na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących przepisów prawa odnoszących się do działalności prowadzonej przez Towarzystwo, a także Statutu i Regulaminu Zarządu. Zarząd kieruje działalnością Towarzystwa i do jego kompetencji należą wszelkie sprawy niezastrzeżone na mocy przepisów prawa lub postanowień statutu na rzecz innych organów Towarzystwa.

Do kompetencji Zarządu należy w szczególności:

- 1) zawieranie umów ubezpieczeniowych oraz zaciąganie innych zobowiązań niezbędnych do realizacji zadań Towarzystwa,
- 2) zatwierdzanie ogólnych warunków ubezpieczenia,
- 3) przygotowywanie dokumentacji związanej z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej,

- 4) przygotowanie planów działalności i rozwoju Towarzystwa,
- 5) przygotowywanie planu finansowego Towarzystwa i przedkładanie do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej,
- 6) określanie struktury organizacyjnej Towarzystwa,
- 7) lokowanie wolnych środków finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- 8) prowadzenie księgowości Towarzystwa,
- 9) przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu, do zatwierdzenia, rocznego sprawozdania z działalności Towarzystwa, bilansu dla celów rachunkowości oraz rachunku zysków i strat za rok obrotowy,
- 10) zatrudnianie pracowników Towarzystwa,
- 11) sprawowanie nadzoru nad systemem kontroli wewnętrznej w Towarzystwie,
- 12) sprawowanie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem,
- 13) przyjmowanie członków i prowadzenie ich rejestru.

W stanie na 31. grudnia 2019 r. w skład Zarządu wchodził:

- 1) Robert Łoś, Prezes Zarządu,
- 2) Krzysztof Kosznik, Wiceprezes Zarządu,
- 3) Grzegorz Buczkowski, Wiceprezes Zarządu.

Prezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Sprzedaży i Marketingu, który jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Sprzedaży i Marketingu, podlegają następujące obszary: sprzedaż, komunikacja i marketing, infolinia, reklamacje, audyt wewnętrzny, system zarządzania jakością, IT oraz ubezpieczenia zdrowotne.

Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Ubezpieczeń i Finansów, który jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Finansowego, podlegają następujące obszary: ubezpieczenia (poza portfelem ubezpieczeń zdrowotnych), likwidacja szkód, reasekuracja, rozliczenia z klientem i kontrahentem, finanse, zarządzanie ryzykiem, aktuariat oraz system kontroli wewnętrznej.

Wiceprezesowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Korporacyjny, który jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Generalnego, podlegają następujące obszary: obszar prawny i compliance, administracja, sprawy personalne, obsługa organów władz Towarzystwa, inwestycje, nadzór właścicielski oraz bezpieczeństwo informacji.

Komitety powołane w Towarzystwie

Obok struktury organizacyjnej zostały powołane komitety: Komitet Audytu oraz Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem.

KOMITET AUDYTU

Komitet Audytu składający się z trzech członków Rady Nadzorczej, pełni funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej Towarzystwa w zakresie sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem. Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,

- 3) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- 4) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Towarzystwa świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- 5) informowanie Rady Nadzorczej Towarzystwa o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Towarzystwie, a także, jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania,
- 6) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego na rzecz Towarzystwa dozwolonych usług niebędących badaniem,
- 7) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- 8) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- 9) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Towarzystwo,
- 10) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczącej wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie,
- 11) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Towarzystwie.

KOMITET DS ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem został powołany uchwałą Zarządu a jego celem jest nadzorowanie procesów zarządzania ryzykiem w Towarzystwie. Członkami Komitetu ds Zarządzania Ryzykiem są: Zarząd, osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem, osoba nadzorująca funkcję aktuarialną oraz Manager ds. analiz inwestycyjnych. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- 1) definiowanie, rozwijanie i monitorowanie efektywności Systemu Zarządzania Ryzykiem,
- 2) nadzór nad procesami identyfikacji, oceny i pomiaru, reakcji na ryzyko oraz monitorowania i raportowania ryzyka,
- 3) badanie okresowej informacji przedstawiającej kategorię i istotność ryzyka w działalności Towarzystwa,
- 4) opiniowanie i/lub podejmowanie działań zmierzających do utrzymania głównych ryzyk na akceptowalnym poziomie,
- 5) opiniowanie i/lub podejmowanie działań związanych z wdrożeniem i utrzymywaniem modelu standardowego Towarzystwa,
- 6) podejmowanie decyzji w zakresie funkcjonowania Systemu Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie,
- 7) promowanie Systemu Zarządzania Ryzykiem wśród pracowników Towarzystwa.

Struktura organizacyjna Towarzystwa

Wszystkie zadania dla jednostek organizacyjnych, osób nadzorujących kluczowe funkcje oraz samodzielnych stanowisk określone zostały w Regulaminie organizacyjnym Towarzystwa. Poszczególne osoby posiadają też stosowne pełnomocnictwa nadawane przez Zarząd.

W 2019 r. w Towarzystwie zaszły następujące zmiany w strukturze organizacyjnej:

- 1) w miejsce samodzielnego stanowiska Inspektora Ochrony Danych powstał Dział Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji i poszerzono skład osobowy w tym obszarze,
- 2) w miejsce samodzielnego stanowiska Dyrektora ds. Ryzyka powstał Dział Zarządzania Ryzykiem i poszerzono skład osobowy w tym obszarze,
- 3) w miejsce Zespołu Sprzedaży w Dziale Klienta Indywidualnego i Bancassurance powstały: Zespół Sprzedaży Bancassurance oraz Zespół Sprzedaży Multiagencyjnej,
- 4) w ramach Biura Zarządu powołano Biuro Terenowe w Warszawie,
- 5) w ramach Działu Obsługi Sieci Sprzedaży wyodrębniono Stanowisko ds. Nadzoru nad Siecią Agencyjną.

Struktura organizacyjna SALTUS TUW na koniec 2019 r. przedstawia się następująco:

Wiceprezes Zarządu Pion Korporacyjny	Wiceprezes Zarządu Pion Ubezpieczeń i Finansów	Prezes Zarządu Pion Sprzedaży i Marketingu
Biuro Zarządu	Zespół Finansowo - Księgowy	Dział Klienta Indywidualnego i Bancassurance
Stanowisko ds. Analiz	Dział Zarządzania Ryzykiem	Dział Ubezpieczeń Zdrowotnych
Stanowisko ds. inwestycji	Dział Ubezpieczeń	Pełnomocnik Zarządu ds. SZJ i CSR
Pełnomocnik Zarządu ds. nadzoru właścicielskiego	Dział Aktuarialny	Biuro Obsługi Klienta
Dział Prawny i Zapewnienia Zgodności Compliance Officer		Dział Obsługi Sieci Sprzedaży
Zespół Zarządzania Zasobami Ludzkimi		Zespół Analiz Biznesowych
Zespół Kadr i Płac		Dział IT
Dział Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji		Zespół Marketingu
Inspektor ds. BHP i P. POŻ		Audytor Wewnętrzny

Polityka wynagradzania

Wynagrodzenie dla Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Wynagrodzenie dla Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Z kolei nadzór nad polityką wynagradzania pracowników (w szczególności pełniących funkcje kluczowe) sprawuje Zarząd, który z oceny tej polityki przygotowuje raport dla Rady Nadzorczej, która go opiniuje.

Zgodnie z Regulaminem wynagradzania obowiązującym w Towarzystwie wynagrodzenie za pracę odpowiada rodzajowi pracy i wymaganym kwalifikacjom, z uwzględnieniem ilości i jakości wykonywanej pracy. Na wynagrodzenie pracownika składa się wynagrodzenie zasadnicze i miesięczna premia regulaminowa w wysokości nie wyższej niż 20% wynagrodzenia zasadniczego. Wypłata powyższej premii uzależniona jest od staranności, z jaką pracownik wykonuje powierzone mu zadania oraz spełniania warunku przestrzegania zasad wynikających z kodeksu pracy i/lub regulacji wewnętrznych.

Zmiennym składnikiem wynagrodzenia pracowników jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za sprzedaż jest premia sprzedażowa. Jej wysokość uzależniona jest od:

- 1) realizacji planów sprzedaży,
- 2) osiągnięcia ustalonego wskaźnika zabezpieczenia pożyczek ubezpieczeniami,
- 3) realizacji celów w programach aktywizacji osób wykonujących czynności agencyjne.

Przy ustalaniu wysokości premii oceniana jest również jakość pracy i jeżeli ocena daje podstawy do uznania, że pracownik działa bez uwzględniania interesów klientów, wysokość premii ulega zmniejszeniu.

W szczególności ocenia się:

- 1) możliwości wystąpienia w procesie sprzedaży konfliktu interesów,
- 2) liczby wypowiedzianych przez klientów umów ubezpieczenia (tzw. lapy), wynikających m.in. z błędów popełnionych przez pracownika podczas oferowania produktów nieadekwatnych do potrzeb klienta,
- 3) poziom szkodowości,
- 4) wyniki satysfakcji klienta oparte na analizach reklamacji a także badaniach marketingowych,
- 5) praktyki sprzedażowe polegające na budowaniu u klientów poczucia niezbędności umowy ubezpieczenia poprzez wywieranie presji celem jej zawarcia.

Polityka wynagradzania osób pełniących kluczowe funkcje przewiduje przy przyznawaniu premii uznaniowej zastosowanie korekty w dół w przypadku nadmiernej ekspozycji na obecne bądź przyszłe ryzyka, biorąc pod uwagę profil ryzyka Towarzystwa i koszt kapitału.

Pracodawca oferuje swoim Pracownikom Pracowniczy Program Emerytalny i gwarantuje maksymalną składkę podstawową obciążoną jedynie podatkiem, tj. 7% oskładkowanego wynagrodzenia otrzymywanego od Pracodawcy. Uczestnictwo w programie jest dobrowolne, a przystąpienie do niego warunkowane jest przepracowaniem co najmniej trzech miesięcy u Pracodawcy.

Informacje na temat ważnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi istotny wpływ na Towarzystwo, członkami Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W zakresie transakcji zawartych z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego, Towarzystwo zawarło:

- 1) dziewięć umów ubezpieczenia z członkami Zarządu Towarzystwa na łączną sumę ubezpieczenia 27 776 tys. PLN,
- 2) dziewiętnaście umów ubezpieczenia z członkami Rady Nadzorczej na łączną sumę ubezpieczenia 24 605 tys. PLN.

Istotne zmiany w systemie zarządzania

W 2019 r. nie odnotowano istotnych zmian.

Ocena adekwatności systemu zarządzania

W ocenie Towarzystwa system zarządzania opisany w niniejszym dokumencie jest adekwatny do rodzaju, skali i złożoności ryzyk w działalności Towarzystwa.

B2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Towarzystwo powierza wykonywanie zadań z zakresu jego działalności osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie. Określając zakres powierzanych zadań Towarzystwo bierze pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danej funkcji/stanowisku.

Głównym dokumentem obowiązującym w Towarzystwie opisującym zasady i procedury zapewnienia spełnienia wymogów weryfikacji kwalifikacji i reputacji pracowników pełniących kluczowe funkcje/stanowiska jest „Polityka weryfikacji kwalifikacji i reputacji”, zatwierdzona przez Zarząd Towarzystwa. Polityka ta opisuje:

- 1) sposób i odpowiedzialność na etapie rekrutacji kluczowych pracowników, w tym minimalne kryteria kompetencyjne i reputacyjne dla poszczególnych kluczowych funkcji, które są wyznacznikiem w procesie rekrutacji,
- 2) zasady weryfikacji i uzupełniania wiedzy oraz kwalifikacji osób pełniących kluczowe funkcje/stanowiska.

Dokumentem uzupełniającym do powyższej Polityki jest „Profil stanowiska pracy” przygotowany dla poszczególnych kluczowych funkcji/stanowisk. Przeglądu profili stanowisk pracy, ze szczególnym uwzględnieniem adekwatności do wymagań funkcji/stanowisk kluczowych, dokonuje raz w roku Kierownik Zespołu Zarządzania Zasobami Ludzkimi we współpracy z Zarządem Towarzystwa.

Osoby, które faktycznie zarządzają zakładem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji podlegają szczególnym zasadom rekrutacji. Podczas rekrutacji kandydaci zobowiązani są przedłożyć do wglądu dokumentację potwierdzającą wiedzę, kwalifikacje, reputację oraz doświadczenie niezbędne na danym stanowisku. W trakcie rekrutacji na kluczowe funkcje Towarzystwo stosuje określone wymagania kompetencyjne i reputacyjne, w szczególności (w zależności od rodzaju stanowiska):

- 1) w ramach podstawowych kryteriów w zakresie doświadczenia i kwalifikacji: odpowiednie wykształcenie, doświadczenie zawodowe, znajomość języków obcych, zarządzanie projektami, niekaralność, posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych, posiadanie niezbędnych licencji,
- 2) w ramach wymagań technicznych i kompetencyjnych: znajomość branży finansowo-ubezpieczeniowej, wysoko rozwinięte kompetencje menedżerskie w dedykowanych obszarach, wysokie umiejętności interpersonalne, komunikacyjne i analityczne, wiedza nt procesów biznesowych,

Osoby pełniące kluczowe dla Towarzystwa funkcje/stanowiska podlegają regularnej ocenie pracowniczej. Podczas przeprowadzania oceny kompetencji brane są pod uwagę w szczególności:

- 1) wiedza specjalistyczna niezbędna do realizowania powierzonych zadań w ramach pełnionej kluczowej funkcji/stanowiska,
- 2) jakość wykonywanych zadań,
- 3) stopień oraz sposób realizacji założonych celów,
- 4) nastawienie na podnoszenie kwalifikacji,
- 5) zaangażowanie w promowanie postaw proaktywnej współpracy.

Podczas przeprowadzania weryfikacji reputacji, brane są pod uwagę w szczególności:

- 1) postępowanie zgodnie z systemem wartości, zasadami i regułami obowiązującymi w Towarzystwie,

- 2) dbałość o wizerunek Towarzystwa,
- 3) otrzymane nagrody oraz upomnienia i kary,
- 4) analiza opinii dotyczących postawy pracownika pozyskanych od współpracowników i kontrahentów.

W przypadku stwierdzenia luki w wiedzy bądź kwalifikacjach, przełożony ustala ścieżkę rozwoju mającą na celu usunięcie stwierdzonych braków i we współpracy z Managerem ds. Szkoleń i Rozwoju Pracowników wnioskuję do Zarządu o wyrażenie zgody na doksztalcanie.

W przypadku niespełnienia wymogów w zakresie reputacji, Zarząd przeprowadza analizę stopnia naruszenia wymogu i, wspólnie z ocenianym, ustala możliwości skorygowania postawy ocenianego.

W przypadku rażącego naruszenia powyższych wymogów, właściwy organ władzy Towarzystwa (w zależności od kluczowej funkcji/stanowiska) może podjąć decyzję o rozwiązaniu stosunku pracy lub innego stosunku cywilnoprawnego.

B3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

System Zarządzania Ryzykiem Towarzystwa obejmuje strategię, procesy oraz procedury niezbędne do identyfikowania, oceny i pomiaru, reakcji na ryzyko oraz monitorowania i raportowania ryzyk.

Jednym z podstawowych dokumentów w Systemie Zarządzania Ryzykiem jest Strategia zarządzania ryzykiem, która zawiera następujące elementy:

- 1) podstawowe definicje ryzyka i kategorii ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo,
- 2) odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem (model trzech linii obrony przed ryzykiem),
- 3) apetyt na ryzyko,
- 4) zasady zarządzania ryzykiem,
- 5) charakterystyka cyklu zarządzania ryzykiem,
- 6) częstotliwość aktualizacji dokumentu,
- 7) wykaz dokumentów powiązanych (m. in. dokumenty opisujące szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka).

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Komitet Audytu oraz Radę Nadzorczą Towarzystwa, która raz na kwartał otrzymuje od osoby nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem Raport ryzyka zawierający informacje o profilu ryzyka w Towarzystwie oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem. Ponadto, raz na dwa miesiące Komitet Audytu spotyka się z osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem w celu omówienia bieżącej sytuacji w obszarze ryzyka a następnie informacje te referuje podczas posiedzenia Rady Nadzorczej.

Zarząd Towarzystwa odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Towarzystwo w zakresie zarządzania ryzykiem. Zarząd podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Towarzystwa oraz uchwała regulacje niezbędne do wdrożenia efektywnego Systemu Zarządzania Ryzykiem.

W ramach Systemu Zarządzania Ryzykiem Zarząd powołał Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem. Skład Komitetu oraz jego zadania zostały opisane w części B1.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

pierwsza linia obrony – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych. Czynności te realizowane są w szczególności przez Dyrektorów Działów / Kierowników Zespołów pełniących funkcję Właścicieli ryzyk, natomiast pozostali pracownicy Towarzystwa odpowiedzialni są za przestrzeganie zasad zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka, obowiązujących w Towarzystwie w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń.

druga linia obrony – obejmuje inicjowanie oraz koordynowanie określonych działań zarządczych związanych z zarządzaniem ryzykiem, tj. tworzenie metod, narzędzi oraz procesów zarządzania ryzykiem. W ramach drugiej linii obrony szczególną rolę w procesie pełni Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem (osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem).

Funkcja zarządzania ryzykiem realizowana jest w Towarzystwie poprzez Dział Zarządzania Ryzykiem umiejscowiony w strukturze organizacyjnej w Pionie Finansów i Ubezpieczeń. Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem (osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem) odpowiada w szczególności za:

- 1) rozwój strategii, metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny i pomiaru oraz monitorowania i raportowania ryzyk, na jakie narażone jest Towarzystwo,
- 2) rozwijanie i utrzymanie systemu zarządzania ryzykiem,
- 3) monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
- 4) odpowiedzialność za proces przeprowadzania własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA),
- 5) dążenie do optymalnego wykorzystania systemu zarządzania ryzykiem w procesie podejmowania decyzji przez Zarząd Towarzystwa,
- 6) sporządzanie sprawozdań dotyczących ryzyka dla Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej oraz organów nadzoru,
- 7) podejmowanie inicjatyw zmierzających do propagowania kultury zarządzania ryzykiem w Towarzystwie.

trzecia linia obrony – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz mechanizmów reakcji na ryzyko wbudowanych w działalność Towarzystwa. Funkcja ta realizowana jest przez Audytora Wewnętrznego.

Cykl zarządzania ryzykiem w Towarzystwie obejmuje następujące etapy: identyfikacja, ocena i pomiaru, reakcja na ryzyko oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka.

Celem identyfikacji ryzyka jest zapewnienie kompletnej i spójnej identyfikacji wszystkich, potencjalnie istotnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo, zarówno cyklicznie, jak i w trybie ad-hoc. Właściciele ryzyk (pierwsza linia obrony) odpowiadają za proces identyfikacji ryzyk i weryfikowania wcześniej zidentyfikowanych ryzyk. Są oni także odpowiedzialni za zapewnienie, że ryzyka są właściwie udokumentowane.

Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem, wspólnie z Właścicielami ryzyk, opracowuje katalog ryzyk stanowiący zestawienie potencjalnych ryzyk w ramach każdej kategorii, które mogą być istotne dla Towarzystwa. Katalog ryzyk podlega corocznej, a w razie konieczności – w trybie ad-hoc, aktualizacji przez Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem we współpracy z Właścicielami ryzyk.

Celem oceny i pomiaru ryzyka jest dokonanie pełnej i systematycznej oceny wszystkich zidentyfikowanych ryzyk. Ocenę i pomiar ryzyka dokonuje się po uwzględnieniu wszystkich podjętych reakcji na ryzyko

(mechanizmów kontrolnych ryzyka), zatem ocenie podlega ryzyko netto. W zależności od kategorii ryzyka ocena i pomiar odbywa się na podstawie eksperckiej wiedzy osób zaangażowanych w proces zarządzania ryzykiem (ocena jakościowa) lub z wykorzystaniem formuły standardowej (ocena ilościowa). Ocena jakościowa ryzyka netto prowadzona jest przy użyciu dwóch parametrów: prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz skutku (dla obu parametrów Towarzystwo stosuje skalę pięciostopniową) natomiast ocena ilościowa ryzyka prowadzona jest przy użyciu formuły standardowej. Na bazie wyników oceny prawdopodobieństwa i skutku wyznacza się istotność ryzyka i przyjmuje właściwą reakcję na ryzyko. W Towarzystwie przyjęto następujące sposoby postępowania z ryzykiem: unikanie, akceptację, ograniczanie oraz transfer ryzyka. Właściciele ryzyka są odpowiedzialni za zapewnienie, że stosowane przez nich metody reakcji na ryzyko są zgodne ze strategią ryzyka oraz innymi regulacjami wewnętrznymi.

Celem monitorowania ryzyka jest ustalenie w szczególności czy podejmowana reakcja na ryzyko skutkuje oczekiwanymi rezultatami oraz czy nie doszło do zmian w poziomie ryzyka. Za proces monitorowania ryzyka odpowiedzialni są Właściciele ryzyka.

Raportowanie ryzyka w Towarzystwie dzieli się na raportowanie cykliczne oraz raportowanie ad hoc. Raportowanie ad hoc służy uzupełnieniu cyklicznego procesu przepływu informacji, aby w szczególnych przypadkach umożliwić szybki obieg informacji. Częstotliwość oraz zakres raportów zostały określone w dokumentach opisujących zasady zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka. Za raportowanie ryzyka odpowiedzialni są Właściciele ryzyka, odbiorcami są: Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem, Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarząd.

W ramach apetytu na ryzyko Towarzystwo wdrożyło szereg limitów jak i Kluczowych Wskaźników Ryzyka dla poszczególnych kategorii ryzyka. Szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka zostały opisane w części C. niniejszego sprawozdania.

Towarzystwo dokonuje własnej oceny ryzyka i wypłacalności (dalej: „ORSA”) nie rzadziej, niż raz w roku. W przypadku, gdy wyniki ORSA odbiegają od progów akceptowalnych przez Towarzystwo, Zarząd Towarzystwa może zlecić inną częstotliwość. Każdorazowo, Zarząd aktywnie uczestniczy w procesie przeprowadzania ORSA, kieruje jej przebiegiem i weryfikuje jej wyniki a następnie dokonuje przeglądu oceny i zatwierdza jej wyniki.

Głównym celem ORSA jest zapewnienie, że w Towarzystwie dokonywany jest proces oceny wszystkich ryzyk, na jakie Towarzystwo jest narażone oraz określenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Aby to osiągnąć, niezbędne jest istnienie w Towarzystwie właściwych procesów monitorowania i szacowania ryzyka oraz wyznaczania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, a także zapewnienie, że wyniki tych procesów stanowią istotną składową procesów decyzyjnych w Towarzystwie. Przeprowadzenie procesu ORSA, w szczególności przeprowadzenie oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, wymaga wkładu od większości jednostek organizacyjnych, zarówno biznesowych i operacyjnych (pierwsza linia obrony) jak i jednostek / stanowisk nadzorczych (druga linia obrony) oraz audytora wewnętrznego (trzecia linia obrony przed ryzykiem). Celem ORSA jest także analiza związku między profilem ryzyka, limitami tolerancji ryzyka i ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności.

Towarzystwo przeprowadza proces ORSA wykorzystując aktualną dokumentację obowiązującą w Towarzystwie, w szczególności:

- 1) strategię zarządzania ryzykiem, polityki i procedury opisujące zarządzanie poszczególnymi kategoriami ryzyka,
- 2) politykę ORSA,
- 3) politykę zarządzania kapitałem,
- 4) zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych,
- 5) procedurę badania jakości danych.

Towarzystwo uwzględnia w ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności wszystkie istotne ryzyka, na jakie jest narażone i na które może być narażone w perspektywie średnio- / ewentualnie długoterminowej jak również ryzyka nie ujęte w formule standardowej, niezależnie od tego czy są to ryzyka mierzalne czy też trudnomierzalne takie jak ryzyko strategiczne, czy też ryzyko utraty reputacji.

Dokonując oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności Towarzystwo podejmuje decyzje odnośnie mechanizmów reakcji na ryzyko np.: zwiększone wymogi kapitałowe Towarzystwa.

ORSA dostarcza m.in. informacji na temat obecnego profilu ryzyka Towarzystwa, przewidywanego rozwoju profilu ryzyka a także wynikających z tego tytułu potrzeb kapitałowych, zatem jest uwzględniana przez Towarzystwo w procesie podejmowania strategicznych decyzji. Towarzystwo uwzględnia zatem wyniki ORSA oraz wnioski uzyskane w trakcie procesu tej oceny co najmniej w ramach zarządzania kapitałem, planowania działalności, opracowywania i tworzenia produktów ubezpieczeniowych.

Towarzystwo dokumentuje proces podejmowania kluczowych decyzji oraz czy i w jakim zakresie została uwzględniona ORSA. Dokumentacja ta uwzględnia wpływ kluczowych decyzji na przyszłe wymogi kapitałowe oraz sposób, w jaki Towarzystwo zamierza pozyskać ewentualnie potrzebny zwiększony kapitał. Zatem w ORSA, Towarzystwo uwzględnia planowaną strategię działalności Towarzystwa i kluczowe decyzje oraz na odwrót przy tworzeniu strategii działalności Towarzystwa i przy podejmowaniu kluczowych decyzji są uwzględniane wyniki / rekomendacje wynikające z Raportu ORSA.

Elementem strategii biznesowej Towarzystwa jest strategia zarządzania ogólnymi potrzebami w zakresie wypłacalności i ustawowymi wymogami kapitałowymi, strategia ta jest zintegrowana z zarządzaniem wszystkimi istotnymi ryzykami, na które Towarzystwo jest (lub może być) narażone. Stąd też wyniki ORSA są uwzględniane w zarządzaniu Towarzystwem, w szczególności w podejmowaniu decyzji strategicznych.

Podsumowując, Towarzystwo wdrożyło system zarządzania ryzykiem, który w szczególności:

- 1) obejmuje strategię, procesy oraz procedury niezbędne do identyfikowania, oceny i pomiaru, reakcji na ryzyko oraz monitorowania i raportowania istotnych ryzyk, na jakie narażone jest Towarzystwo,
- 2) określa role i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem na każdym poziomie Towarzystwa,
- 3) jest dostosowany do struktury organizacyjnej oraz do procesów decyzyjnych zachodzących w Towarzystwie,
- 4) uwzględnia strategiczne cele Towarzystwa, w tym strategię zarządzania ryzykiem,
- 5) obejmuje stosowanie mechanizmów reakcji na ryzyko.

Biorąc pod uwagę powyższe Towarzystwo ocenia, iż wdrożony system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany adekwatnie do skali i charakteru prowadzonej działalności.

B4. System kontroli wewnętrznej

System Kontroli Wewnętrznej Towarzystwa ma na celu zapewnienie skuteczności i efektywności działania Towarzystwa, prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także wiarygodnej sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego oraz zgodności działania z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. Opiera się on na następujących obszarach i procesach:

- 1) środowisko kontroli,
- 2) identyfikacja i ocena ryzyka,
- 3) mechanizmy kontrolne,
- 4) informacja i komunikacja,
- 5) monitorowanie.

System kontroli wewnętrznej bada i zwiększa efektywność działania procesów oraz systemu zarządzania Towarzystwa. Organizacja i zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych mają na celu ciągłą analizę przebiegu i rezultatów pracy poszczególnych pracowników i zespołów. Jest to codzienne, regularne weryfikowanie wszystkich czynności w celu zapewnienia ich zgodności z procedurami i mechanizmami kontrolnymi, które umożliwiają zarządzanie istotnymi ryzykami operacyjnymi.

System Kontroli Wewnętrznej został opisany w dokumencie System Kontroli Wewnętrznej i został zatwierdzony przez Zarząd.

Struktura systemu kontroli wewnętrznej zbudowana jest w oparciu o trzy linie obrony, reprezentowane przez trzy funkcje: Właściciel / Lider Procesu (operacyjnie zarządza ryzykiem w podległym obszarze / procesie), Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem (koordynuje i monitoruje ocenę ryzyka i mechanizmów kontrolnych) i Audytor Wewnętrzny (niezależny od działalności operacyjnej, bada poprawność oraz efektywność mechanizmów kontrolnych ryzyka). Główna odpowiedzialność za ryzyko i jego kontrolę spoczywa na Zarządzie.

Punkt wyjścia dla systemu kontroli wewnętrznej stanowią kluczowe procesy realizowane przez Towarzystwo oraz istotne ryzyka operacyjne. Pełnomocnik Zarządu ds. SZJ i CSR aktualizuje Listę procesów zachodzących w organizacji oraz Listę Właścicieli / Liderów Procesów.

Procesy zawierające istotne ryzyka są analizowane przez Właściciela / Lidera Procesu, który przypisuje mechanizmy kontrolne do każdego kluczowego ryzyka (identyfikacja mechanizmu kontrolnego wraz z informacjami: opis mechanizmu, kto go realizuje, z jaką częstotliwością, jaki jest dowód na jego przeprowadzenie, gdzie jest on opisany i gdzie archiwizujemy dokumentację), przeprowadza samocenę ryzyka i mechanizmów kontrolnych, oraz definiuje i wdraża środki zaradcze (o ile są konieczne). Właściciel / Lider Procesu odpowiedzialny jest za cykliczne monitorowanie i informowanie Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem o poziomie ryzyka i realizacji zaleceń zdefiniowanych podczas procesu samooceny ryzyka i mechanizmów kontrolnych.

Proces opisany powyżej przebiega w cyklu rocznym i jest aktualizowany w miarę potrzeb. W przypadku wystąpienia znaczących zmian w działalności i strategii Towarzystwa lub wszelkich istotnych zdarzeń, samoocenę ryzyka i mechanizmów kontrolnych przeprowadza się w trybie ad-hoc.

Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem dokonuje przeglądu systemu kontroli wewnętrznej oraz przygotowuje raporty systemu kontroli wewnętrznej dla odpowiednich podmiotów. Ponadto, Dyrektor

Działu Zarządzania Ryzykiem, mając na celu zapewnienie właściwego działania systemu kontroli wewnętrznej, współpracuje z Audytorem Wewnętrznym, Compliance Officerem i Pełnomocnikiem Zarządu ds. SZJ i CSR. Wymiana informacji ma na celu, w szczególności:

- 1) monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej (polityk, procedur, zasad, itp.), w tym badania czy ustalony w Towarzystwie system kontroli wewnętrznej jest przestrzegany,
- 2) monitorowanie i badanie czy polityki, procedury, zasady, itp., stanowiące system kontroli wewnętrznej, są adekwatne i skuteczne dla prawidłowego działania Towarzystwa i oceny ryzyk,
- 3) podejmowaniu wspólnych działań korygujących i zapobiegawczych, jako mechanizmu wspierającego Właścicieli / Liderów procesów.

Towarzystwo zidentyfikowało kluczowe procesy biznesowe i wspierające. W ramach tych procesów każda jednostka organizacyjna i biznesowa opracowuje i wdraża dokumentację dotyczącą danego procesu, tj. strategię, regulaminy, polityki, instrukcje, procedury, wytyczne, itp. Wdrożony w Towarzystwie System Kontroli Wewnętrznej kładzie duży nacisk na konieczność opracowania i wdrożenia dokumentacji opisującej przebieg kluczowych procesów, funkcjonujące w nich mechanizmy kontrolne ograniczające poziom ryzyk operacyjnych, konieczność zbierania dowodów potwierdzających przeprowadzenie czynności kontrolnych i ich archiwizację zapewniając dostępność do nich w krótkim czasie.

Compliance Officer

Funkcja compliance realizowana jest w Towarzystwie przez samodzielne stanowisko Compliance Officera umiejscowione w strukturze organizacyjnej Towarzystwa w Pionie Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Korporacyjny. Compliance Officer nadzorujący funkcję compliance, jest wspierany przez pracowników Działu Prawnego i Zapewnienia Zgodności.

Funkcja zapewnienia zgodności z przepisami działa na podstawie Polityki zapewnienia zgodności (Compliance), która określa zadania Compliance Officera, w tym stałe doradztwo, monitorowanie oraz raportowanie w zakresie zapewnienia zgodności (zmiany otoczenia prawnego, zgłaszanie nieprawidłowości i identyfikacja konfliktów interesów, sprawy sądowe). Powyższa polityka określa również umiejscowienie Compliance Officera, który w ramach samodzielnego stanowiska podlega wyłącznie Zarządowi i ma zapewniony dostęp do posiedzeń organu zarządzającego i nadzorującego z prawem głosu, formułowania uwag i składania dokumentów. Polityka zawiera również plan zapewnienia zgodności obejmujący planowane działania funkcji zgodności z przepisami, uwzględniające wszystkie odpowiednie obszary działalności Towarzystwa oraz ich ekspozycję na ryzyko związane z przestrzeganiem przepisów. Do takich działań należą: szkolenia pracowników, przesyłanie Alertów Prawnych, bieżące doradzanie w zakresie zgodności z przepisami, opiniowanie regulacji wewnętrznych, warunków produktów ubezpieczeniowych, wsparcie przy rozpatrywaniu reklamacji, weryfikacja korespondencji z organami nadzoru.

W ramach funkcji zapewnienia zgodności obowiązuje również Polityka zarządzania konfliktami interesów oraz Kodeks etyki pracowników.

Podsumowując, Compliance Officer odpowiada w szczególności za:

- 1) opracowywanie i wdrażanie dokumentacji z zakresu Compliance,
- 2) monitoring prawa i regulacji wewnętrznych, w tym cykliczny monitoring regulacji wewnętrznych i zgłaszanie potrzeb i wskazówek co do modyfikacji ich treści,
- 3) opiniowanie regulacji wewnętrznych, umów pod kątem ryzyka zgodności z prawem,
- 4) zarządzanie konfliktami interesów,

- 5) aktualizacja wiedzy pracowników na temat zmian w regulacjach wpływających na prowadzenie działalności Towarzystwa,
- 6) współpraca z jednostkami organizacyjnymi Towarzystwa w celu zapewnienia zgodności realizowanych procesów z obowiązującymi regulacjami i zasadami etyki,
- 7) przeciwdziałanie naruszaniu obowiązujących przepisów prawa poprzez opracowywanie wewnętrznych przepisów i regulacji,
- 8) monitorowanie, rejestrowanie i informowanie Zarządu, Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, audytora wewnętrznego o wszelkich ryzykach braku zgodności procesów realizowanych w Towarzystwie.

B5. Funkcja audytu wewnętrznego

Audyt Wewnętrzny realizowany jest w Towarzystwie przez samodzielne stanowisko Audytora Wewnętrznego (1 pracownik zatrudniony na ½ etatu) podlegające bezpośrednio Prezesowi Zarządu Towarzystwa. Audytor Wewnętrzny nadzorujący funkcję Audytu Wewnętrznego podlega administracyjnie/formalnie Prezesowi Zarządu, a funkcjonalnie - Zarządowi Towarzystwa.

Audytor Wewnętrzny odpowiada w szczególności za:

- 1) dostarczanie niezależnej i obiektywnej oceny adekwatności i efektywności systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz ładu organizacyjnego,
- 2) opracowywanie - poprzez podejście oparte na ryzyku - i przedkładanie do zaopiniowania przez Zarząd i zatwierdzenia przez Komitet Audytu Rocznych Planów i Planów 5-letnich Audytu Wewnętrznego,
- 3) przeprowadzanie audytów wewnętrznych zgodnie z zaopiniowanymi przez Zarząd i zatwierdzonymi przez Komitet Audytu Rocznymi Planami Audytu Wewnętrznego,
- 4) przeprowadzanie audytów doraźnych oraz zadań o charakterze doradczym - które nie były ujęte w Rocznych Planach Audytu Wewnętrznego – z własnej inicjatywy Audytora Wewnętrznego, na wniosek Zarządu, Komitetu Audytu lub Rady Nadzorczej lub któregośkolwiek z Członków Zarządu, Komitetu Audytu lub Rady Nadzorczej,
- 5) sporządzanie raportów z przeprowadzanych audytów wewnętrznych,
- 6) wydawanie rekomendacji na podstawie przeprowadzonych audytów wewnętrznych wraz z określeniem czasu na wdrożenie zalecanych zmian oraz osób odpowiedzialnych,
- 7) sporządzanie kwartalnych sprawozdań dla Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej w zakresie wykonania celów Audytu Wewnętrznego, Rocznych Planów Audytu Wewnętrznego oraz statusu wdrożenia rekomendacji - wydawanych przez Audytora Wewnętrznego po przeprowadzanych zadaniach audytowych - które zostały zatwierdzone przez Zarząd Towarzystwa do realizacji,
- 8) sporządzanie rocznego sprawozdania dla Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej na temat oceny systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz ładu organizacyjnego Towarzystwa.

O wynikach audytów wewnętrznych oraz o wydanych na tej podstawie rekomendacjach informowany jest Zarząd Towarzystwa, który podejmuje ostateczną decyzję w zakresie działań, które mają być podjęte w odniesieniu do zaleceń Audytu Wewnętrznego. Zarząd Towarzystwa decyduje, które rekomendacje po audycie wewnętrznym będą realizowane i zatwierdza je Uchwałą Zarządu, zapewniając, iż osoby wskazane, jako odpowiedzialne za ich realizację, zostaną do tego zobowiązane.

Rada Nadzorcza Towarzystwa oraz Komitet Audytu Towarzystwa są informowane o wydanych i zatwierdzonych przez Zarząd rekomendacjach w sprawozdaniach kwartalnych funkcji Audytu Wewnętrznego. Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu w sprawozdaniach kwartalnych otrzymują również informacje o statusie wdrożenia rekomendacji po wcześniejszych audytach.

Niezależność Audytu Wewnętrznego zapewniona jest poprzez zapisy obowiązującego Regulaminu Audytu Wewnętrznego, w tym m.in. Punkt VI, podpunkt 4: *"Działalność audytu wewnętrznego powinna być wolna od ingerencji w zakres audytu, sposób przeprowadzania czynności audytorskich oraz komunikowanie rezultatów"*. Sposób organizacji oraz umiejscowienie w strukturze organizacyjnej – bezpośrednia podległość Audytora Wewnętrznego pod Prezesa Zarządu Towarzystwa - zapewniają niezależność funkcji Audytu Wewnętrznego. Audytor Wewnętrzny ma zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem, Komitetem Audytu i Radą Nadzorczą. Ponadto, Audytor Wewnętrzny nie łączy wykonywania zadań funkcji Audytu Wewnętrznego z innymi funkcjami należącymi do systemu zarządzania.

B6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna realizowana jest w Towarzystwie przez Zespół Funkcji Aktuarialnej (część Działu Aktuarialnego) umiejscowiony w strukturze organizacyjnej w Pionie Finansów i Ubezpieczeń. Osobą nadzorującą tę funkcję jest Dyrektor Działu Aktuarialnego, który odpowiada w szczególności za:

- 1) nadzór nad ustalaniem wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- 2) koordynację ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- 3) nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności w przypadku stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- 4) zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- 5) porównywanie najlepszych oszacowań w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- 6) nadzór nad wyliczaniem kapitałowego wymogu wypłacalności,
- 7) informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- 8) wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- 9) wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- 10) udział we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem.

Uprawnienia funkcji aktuarialnej:

- 1) dostęp do wszelkich danych gromadzonych przez Towarzystwo niezbędnych do realizacji zadań funkcji aktuarialnej,
- 2) dostęp do wszelkich regulacji wewnętrznych Towarzystwa niezbędnych do realizacji zadań funkcji aktuarialnej.

B7. Outsourcing

Towarzystwo opracowało i wdrożyło Politykę współpracy z podmiotami zewnętrznymi w ramach której określono zakres odpowiedzialności oraz zasady postępowania i kryteria uwzględniane przy wyborze, zawarciu umowy, nadzorowaniu współpracy z podmiotem zewnętrznym realizującym działania w ramach outsourcingu (dalej: „insourcer”). Stosowane w Towarzystwie zasady dopuszczają możliwość powierzenia w drodze outsourcingu:

- 1) następujących funkcji należących do systemu zarządzania, które jednocześnie uznaje za podstawowe i ważne: funkcji zarządzania ryzykiem, funkcji compliance, funkcji aktuarialnej. Towarzystwo nie przewiduje możliwości zlecenia w drodze outsourcingu funkcji audytu wewnętrznego.
- 2) następujących czynności ubezpieczeniowych:
 - a) zawieranie umów ubezpieczenia, a także wykonywanie tych umów,
 - b) składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia – tę czynność ubezpieczeniową Towarzystwo uznaje za podstawową lub ważną,
 - c) ustalanie składek i prowizji należnych z tytułu umów ubezpieczenia,
 - d) ocena ryzyka w ubezpieczeniach osobowych i ubezpieczeniach majątkowych,
 - e) wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów ubezpieczenia,
 - f) prowadzenie kontroli przestrzegania przez ubezpieczających lub ubezpieczonych, zastrzeżonych w umowie lub w ogólnych warunkach ubezpieczeń, obowiązków i zasad bezpieczeństwa odnoszących się do przedmiotów objętych ochroną ubezpieczeniową,
 - g) prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia,
 - h) ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych,
 - i) ustalanie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia,
 - j) ustalanie wartości przedmiotu ubezpieczenia,
 - k) zapobieganie powstawaniu albo zmniejszenie skutków zdarzeń losowych oraz finansowanie tych działań z funduszu prewencyjnego.

Wśród zasad, którymi kieruje się Towarzystwo podczas procesu zlecenia wykonania usług dostawcy jak i monitorowania wywiązywania się insourcera z powierzonych zadań, są w szczególności:

- 1) konieczność przeprowadzenia analizy korzyści i zagrożeń związanych z outsourcingiem,
- 2) konieczność przeprowadzenia analizy złożonych ofert przez insourcera pod kątem spełnienia ustalonych przez Towarzystwo wymogów zawartych w zapytaniu ofertowym oraz oceny samego insourcera, jako podmiotu świadczącego usługi w zakresie realizacji procesu,
- 3) zastosowanie kluczowych, z góry ustalonych przez Towarzystwo, zapisów w umowie pomiędzy Towarzystwem a insourcerem,
- 4) opracowanie strategii postępowania na wypadek konieczności natychmiastowego wstrzymania przez insourcera realizacji procesu (tzw. „exit plan”),
- 5) konieczność zawiadamiania organu nadzoru o zamiarze zawarcia umowy w przypadku outsourcingu funkcji należących do systemu zarządzania oraz podstawowych lub ważnych czynności,

- 6) konieczność prowadzenia nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem zawartej umowy zgodnie ze stosowanymi w Towarzystwie kryteriami,
- 7) przeprowadzanie regularnej oceny insourcera.

W 2019 r. Towarzystwo zlecało w ramach sześciu umów o outsourcingu czynność uznaną za podstawową lub ważną - składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia - trzem podmiotom zewnętrznym podlegającym jurysdykcji polskiej.

B8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka opisuje kategorie ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo oraz stopień narażenia na te ryzyka. Zawiera on, w szczególności, opis sposobów zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka.

Do istotnych ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo, należą ryzyka: aktuarialne, rynkowe, niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, operacyjne, płynności, strategiczne, konkurencji, utraty reputacji i zarażenia. Spośród powyższych Towarzystwo uwzględnia w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności następujące ryzyka: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko operacyjne.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykami znajdują się w sekcjach C1 – C6.

C1. Ryzyko aktuarialne

Celem zarządzania ryzykiem aktuarialnym jest właściwa selekcja ryzyk jakie Towarzystwo zamierza przyjąć do ubezpieczenia oraz ustalenie składki ubezpieczeniowej na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich zobowiązań Towarzystwa wynikających z tytułu zawieranych umów ubezpieczenia oraz kosztów wykonywania prowadzonej działalności ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem aktuarialnym ponosi odpowiednio - Dyrektor Działu Ubezpieczeń w odniesieniu do ubezpieczeń majątkowych (z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych), Dyrektor Działu Ubezpieczeń Zdrowotnych – w odniesieniu do ubezpieczeń zdrowotnych, który:

- 1) wskazuje na czynniki ryzyka, które należy wziąć pod uwagę podczas tworzenia lub modyfikacji produktów ubezpieczeniowych,
- 2) w porozumieniu z Aktuariuszem określa limity sum ubezpieczenia, dopuszczalne zniżki akwizycyjne do taryfy składki oraz potrzebę scedowania całości lub części ryzyka innemu zakładowi ubezpieczeń (reasekuratorowi),
- 3) nadzoruje adekwatność i prawidłowość wykonania procedur underwritingowych,
- 4) w porozumieniu z Aktuariuszem wnioskuje do Zarządu o zmianę taryfy lub o podjęcie innych działań w przypadku niekorzystnych wskaźników finansowych danego produktu ubezpieczeniowego.

Podczas analizy ryzyka aktuarialnego w ramach istniejącego portfela Zespół Ubezpieczeń w Dziale Ubezpieczeń w odniesieniu do ubezpieczeń majątkowych, zaś Zespół Ubezpieczeń Zdrowotnych w Dziale Ubezpieczeń Zdrowotnych w odniesieniu do ubezpieczeń zdrowotnych, we współpracy z odpowiednimi jednostkami organizacyjnymi, np. Działem Aktuarialnym, ocenia czy nastąpiły istotne zmiany czynników zewnętrznych lub wewnętrznych, które potencjalnie mogą wpłynąć na bieżący portfel ubezpieczeń, w tym zwiększoną częstotliwość występowania szkód, inną średnią długość życia itp. Analizie podlega również potencjalny wpływ tych zmian na ogólny poziom ryzyka aktuarialnego.

Analogicznie przeprowadza się analizę nowego biznesu. Podstawowym zadaniem w ramach analizy ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia jest zidentyfikowanie istotnych czynników ryzyka, określenie prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz funkcjonujących organizacyjnych i technicznych mechanizmów reakcji na ryzyko. Sposób prowadzenia analizy, stopień jej uszczegółowienia i zakres niezbędnych informacji jest uzależniony od rodzaju prowadzonej przez ubezpieczającego działalności, poziomu ekspozycji na

określone zagrożenia, rodzaju i zakresu wnioskowanej ochrony ubezpieczeniowej oraz wielkości i wartości składników planowanych do ochrony ubezpieczeniowej.

Zawieranie umów ubezpieczenia odbywa się w granicach posiadanych kompetencji. Zakres uprawnień i wysokość limitów akceptacyjnych określone są w indywidualnych pełnomocnictwach i uzależnione od pełnionych funkcji oraz rodzaju ubezpieczenia/grupy ubezpieczeń.

Ryzyka wyłączone z obligatoryjnej umowy reasekuracyjnej mogą być przyjęte do ubezpieczenia pod warunkiem zapewnienia fakultatywnego pokrycia reasekuracyjnego lub zgody Dyrektora Działu Ubezpieczeń na pozostawienie ryzyka na udziale własnym Towarzystwa.

Przyjęte mechanizmy reakcji na ryzyko aktuarialne:

- 1) monitorowanie i analiza wskaźników (szkodowość, poziom kosztów administracyjnych, akwizycji) oraz pozostałych pozycji rachunku technicznego (w ujęciu produktowym jak i grup ubezpieczeń),
- 2) stosowanie limitów na produkt, które zostały określone w pełnomocnictwach na danym szczeblu pracownika, underwriting i rzetelna ocena ryzyka ubezpieczeniowego w trakcie przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, szkolenia pracowników biorących udział w ocenie ryzyka,
- 3) weryfikacja, czy umowa reasekuracyjna jest zgodna ze strategią ryzyka oraz innymi wewnętrznymi regulacjami,
- 4) monitorowanie realizacji poszczególnych zaleceń wydanych po audycie ubezpieczeniowym, stosowanie limitów na produkt, które zostały określone w pełnomocnictwach na danym szczeblu pracownika, underwriting i rzetelna ocena ryzyka ubezpieczeniowego w trakcie przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, szkolenia pracowników biorących udział w ocenie ryzyka czy umowa reasekuracyjna są zgodne ze strategią ryzyka oraz innymi wewnętrznymi regulacjami.

Pomiar ryzyk aktuarialnych odbywa się za pomocą formuły standardowej. Wartości poszczególnych składowych kapitałowego wymogu wypłacalności dotyczących ryzyka aktuarialnego znajdują się w poniższych tabelach (wartości porównywane są ze stanem na 31 grudnia 2018 r.).

Ryzyko ubezpieczeniowe - ubezpieczenia majątkowe	2018	2019
Ryzyko składki i rezerw	19 864	22 931
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	3 799	3 879
Ryzyko katastroficzne	10 315	10 744
Dywर्सyfikacja	-9 121	-9 634
Ryzyko ubezpieczeniowe	24 857	27 919

Ryzyko ubezpieczeniowe - ubezpieczenia zdrowotne	2018	2019
Ryzyko składki i rezerw	129 944	137 273
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	11 600	10 555
Ryzyko katastroficzne	2 900	3 349
Dywersyfikacja	-2 145	-2 474
Ryzyko ubezpieczeniowe	131 216	138 553

Właściciel ryzyk odpowiedzialny jest za zapewnienie, że wybrane przez niego środki ograniczające ryzyko są zgodne ze strategią ryzyka oraz innymi wewnętrznymi regulacjami.

Raportowanie ryzyk, statusu wdrażania akcji mitygujących odbywa się regularnie, zarówno do Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem jak i do Zarządu.

W ramach ryzyka aktuarialnego, w portfelu ubezpieczeń bancassurance, występuje istotna koncentracja wokół największego kontrahenta, co może skutkować utratą przyszłych składek, a nawet masowymi rezygnacjami /w przypadku upadłości/. Towarzystwo narażone jest na ryzyko katastroficzne zarówno ze względu na koncentrację geograficzną dużych ekspozycji, jak i koncentrację geograficzną większej liczby mniejszych ekspozycji. Ponadto, w ramach polis grupowych występuje koncentracja ryzyka wypadków. Towarzystwo zarządza wymienionymi ryzykami poprzez dywersyfikację portfela oraz reasekurację. Ryzyka zostały uwzględnione w kapitałowym wymogu wypłacalności.

Towarzystwo nie korzysta ze spółek celowych.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach przeprowadzonych testów warunków skrajnych Towarzystwo dokonało analizy scenariusza polegającego na wzroście współczynnika utraty pracy.

Towarzystwo zaobserwowało, że w latach 2016-2017 około 0,5% portfela ubezpieczonych zgłosiło szkodę związaną z utratą pracy. Scenariusz analizuje zjawisko 20-krotnego wzrostu współczynnika utraty pracy do wartości 10%.

w tys. PLN	2019-09-30	2019-09-30	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31
		po szoku	po szoku	po szoku	po szoku
Aktywa	753 044	848 863	835 817	841 019	854 169
Zobowiązania	242 228	300 979	281 145	266 690	253 220
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	510 816	547 884	554 672	574 329	600 949
SCR	174 569	165 993	161 232	161 246	160 413
MCR	43 642	41 498	40 308	40 312	40 103
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	293%	330%	344%	356%	375%
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1170%	1320%	1376%	1425%	1499%

Realizacja scenariusza nie wpływa istotnie na wypłacalność Towarzystwa.

C2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest jednym z obszarów ryzyka inwestycyjnego. Zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym opisuje Polityka zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i Regulamin działalności lokacyjnej.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie potencjalnych strat Towarzystwa spowodowanych wahaniami cen i wahaniami zmienności cen, zobowiązań i instrumentów finansowych.

Towarzystwo stosuje zasadę „ostrożnego inwestora” lokując środki głównie w obligacje Skarbu Państwa. Obligacje Skarbu Państwa stanowią 356% wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wyznaczonych dla celów wypłacalności). Zgodnie z treścią Regulaminu działalności lokacyjnej, Towarzystwo lokuje środki finansowe w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Dotyczy to w szczególności aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności.

Właścicielem ryzyka inwestycyjnego jest Dyrektor Generalny, który jest odpowiedzialny za właściwe zarządzanie tym ryzykiem, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka inwestycyjnego na akceptowalnym poziomie.

Decyzje o składzie portfela inwestycyjnego podejmuje Dyrektor Generalny, zgodnie z limitami zawartymi w Regulaminie działalności lokacyjnej.

Czynności wykonawcze w zakresie działalności lokacyjnej Towarzystwa realizuje Dyrektor Generalny w zakresie i na zasadach określonych w Regulaminie działalności lokacyjnej. Czynności monitorujące oraz analizujące dokonane inwestycje (ryzyko / rentowność) realizuje Manager ds. analiz inwestycyjnych, wyniki raportuje do Zarządu, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem. Wykonywanie działalności lokacyjnej zostało również powierzone profesjonalnemu podmiotowi zewnętrznemu – Generali Investments TFI – na zasadach określonych umownie, uwzględniających postanowienia zawarte w dokumentacji Towarzystwa.

Towarzystwo identyfikuje ryzyko koncentracji branżowej dla spółek powiązanych z systemem SKOK. W przypadku zamiaru zwiększenia inwestycji (akcje, udziały, dłużne papiery wartościowe, pożyczki) w aktywa spółek należących do systemu SKOK o wartości przekraczającej 1 mln zł., Manager ds. analiz inwestycyjnych lub pracownik Działu Aktuarialnego przeprowadza analizę wpływu inwestycji na spełnienie limitów inwestycyjnych i testy stresu służące określeniu wpływu tych ekspozycji na spełnienie wymogów wypłacalności. Wyniki analizy przedstawiane są Zarządowi. Na ich podstawie Zarząd podejmuje decyzję o podjęciu bądź rezygnacji z analizowanej inwestycji.

Manager ds. analiz inwestycyjnych odpowiada za monitoring ryzyka inwestycyjnego oraz za raportowanie do Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz do Zarządu. Monitoring polega na sprawdzeniu zgodności zaangażowania Towarzystwa w poszczególne rodzaje lokat z limitami wewnętrznymi i zewnętrznymi określonymi w Tabeli limitów inwestycyjnych i zatwierdzonymi przez Zarząd. Ponadto, Manager ds. analiz inwestycyjnych, pracownicy Zespołu Finansowo-Księgowego i Działu Aktuarialnego dostarczają Zarządowi wszelkich informacji niezbędnych do podejmowania decyzji w obszarze zarządzania ryzykiem inwestycyjnym. Zarząd, przed dokonaniem inwestycji, może zwrócić się do

Managera ds. analiz inwestycyjnych lub pracownika Działu Aktuarnego o przeprowadzenie dodatkowych analiz lub testów stresu obrazujących wpływ planowanej inwestycji na zmianę poziomu ryzyka oraz zgodność z limitami.

Towarzystwo zdefiniowało limity dla ryzyka rynkowego. Limity zawarte zostały w Tabeli limitów inwestycyjnych zatwierdzonej przez Zarząd Towarzystwa. Limity wynikają z wewnętrznych regulacji Towarzystwa. Dotyczą głównie zaangażowania Towarzystwa w poszczególne rodzaje lokat.

Dział Aktuarny przesyła do Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządu Towarzystwa raporty dotyczące wyników testów stresu, zawierających wskaźniki wypłacalności po zejściu szoków. Przynajmniej raz na kwartał Manager ds. analiz inwestycyjnych przekazuje Zarządowi Towarzystwa również informacje o udziale poszczególnych rodzajów inwestycji w portfelu inwestycyjnym. W przypadku przekroczenia ustalonych wartości progowych, raport uzupełniany jest o szczegółowy opis sytuacji.

W ramach ryzyka rynkowego przeprowadzona analiza stanu aktywów na dzień 31 grudnia 2019 r. nie wykazała konieczności zmian dotychczasowej polityki zarządzania tym obszarem.

Wartości kapitałowych wymogów wypłacalności dla ryzyk inwestycyjnych zawiera poniższa tabela (wartości porównywane ze stanem na 31 grudnia 2018 r.).

Ryzyko rynkowe	2018	2019	Komentarz
Ryzyko stopy procentowej	9 227	10 118	
Ryzyko cen akcji	37 912	40 283	
Ryzyko cen nieruchomości	0	0	
Ryzyko spreadu kredytowego	8 125	5 488	Spadek ryzyka spreadu kredytowego wynika głównie ze spadku duracji aktywów narażonych na to ryzyko.
Ryzyko koncentracji aktywów	64 132	60 083	
Ryzyko walutowe	6 725	6 777	
Dywersyfikacja	-46 155	-45 729	
Ryzyko rynkowe	79 965	77 020	

Towarzystwo nie identyfikuje istotnego ryzyka wynikającego z koncentracji na ryzyku rynkowym.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach testów warunków skrajnych Towarzystwo przeprowadziło dwa testy warunków skrajnych: odwrócony test dotyczący zwiększenia zaangażowania w akcje jednego emitenta powodujące wzrost ryzyk

rynkowych: cen akcji oraz koncentracji, przy relatywnie niewielkim spadku innych ryzyk rynkowych oraz test dotyczący utraty inwestycji.

W ramach testu określone zostały wartości kwot zaangażowania w akcje, przy których wskaźnik wypłacalności Towarzystwa (pokrycie SCR środkami własnymi) spadnie poniżej 150% oraz poniżej 100%.

W celu nabycia nienotowanych akcji przyjęto sprzedaż Obligacji Skarbu Państwa.

Testy stresu są naliczane w oparciu o dane na dzień 30 września 2019 r. oraz zaprognozowane według stanów na 2019-12-31, 2020-12-31, 2021-12-31 i 2022-12-31.

Wartości podstawowych danych finansowych Towarzystwa po zastosowaniu szoków przedstawia poniższa tabela:

w tys. PLN	2019-09-30	2019-09-30	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
		po szoku	po szoku	po szoku	po szoku	po szoku
Aktywa	848 863	848 863	848 863	835 817	841 019	854 169
Zobowiązania	299 479	299 479	299 479	277 087	260 678	245 754
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	549 384	549 384	549 384	558 730	580 341	608 415
SCR	174 569	549 340	541 895	558 735	577 298	594 191
MCR	43 642	137 335	135 474	139 684	144 324	148 548
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	315%	100%	101%	100%	101%	102%
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1259%	400%	406%	400%	402%	410%
Wartość aktywów na zakup akcji nienotowanych jednego emitenta prowadząca do spadku wskaźnika wypłacalności do 150%		317 mln. zł, co stanowi około 58% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa	327 mln. zł, co stanowi około 60% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa	338 mln. zł, co stanowi około 60% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa	356 mln. zł, co stanowi około 61% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa	380 mln. zł, co stanowi około 63% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa

Wartość aktywów na zakup akcji nienotowanych jednego emitenta prowadząca do spadku wskaźnika wypłacalności do 100%		543 mln. zł, co stanowi 99,2% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa	Nawet zakup akcji nienotowanych jednego kontrahenta za 100% wartości obligacji skarbowych (541 mln. zł.) pozwoli zachować współczynnik wypłacalności na poziomie ponad 100%	561 mln. zł, co stanowi 99,1% obligacji Skarbu Państwa znajdujących się w portfelu Towarzystwa	Nawet zakup akcji nienotowanych jednego kontrahenta za 100% wartości obligacji skarbowych (584 mln. zł.) pozwoli zachować współczynnik wypłacalności na poziomie ponad 100%	Nawet zakup akcji nienotowanych jednego kontrahenta za 100% wartości obligacji skarbowych (605 mln. zł.) pozwoli zachować współczynnik wypłacalności na poziomie ponad 100%
--	--	--	---	--	---	---

Wyniki odwróconego testu stresu wskazują, że przy konwersji około 317 mln. PLN z obligacji Skarbu Państwa na akcje nienotowane jednego emitenta Towarzystwo zachowa wskaźniki wypłacalności powyżej apetytu na ryzyko. Przy konwersji wszystkich obejmowanych testem aktywów wskaźniki wypłacalności pozostałyby na poziomie około 100%. Przyczyną braku pojawienia się niewypłacalności mimo znaczącego zwiększenia się ryzyka koncentracji oraz cen akcji są wysoka nadwyżka kapitałowa Towarzystwa oraz efekt dywersyfikacji pomiędzy ryzykami ubezpieczeniowymi, a rynkowymi.

Niezależnie, w przypadku chęci zaangażowania środków w akcje nienotowane należy rozpatrywać ryzyka nieobjęte formułą standardową, m.in. ryzyko płynności oraz ryzyko koncentracji branżowej.

Towarzystwo przeprowadziło również test warunków skrajnych dotyczący utraty inwestycji, zakładający utratę 100% wartości inwestycji innych niż obligacje Skarbu Państwa, jednostki uczestnictwa w FIO oraz środki zdeponowane w bankach.

Poniższa tabela prezentuje wybrane pozycje sprawozdawcze SALTUS T UW po zaistnieniu szoku:

w tys. PLN	2019-09-30	2019-09-30	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
		po szoku	po szoku	po szoku	po szoku	po szoku
Aktywa	848 863	665 280	650 617	671 019	685 169	702 111
Zobowiązania	299 479	299 479	277 087	260 678	245 754	233 573
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	549 384	365 801	373 530	410 341	439 415	468 539
SCR	174 569	144 992	133 511	134 525	135 070	134 669
MCR	43 642	36 248	35 909	33 631	33 767	33 667
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	315%	252%	280%	305%	325%	348%
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1259%	1009%	1040%	1220%	1301%	1392%

Wynik testu stresu potwierdza, że wysoka ocena BION z obszaru ryzyka rynkowego nie zagraża stabilności i wypłacalności Towarzystwa, ponieważ nawet w przypadku całkowitej utraty wartości tych inwestycji wskaźnik wypłacalności Towarzystwa pozostaje na bardzo wysokim poziomie.

C3. Ryzyko kredytowe

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest minimalizacja ryzyka utraty części aktywów.

Właścicielem ryzyka kredytowego jest Zarząd, który jest odpowiedzialny za właściwe zarządzanie ryzykiem kredytowym, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka kredytowego na akceptowalnym poziomie.

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Towarzystwo stosuje zasadę „ostrożnego inwestora” lokując środki głównie w obligacje Skarbu Państwa. Obligacje Skarbu Państwa na dzień 31 grudnia 2019 r. stanowiły 356% wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Zgodnie z treścią Regulaminu działalności lokacyjnej, Towarzystwo lokuje środki finansowe w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Dotyczy to w szczególności aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności.

Zarząd deleguje część zadań związanych z monitorowaniem ryzyka kredytowego:

- 1) monitoring poziomu ryzyka kredytowego i zgodności z przyjętymi limitami – Manager ds. analiz inwestycyjnych,
- 2) przeprowadzanie testów stresu w obszarze ryzyka kredytowego – pracownik Działu Aktuarialnego.

Maksymalne łączne sumy na ryzyku dla pojedynczego reasekuratora o danym ratingu określa Polityka reasekuracji.

Limity wyznaczające maksymalną wartość inwestycji wobec danego emitenta lub grupy emitentów powiązanych a także wobec danego rodzaju inwestycji (w tym inwestycji narażonych na ryzyko spreadu \ reasekuratora oraz ryzyka kredytowego – koncentracji aktywów.

Dodatkowo, raz na kwartał Manager ds. analiz inwestycyjnych przeprowadza testy stresu zakładające niewypłacalność pozostałych kontrahentów, w tym ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych.

Przynajmniej raz na kwartał pracownik Działu Aktuarialnego wylicza wartość wymogu kapitałowego dla ryzyk kredytowych Towarzystwa, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto, w przypadku planów inwestycyjnych obejmujących inwestycje w papiery wartościowe obarczone ryzykiem spreadu kredytowego i/lub ryzykiem koncentracji branżowej aktywów (papiery emitowane przez spółki powiązane z systemem SKOK), pracownik Działu Aktuarialnego i/lub Manager ds. analiz inwestycyjnych przeprowadza analizę wpływu inwestycji na spełnienie limitów inwestycyjnych i/lub testy stresu służące określeniu wpływu tych ekspozycji na spełnienie wymogów wypłacalności. Wyniki analizy przedstawiane są Dyrektorowi Działu Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządowi. Na ich podstawie Zarząd podejmuje decyzję o podjęciu bądź rezygnacji z analizowanej inwestycji.

W ramach ryzyka kredytowego:

- 1) portfel reasekuracji oraz rating reasekuratorów są stabilne,
- 2) brak należności przeterminowanych przekraczających 100 tys. zł. na jednego kontrahenta,
- 3) analiza stanu aktywów na dzień 31 grudnia 2019 r. nie wskazuje na konieczność zmian dotychczasowej polityki zarządzania tym obszarem.

Wartości kapitałowych wymogów wypłacalności dla ryzyk inwestycyjnych zawiera poniższa tabela (komentarze powstały na podstawie porównywania danych do bilansu otwarcia):

Pozostałe ryzyka	2018	2019
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	1 171	1 425

Wartości kapitałowych wymogów wypłacalności dla ryzyka spreadu kredytowego i ryzyka koncentracji aktywów zostały zaprezentowane w rozdziale dot. ryzyka rynkowego.

W ramach ryzyka kredytowego, Towarzystwo identyfikuje następujące istotne koncentracje ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe w obszarze reasekuracji (ryzyko niewykonania zobowiązania przez reasekuratora),
- 2) ryzyko kredytowe wynikające z działalności lokacyjnej (koncentracja wobec pojedynczych emitentów, geograficzna oraz branżowa).

Towarzystwo zarządza wymienionymi ryzykami poprzez dywersyfikację oraz system limitów. Ryzyka zostały uwzględnione w kapitałowym wymogu wypłacalności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

Towarzystwo przeprowadziło test warunków skrajnych dotyczący niewypłacalności największego kontrahenta.

Przy modelowaniu przyszłej sytuacji finansowej Towarzystwa wynikającej z niewypłacalności największego kontrahenta przyjęto następujące założenia:

- 1) Natychmiastowa (IV kwartał 2019 r.) utrata największego kontrahenta, skutkująca mniejszymi obrotami w przyszłości,
- 2) Zwrot składek wynikających z umów z tym kontrahentem: zwrot 90% środków znajdujących się w rezerwie składek w liniach biznesu 2 i 12,
- 3) Towarzystwo nie odzyskuje prowizji od kontrahenta należnych w związku ze zwracanymi składkami,
- 4) Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia pozostaje na pierwotnie zakładanym poziomie,
- 5) Zwracane środki pomniejszają wartość obligacji,
- 6) Koszty administracyjne Towarzystwa pozostają na stałym poziomie,
- 7) W kolejnych latach prognozowane składki w liniach biznesu 2 i 12 spadają o 80%,
- 8) Pozostałe parametry portfela, takie jak duracja, convexity, struktura wiekowa ubezpieczonych pozostają bez zmian.

Poniższa tabela zawiera zestawienie podstawowych danych finansowych po przeprowadzeniu opisanego powyżej testu:

W tys. PLN	2019-09-30	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
		po szoku	po szoku	po szoku	po szoku
Aktywa	753 044	444 221	426 597	419 369	413 393
Zobowiązania	242 228	82 639	81 472	83 698	85 467
Nadwyżka aktywów nad	510 816	361 582	345 125	335 671	327 926

zobowiązaniami					
SCR	174 569	106 568	82 752	82 914	83 288
MCR	43 642	26 642	20 688	20 728	20 822
Współczynnik EOF(SCR)/SCR	293%	339%	417%	405%	394%
Współczynnik EOF(MCR)/MCR	1170%	1357%	1668%	1619%	1575%

Realizacja powyższego scenariusza nie zagroziłaby wypłacalności Towarzystwa, nawet w długim okresie. Jego realizacja byłaby jednak bardzo dotkliwa dla Towarzystwa. W wyniku utraty znacznej części aktywowanych kosztów akwizycji, Towarzystwo poniosłoby jednorazową stratę w wysokości ponad 200 mln PLN. Wskutek znacznego zmniejszenia portfela ubezpieczeń, przy zachowaniu kosztów administracyjnych, w kolejnych latach również Towarzystwo wykazywałoby stratę finansową. To oznacza, że Towarzystwo zmuszone byłoby do pozyskiwania nowych partnerów dystrybucyjnych w celu zwiększenia i dywersyfikacji portfela ubezpieczeń.

C4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest jednym z obszarów ryzyka inwestycyjnego. Zarządzanie ryzykiem inwestycyjnym opisuje Polityka zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i Regulamin działalności lokacyjnej.

Celem zarządzania płynnością jest utrzymywanie portfela lokat w taki sposób, aby zawsze Towarzystwo mogło wypełniać terminowo swoje zobowiązania nie będąc zmuszonym do sprzedaży aktywów ze stratą nie do zaakceptowania. W przypadku zagrożenia brakiem płynności Zarząd może podjąć decyzję o przedterminowej sprzedaży aktywów, co może spowodować stratę Towarzystwa.

Towarzystwo stosuje zasadę „ostrożnego inwestora” lokując środki głównie w obligacje Skarbu Państwa. Zgodnie z treścią Regulaminu działalności lokacyjnej, Towarzystwo lokuje środki finansowe w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności.

Towarzystwo utrzymuje nadwyżkę płynności. Obligacje Skarbu Państwa jako bezpieczne i płynne aktywa, na dzień 31 grudnia 2019 r. stanowiły 365% wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W związku z dużą płynnością obligacji skarbowych i wysokim wskaźnikiem pokrycia tymi papierami rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, Towarzystwo nie identyfikuje istotnych ryzyk w obszarze płynności.

Właścicielem ryzyka inwestycyjnego jest Dyrektor Generalny, który jest odpowiedzialny za właściwe zarządzanie tym ryzykiem, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka inwestycyjnego na akceptowalnym poziomie.

Decyzje o składzie portfela inwestycyjnego podejmuje Dyrektor Generalny, zgodnie z limitami zawartymi w Regulaminie działalności lokacyjnej.

Czynności wykonawcze w zakresie działalności lokacyjnej Towarzystwa realizuje Dyrektor Generalny w zakresie i na zasadach określonych w Regulaminie działalności lokacyjnej. Czynności monitorujące oraz analizujące dokonane inwestycje (ryzyko / rentowność) realizuje Manager ds. analiz inwestycyjnych i wyniki raportuje do Zarządu. Wykonywanie działalności lokacyjnej zostało również powierzone profesjonalnemu podmiotowi zewnętrznemu – Generali Investments TFI – na zasadach określonych umownie, uwzględniających postanowienia zawarte w dokumentacji Towarzystwa.

Towarzystwo zdefiniowało limity dla ryzyka płynności. Limity zawarte zostały w Tabeli limitów inwestycyjnych zatwierdzonej przez Zarząd Towarzystwa. Limity wynikają z wewnętrznych regulacji Towarzystwa. Dotyczą głównie zaangażowania Towarzystwa w poszczególne rodzaje lokat.

Towarzystwo nie szacuje osobno wymogów kapitałowych dla ryzyka płynności.

Towarzystwo nie zakłada, że ryzyko płynności wzrośnie w wyniku przepływów związanych ze składkami otrzymanymi w przyszłości. Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek w poszczególnych liniach biznesowych wynosi (dane w tys. PLN):

Oczekiwane zyski z przyszłych składek	2018	2019
1. Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	201	298
2. Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	263	403
7. Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	121	143
9. Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	2	0
12. Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	466	434
RAZEM	1 053	1 278

Towarzystwo nie zidentyfikowało również istotnych koncentracji w obszarze ryzyka płynności.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach ryzyka płynności Towarzystwo nie przeprowadzało testów warunków skrajnych ani analizy wrażliwości.

C5. Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja efektywności operacyjnej poprzez minimalizację strat operacyjnych, racjonalizację kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Towarzystwa na zdarzenia od niego niezależne.

Zgodnie z funkcjonującym w Towarzystwie Systemem Zarządzania Ryzykiem, Właścicielami ryzyka operacyjnego są poszczególni Właściciele/Liderzy procesów, którzy odpowiedzialni są w szczególności za:

- 1) prowadzenie kontroli poprawności realizowanych operacji i ich zgodności z wewnętrznymi regulacjami,
- 2) operacyjną efektywność mechanizmów kontrolnych,
- 3) identyfikację, analizę (w tym samoocenę) oraz kontrolę wszystkich kluczowych ryzyk operacyjnych występujących w procesie w ramach podległego obszaru odpowiedzialności,
- 4) opracowywanie i aktualizację procedur, wytycznych i instrukcji opisujących przebieg realizowanych procesów, mechanizmy kontrolne ryzyka operacyjnego oraz proponowanie zmian w tym zakresie,
- 5) cykliczne monitorowanie i informowanie Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem o poziomie ryzyka i realizacji zaleceń zdefiniowanych podczas analizy ryzyk operacyjnych,
- 6) raportowanie Dyrektorowi Działu Zarządzania Ryzykiem zdarzeń wpływających na wzrost poziomu ryzyka operacyjnego,
- 7) definiowanie działań mających utrzymywać ryzyko operacyjne na akceptowalnym poziomie, w szczególności w przypadku, gdy mechanizmy kontrolne nie zostały dotychczas zdefiniowane, są niewystarczające bądź nieopisane.

Monitorowanie ryzyk operacyjnych obejmuje w szczególności:

- 1) badanie poprawności przebiegu kluczowych procesów zachodzących w Towarzystwie – realizowane głównie przez Właścicieli / Liderów procesów z udziałem Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, Pełnomocnika Zarządu ds. SZJ i CSR oraz Audytora Wewnętrznego,
- 2) analiza luk w procesach i regulacjach wewnętrznych przeprowadzana podczas wypełniania ankiety BION, wydawanie rekomendacji dla Właścicieli / Liderów procesów – realizowane przez Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem,
- 3) weryfikację projektów regulacji wewnętrznych pod kątem zgodności z wymogami Systemu Kontroli Wewnętrznej – realizowane przez Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem,
- 4) weryfikację projektów regulacji wewnętrznych pod kątem zgodności z innymi wewnętrznymi regulacjami oraz przepisami prawa – realizowane przez Compliance Officera,
- 5) monitorowanie zmian w przepisach prawa, powiadamianie o zmianach właściwych pracowników – realizowane przez Compliance Officera,
- 6) weryfikację czy istnieją mechanizmy kontrolne ryzyk oraz ich skuteczność i efektywność – realizowane przez Właścicieli / Liderów procesów, Dyrektora ds. Ryzyka oraz Audytora Wewnętrznego,
- 7) weryfikację realizacji wydanych Właścicielom / Liderom procesów zaleceń w ramach prowadzonej analizy ryzyk operacyjnych i mechanizmów kontrolnych tych ryzyk – realizowane przez Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem,
- 8) prowadzenie rejestru ryzyk i zdarzeń na podstawie zgłoszeń pracowników – realizowane przez Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem,
- 9) weryfikację KRI – realizowane przez Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem,
- 10) bieżącą wymianę informacji pomiędzy Dyrektorem Działu Zarządzania Ryzykiem, Pełnomocnikiem Zarządu ds. SZJ i CSR, Compliance Officerem i Audytorem Wewnętrznym w zakresie spostrzeżeń dotyczących poprawności przebiegu procesów zachodzących w Towarzystwie i ryzyk operacyjnych z nimi związanych.

Obok Właścicieli/Liderów procesów wszyscy pracownicy Towarzystwa zobowiązani są do bieżącego zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez identyfikację ryzyk występujących na danym stanowisku pracy, wykonywanie zadań zgodnie z procedurami i instrukcjami oraz podnoszenie swoich kwalifikacji.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym Towarzystwo wprowadziło szereg KRI dotyczących:

- 1) obszaru IT,
- 2) obszaru zasobów ludzkich,
- 3) obszaru nadużyć (fraudów),
- 4) obszaru compliance.

Towarzystwo prowadzi rejestr reklamacji klientów. W cyklach półrocznych liderzy procesów analizują liczbę i przyczyny reklamacji oraz podejmują stosowne działania wynikające z analiz. Sposób przyjmowania i postępowania z reklamacjami oraz ich gromadzenia i przetwarzania opisuje „Procedura rozpatrywania reklamacji”.

W zakresie ryzyka operacyjnego Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem przedstawia Zarządowi Towarzystwa informację z procesu identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego – przynajmniej raz w roku lub na żądanie Zarządu. Informacja ta jest elementem sporządzanego raz na kwartał Raportu ryzyka. Zarząd Towarzystwa raz w roku przekazuje Radzie Nadzorczej sprawozdanie z funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej, który jest jednocześnie oceną systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Wycena ryzyka operacyjnego zgodna z formułą standardową znajduje się w poniższej tabeli (komentarze powstały na podstawie porównywania danych do bilansu otwarcia):

Pozostałe ryzyka	2018	2019
Ryzyko operacyjne	5 395	5 663

Towarzystwo nie identyfikuje istotnych koncentracji w obszarze ryzyka operacyjnego.

Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

W ramach testów warunków skrajnych i analizy wrażliwości Towarzystwo dokonuje analizy scenariuszy ryzyka operacyjnego. W 2019 r. największą potencjalną stratę finansową zidentyfikowano w scenariuszu dotyczącym naruszenia pełnomocnictw oraz oszustw zewnętrznych, jednak realizacja wskazanych scenariuszy nie zagrażałaby wypłacalności Towarzystwa.

C6. Pozostałe istotne ryzyka

Towarzystwo identyfikuje również następujące kategorie ryzyka: ryzyko konkurencji, ryzyko zarażenia, ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne.

Ryzyko konkurencji

Za zarządzanie ryzykiem konkurencji, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka na akceptowalnym poziomie odpowiada Dyrektor Działu Klienta Indywidualnego i Bancassurance. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka konkurencji na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Identyfikacja ryzyka następuje poprzez analizę zdefiniowanych KRI dla ryzyka konkurencji.

Towarzystwo dla ryzyka konkurencji definiuje apetyt na ryzyko w następujący (jakościowy, a nie ilościowy) sposób: „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka zmian na rynku ubezpieczeniowym wpływającego w istotny sposób negatywnie na wyniki sprzedażowe”.

Towarzystwo w ramach analizy ryzyka identyfikuje czynniki na nie wpływające oraz definiuje reakcje na to ryzyko mającą na celu jego unikanie, akceptację, ograniczenie lub transfer. Podejmowane działania są regularnie monitorowane a status ich jest raportowany do Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządu.

Oszacowanie ryzyka dokonywane jest raz na kwartał.

Główne mechanizmy reakcji na ryzyko konkurencji to w szczególności:

- 1) prowadzenie szeregu działań monitorujących ryzyko konkurencji – działania monitorujące pozwalają Towarzystwu na wykrywanie czynników powodujących wzrost ryzyka konkurencji i określanie na bieżąco działań pozwalających na utrzymywanie tego ryzyka na akceptowalnym poziomie. Działania te polegają na stałym monitorowaniu czynników wpływających na poziom ryzyka konkurencji. Jak wcześniej wspomniano, Towarzystwo posiada listę KRI wraz z określonymi akceptowalnymi poziomami ich wartości. W przypadku przekroczenia przez KRI akceptowalnych poziomów, Towarzystwo bezzwłocznie definiuje działania naprawcze mające na celu sprowadzenia ryzyka do akceptowalnego poziomu.
- 2) budowanie lojalności klientów i sił sprzedaży m.in. poprzez:
 - a) proces sprzedaży, w trakcie którego analizowane są potrzeby klientów,
 - b) sprawną obsługę klientów i sił sprzedaży,
 - c) szybki proces rozpatrywania roszczeń,
 - d) szkolenia, konkursy dla sił sprzedaży,
 - e) system prowizyjny promujący długoterminowe relacje,
 - f) wzmacnianie relacji z klientem,
 - g) cykliczne spotkania z agentami w celu promowania produktów ubezpieczeniowych oferowanych przez Towarzystwo.
- 3) tworzenie innowacyjnych rozwiązań:
 - a) tworzenie innowacyjnych, dopasowanych do potrzeb klientów produktów,
 - b) regularne przeglądy istniejących produktów i dopasowywanie produktów do zmieniającego się otoczenia.
- 4) podejmowanie z wyprzedzeniem działań dostosowujących Towarzystwo do zmieniających się warunków konkurowania wynikających ze zmian prawnych.

Ryzyko konkurencji jest monitorowane w sposób ciągły. Monitorowanie koncentruje się w szczególności na:

- 1) analizie rzeczywistych wartości KRI – realizowane przez właścicieli poszczególnych wskaźników,
- 2) analizie wyników sprzedaży – realizowane przez Dyrektorów Działów Sprzedaży,
- 3) przeprowadzaniu badania Tajemniczy Klient i na bazie jego wyników podejmowanie niezbędnych działań – realizowane przez pracowników Działów Sprzedaży,

- 4) analizie mechanizmów kontroli ryzyka (czy działają, czy nie działają) - realizowane przez Właściciela ryzyka we współpracy z Dyrektorem Działu Zarządzania Ryzykiem,
- 5) analizie incydentów / strat operacyjnych (o ile takie będą mieć miejsce) - realizowane przez Właściciela ryzyka we współpracy z Dyrektorem Działu Zarządzania Ryzykiem.

Towarzystwo nie identyfikuje istotnych koncentracji w obszarze ryzyka konkurencji.

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH I ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

W ramach ryzyka konkurencji Towarzystwo nie przeprowadzało testów warunków skrajnych ani analizy wrażliwości.

Ryzyko zarażenia

Za zarządzanie ryzykiem zarażenia, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka na akceptowalnym poziomie odpowiada Kierownik Zespołu Marketingu. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka zarażenia na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Towarzystwo dla ryzyka zarażenia definiuje apetyt na ryzyko w następujący (jakościowy, a nie ilościowy) sposób: „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka wpływającego w istotny sposób negatywnie na jego działalność a wynikającego ze złej sytuacji finansowej jednego podmiotu w Grupie kapitałowej i skutków niekorzystnych zdarzeń z jednego podmiotu w Grupie kapitałowej”.

Identyfikacja ryzyka następuje poprzez analizę zdefiniowanych KRI. Przykładowymi KRI są:

- 1) monitoring prasy / Internetu,
- 2) negatywne artykuły na temat podmiotów w Grupie kapitałowej.

Towarzystwo w ramach analizy ryzyka identyfikuje czynniki na nie wpływające oraz definiuje reakcje na to ryzyko mającą na celu jego unikanie, akceptację, ograniczenie lub transfer. Podejmowane działania są regularnie monitorowane a status ich jest raportowany do Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem, Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządu.

Oszacowanie ryzyka dokonywane jest raz na kwartał (chyba, że zajdą jakieś nieprzewidziane okoliczności, które znacząco wpłyną na ocenę tego ryzyka).

Główne mechanizmy reakcji na ryzyko zarażenia stosowane w Towarzystwie to:

- 1) prowadzenie szeregu działań monitorujących ryzyko zarażenia – działania monitorujące pozwalają Towarzystwu na wykrywanie czynników powodujących wzrost poziomu ryzyka zarażenia i określanie na bieżąco działań pozwalających na utrzymywanie tego ryzyka na akceptowalnym poziomie. Działania te polegają na stałym monitorowaniu czynników zewnętrznych wpływających na poziom ryzyka zarażenia. Towarzystwo posiada listę KRI wraz z określonymi akceptowalnymi poziomami wartości tych KRI. W przypadku przekroczenia przez KRI akceptowalnych poziomów, Towarzystwo bezzwłocznie definiuje działania naprawcze prowadzące do sprowadzenia ryzyka do akceptowalnego poziomu,
- 2) wprowadzenie i regularne przeglądy regulacji mających na celu szybką reakcję na pojawiające się ryzyko zarażenia, w szczególności zasady współpracy z mediami,

- 3) konsekwentne budowanie wizerunku Towarzystwa jako solidnej i stabilnej instytucji finansowej m.in. poprzez:
- proces sprzedaży, w trakcie którego analizowane są potrzeby klientów,
 - sprawną obsługę klientów,
 - szybki proces rozpatrywania roszczeń,
 - trzymanie znacznej nadwyżki środków własnych nad regulacyjne wymogi kapitałowe,
 - działania marketingowe.

Ryzyko zarażenia jest monitorowane w sposób ciągły. Monitorowanie koncentruje się na rzeczywistych wartościach KRI, analizie mechanizmów kontrolnych, incydentach / stratach operacyjnych.

Towarzystwo nie identyfikuje istotnych koncentracji w obszarze ryzyka zarażenia.

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH I ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

W ramach ryzyka zarażenia Towarzystwo nie przeprowadzało testów warunków skrajnych ani analizy wrażliwości.

Ryzyko utraty reputacji

Zarządzanie ryzykiem utraty reputacji w Towarzystwie obejmuje w szczególności działania zapobiegawcze służące ograniczeniu występowania lub minimalizowaniu skali i zakresu występowania zdarzeń wizerunkowych oraz dobór efektywnych narzędzi dla działań ostonowych służących eliminowaniu, łagodzeniu lub minimalizowaniu niekorzystnego wpływu negatywnych skutków zdarzeń wizerunkowych na reputację Towarzystwa. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka utraty reputacji na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Towarzystwo dla ryzyka utraty reputacji definiuje apetyt na ryzyko w następujący (jakościowy, a nie ilościowy) sposób: „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka wpływającego w istotny sposób negatywnie na jego reputację, na jego markę w szczególności na jego relacje z klientami, pracownikami, kontrahentami oraz instytucjami nadzorującymi”.

W celu identyfikacji i kwantyfikacji ryzyka utraty reputacji Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem przeprowadza wywiad bądź warsztat z Kierownikiem Zespołu Marketingu. Jego głównym celem jest zidentyfikowanie istotnych ryzyk, a następnie próba ich kwantyfikacji.

Główne mechanizmy reakcji na ryzyko:

- 1) prowadzenie szeregu działań monitorujących ryzyko utraty reputacji – działania monitorujące pozwalają Towarzystwu na wykrywanie czynników powodujących wzrost ryzyka utraty reputacji i określanie na bieżąco działań pozwalających na utrzymywanie tego ryzyka na akceptowalnym poziomie. Działania te polegają na stałym monitorowaniu czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na poziom ryzyka utraty reputacji,
- 2) wprowadzenie regulacji wewnętrznych mających na celu ograniczenie zdarzeń, które mogą narazić Towarzystwo na ryzyko utraty reputacji, w szczególności:
 - a) procedura rozpatrywania skarg i reklamacji klientów,

- b) polityka bezpieczeństwa informacji,
 - c) zasady dotyczące unikania konfliktu interesów.
- 3) systematyczne przeprowadzanie monitoringu mediów a w przypadku pojawiających się negatywnych artykułów (tj. wszelkich form medialnych wypowiedzi) na temat Towarzystwa, opracowywane są przekazy medialne wyjaśniające i uspokajające,
- 4) konsekwentne budowanie wizerunku Towarzystwa jako solidnej i stabilnej instytucji finansowej m. in. poprzez:
- a) proces sprzedaży w trakcie, którego analizowane są potrzeby klientów,
 - b) sprawną obsługę klientów,
 - c) szybki proces rozpatrywania roszczeń,
 - d) trzymanie znacznej nadwyżki środków własnych nad regulacyjne wymogi kapitałowe,
 - e) działania marketingowe.
- 5) przeprowadzanie ankiety dotyczącej satysfakcji klientów,
- 6) zarządzanie KRI wraz z określonymi akceptowalnymi poziomami wartości tych KRI. W przypadku przekroczenia przez KRI akceptowalnych poziomów, Towarzystwo bezzwłocznie definiuje działania naprawcze prowadzące do sprowadzenia ryzyka do akceptowalnego poziomu.

Monitorowanie ryzyka utraty reputacji jest procesem ciągłym i odbywa się na bieżąco, poprzez analizę postrzegania Towarzystwa przez następujące strony trzecie: klientów, kontrahentów, organy nadzoru, pracowników. Ponadto, jak wspomniano wyżej, Towarzystwo wprowadziło szereg KRI, które są na bieżąco monitorowane. Przykładowymi KRI są:

- 1) negatywne artykuły w mediach dotyczące Towarzystwa,
- 2) ankiety satysfakcji klientów oraz OWCA,
- 3) reklamacje klientów na Towarzystwo w podziale na reklamacje płynące od organów nadzoru i pozostałe,
- 4) kary nałożone na Towarzystwo przez KNF, UOKiK,
- 5) klauzule abuzywne,
- 6) sprawy sądowe.

Towarzystwo nie identyfikuje istotnych koncentracji w obszarze ryzyka utraty reputacji.

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH I ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

W ramach ryzyka utraty reputacji Towarzystwo nie przeprowadzało testów warunków skrajnych ani analizy wrażliwości.

Ryzyko strategiczne

Za zarządzanie ryzykiem strategicznym, nadzór nad wykonywaniem delegowanych zadań oraz za definiowanie działań mających na celu utrzymywanie ryzyka na akceptowalnym poziomie odpowiada Prezes Zarządu. Ponieważ trudno jest oszacować wpływ finansowy ryzyka strategicznego na działalność Towarzystwa, Towarzystwo wyraża skutek ryzyka na nie w sposób jakościowy.

Towarzystwo dla ryzyka strategicznego definiuje apetyt na ryzyko w następujący (jakościowy, a nie ilościowy) sposób: „Towarzystwo nie akceptuje ryzyka wpływającego w istotny sposób negatywnie na realizację jego strategii lub wpływającego w istotny sposób na błędne określenie strategii, w szczególności Towarzystwo nie akceptuje braku właściwej reakcji na zmiany w otoczeniu zewnętrznym, tj. czynników wpływających w istotny sposób na spadek sprzedaży, na wzrost rezygnacji z umów, na wzrost kosztów (w porównaniu do założeń planu finansowego) oraz czynników wpływający negatywnie na realizację projektów strategicznych.”

Towarzystwo identyfikując ryzyko i czynniki wpływające na ryzyko (np. niewłaściwe realizowanie strategii biznesowej, niewłaściwa analiza otoczenia, nierealność osiągnięcia założonych celów strategicznych), definiuje działania wynikające z konkretnych ryzyk / zdarzeń, mając na celu redukcję już istniejącego ryzyka i / lub redukcję czynników wpływających na ryzyko. Podejmowane działania np. dodatkowy przegląd strategii, strategicznych projektów, są regularnie monitorowane.

Towarzystwo stosuje mechanizmy zarządzania ryzykiem strategicznym na etapie tworzenia strategii:

- 1) prowadzenie analiz mających na celu przygotowanie strategii w znacznym stopniu odpornej na zmiany w otoczeniu zewnętrznym oraz zminimalizowanie ryzyka przygotowania niewłaściwego planu strategicznego oraz ryzyka podejmowania niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych i monitorowania realizacji strategii:
- 2) monitoring wyniku finansowego,
- 3) monitoring poziomu sprzedaży,
- 4) monitoring kosztów administracyjnych,
- 5) monitoring poziomu kosztów prowizji,
- 6) monitoring poziomu szkodowości,
- 7) monitoring wskaźników wypłacalności,
- 8) monitoring procesu wprowadzenia nowych produktów,
- 9) monitoring otoczenia prawnego i regulacyjnego.

Istotne ryzyka strategiczne są monitorowane w sposób ciągły. Monitorowanie koncentruje się w szczególności na:

- 1) badaniu poziomu realizacji celów strategicznych,
- 2) badaniu poziomu realizacji projektów strategicznych,
- 3) rzeczywistych wartościach KRI.

Przykładowymi KRI są:

- 1) stopień realizacji planu finansowego,
- 2) stopień realizacji strategii biznesowej,
- 3) stopień realizacji projektów strategicznych,
- 4) zmiany otoczenia prawnego,
- 5) wprowadzanie nowych produktów ubezpieczeniowych (wykorzystywanie pojawiających się szans produktowych).

Towarzystwo nie identyfikuje istotnych koncentracji w obszarze ryzyka strategicznego.

TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH I ANALIZA WRAŻLIWOŚCI

W ramach ryzyka strategicznego Towarzystwo nie przeprowadzało testów warunków skrajnych ani analizy wrażliwości.

C7. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

D. Wycena do celów wypłacalności

Podstawą sporządzenia bilansu regulacyjnego na dzień 31 grudnia 2019 r. jest:

- 1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II),
- 2) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- 3) Międzynarodowe Standardy Rachunkowości,
- 4) Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r.,
- 5) Wytyczne EIOPA,
- 6) Rekomendacje i wytyczne KNF.

D1. Aktywa

Poniżej znajduje się tabela zawierająca zestawienie wartości bilansowych Towarzystwa wg Wypłacalność II oraz wg statutowych sprawozdań finansowych w roku 2019 r.

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II / Solvency II value	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych / Statutory accounts value
		Dane w tys. PLN	Dane w tys. PLN
		C0010	C0020
Aktywa / Assets			
Wartość firmy	R0010		0
Aktywowane koszty akwizycji	R0020		377 540
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0	2 813
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	77 999	1 412
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	11 821	1 564
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	652 457	633 280
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	31 853	7 492
Akcje i udziały	R0100	37 728	42 912
Akcje i udziały – notowane	R0110	0	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	37 728	42 912
Dłużne papiery wartościowe	R0130	561 804	561 804
Obligacje państwowe	R0140	541 223	541 223
Obligacje korporacyjne	R0150	20 581	20 581
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	3 471	3 471
Instrumenty pochodne	R0190	0	0

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	17 601	17 601
Pozostałe lokaty	R0210	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	93 090	94 647
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	93 090	94 647
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	6	67
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	6	67
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	6	67
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0	0
Depozyty u cedentów	R0350	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	520	5 856
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	1 925	1 925
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0	1 460
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	7 801	8 270
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	935	935
Aktywa ogółem	R0500	846 553	1 129 770
Zobowiązania / Liabilities			
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	152 088	558 482
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	14 201	64 483
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	11 376	0
Margines ryzyka	R0550	2 825	0

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	137 887	493 999
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	124 546	0
Margines ryzyka	R0590	13 341	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0	0
Margines ryzyka	R0640	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	0	0
Margines ryzyka	R0680	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0	0
Margines ryzyka	R0720	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	4 263	4 263
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	249	249
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	85 630	1 560
Instrumenty pochodne	R0790	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	25 022	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	9 877	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	16 157	16 863
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0	38
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	12 736	38 227
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	2 079	2 079
Zobowiązania ogółem	R0900	308 101	621 761
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	538 452	508 009

Aktywowane koszty akwizycji

Aktywowane koszty akwizycji dla celów Wyłącalności II nie są wykazywane w bilansie ekonomicznym (prezentowane są w wartości zero).

Wartości niematerialne i prawne

WNiP wykazano w wartości zerowej z uwagi na brak możliwości ustalenia ich ceny rynkowej (brak odniesienia do aktywnego rynku). Aktywa te mają charakter dostosowany do działalności

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa te powstają z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi wg Wyłącalność II a ich wartościami podatkowymi.

Towarzystwo na dzień sprawozdawczy zestawia wszystkie pozycje aktywów i pasywów wg Wyłącalność II razem z ich wielkościami wg PSR. Na tej podstawie szacuje różnice pomiędzy nimi. Po czym sumuje wszystkie **ujemne różnice przejściowe** powstałe na pozycjach bilansowych (zarówno na aktywach, gdzie $wb < wp$ i pasywach, gdzie $wb > wp$). Dalej do łącznej kwoty ujemnych różnic przejściowych Towarzystwo odnosi stosowną stawkę podatkową (19%). I tak wyliczone aktywo z tytułu podatku odroczonego (różnice w wycenie pomiędzy ujęciem Wyłącalność II, a PSR) powiększa o wielkość aktywa z tytułu odroczonego podatku wykazanego w sprawozdaniu wg PSR (różnica w wycenie pomiędzy ujęciem rachunkowym wg PSR, a podatkowym).

Analogicznie, rozpoznane **dodatnie** różnice przejściowe na aktywach Towarzystwo wykorzystuje do kalkulacji rezerwy z tytułu podatku odroczonego (omówionej w części poświęconej wycenie poszczególnych pozycji pasywów bilansu ekonomicznego).

Poniżej przedstawiono schemat wyznaczania aktywa z tytułu podatku odroczonego przez Towarzystwo.

Aktywa - różnice przejściowe	Wyłącalność II	PSR	Zmiana
Wartości niematerialne i prawne	0	2 813	-2 813
Aktywowane koszty akwizycji	0	377 540	-377 540
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie na użytek własny	11 821	1 564	10 256
grupa I	0	7	-7
grupa IV	267	419	-152
grupa VI	0	14	-14
grupa VII	1 677	1 049	627
grupa VIII	0	76	-76
Aktywa z tytułu użytkowania - 2007 (najem)	8 966	0	8 966
Aktywa z tytułu użytkowania - 2015 (najem)	518	0	518
Aktywa z tytułu użytkowania - 2014 (najem)	393	0	393
Lokaty ogółem i środki pieniężne	753 348	736 196	17 151
TZ SKOK Sp. Z o.o. S.K.A.	2 164	4 219	-2 056
Skok Holding S.a.r.l.	27 108	28 639	-1 530
Stefczyk Finanse TZ SKOK Sp. Z o.o. S.K.A.	8 455	10 054	-1 598
Saltus TU Życie S.A.	17 236	6 466	10 770
Macif Życie TUW	14 617	1 026	13 591

Obligacje Skarbu Państwa	541 223	541 223	0
Obligacje Asekuracji Sp. z o.o.	20 581	20 581	0
Jednostki uczestnictwa	3 471	3 471	0
Pożyczki dla Kasy Krajowej i Macif Życie TUW	93 090	94 647	-1 557
Lokaty terminowe	17 601	17 601	0
Środki pieniężne	7 801	8 270	-469
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	520	5 856	-5 336
Kwoty należne z umów reasekuracji	6	67	-61
Należności z tytułu reasekuracji	0	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	1 925	1 925	0
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	935	935	0
Razem [tys. PLN]	768 554	1 126 898	-358 343

Kalkulacja aktywa z tytułu odroczonego podatku

		0,19	
Ujemne różnice przejściowe - Aktywa	-393 209	74 710	rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku
Dodatnie różnice przejściowe - Aktywa	34 866	6 624	rozpoznanie rezerwy z tytułu odroczonego podatku
<u>Ujemne różnice przejściowe - Pasywa</u>	<u>-9 877</u>	1 877	rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku
Razem [tys.PLN]	-403 086	76 586	
		1 412	aktywo z tytułu odroczonego podatku rozpoznane w sprawozdaniu finansowym wg PSR
		77 999	aktywo z tytułu odroczonego podatku rozpoznane w sprawozdaniu finansowym wg SII

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Towarzystwo do wyceny rzeczowych aktywów trwałych stosuje metodę cen notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice pomiędzy porównywanymi aktywami (art. 10 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35).

Rzeczowe aktywa trwałe wyznaczone zostały w wartości rynkowej w oparciu o wytyczne MSR 16 (z wykorzystaniem modelu wartości przeszacowanej).

Towarzystwo dokonuje przeszacowania wartości rynkowej rzeczowych aktywów trwałych w momencie zaistnienia odpowiednich przesłanek zewnętrznych i wewnętrznych, jednak nie rzadziej niż raz w roku w oparciu o informacje płynące z rynku. Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych dokonywane są w oparciu o ekonomiczną żywotność aktywów (stawki amortyzacyjne aktywów ustalone zostały przez Towarzystwo w oparciu o ich realny czas użytkowania).

Na potrzebę sprawozdawczości kwartalnej do Organu Nadzoru Towarzystwo dokonuje odpisów amortyzacyjnych z częstotliwością kwartalną.

Do ustalenia wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych (grupa IV, VII) na dzień sprawozdawczy Towarzystwo korzystało z informacji rynkowej pochodzącej z dostępnych portali internetowych oraz systemu Info-Expert służącego do profesjonalnej wyceny pojazdów samochodowych.

Rzeczowe aktywa trwałe (grupa I, VI i VIII – inwestycje w obcym obiekcie, urządzenia techniczne i wyposażenie), których wartość księgowa netto stanowiła ok. 5% całości posiadanych rzeczowych aktywów

trwałych na dzień sprawozdawczy Towarzystwo wyceniło w wartości zero z uwagi na ich nieznaczną wartość oraz duże zaangażowania, jakie musiałyby włożyć wyceniający celem przeprowadzenia takiej analizy rynkowej. Dodatkowo wycena inwestycji w obcym obiekcie - wymagałaby dodatkowo od Towarzystwa zaangażowania rzeczoznawcy, a poniesione na nią nakłady finansowe znacznie przewyższyłyby oczekiwane korzyści (zasada proporcjonalności (art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35).

Aktywa z tytułu prawa użytkowania

Towarzystwo na potrzeby Wypłatalność II wycenia aktywa z tytułu prawa użytkowania w ramach umów leasingowych zgodnie z wymogami MSSF 16 „Leasing” (ang. IFRS 16 Leases).

Towarzystwo wycenia aktywa z tytułu prawa użytkowania metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (metoda alternatywna - podejście dochodowe) zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b). Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2019 r. posiada aktywne umowy najmu powierzchni biurowych i pomocniczych na mocy, których dysponuje prawem do wyłącznego ich używania lub współużywania.

Na potrzeby Wypłatalność II do określenia wartości aktywów wynikających z umów najmu powierzchni biurowych Towarzystwo stosuje uproszczone podejście analizujące jedynie przyszłe zdarzenia związane z rozliczeniem zawartych już wcześniej umów najmu. Towarzystwo nie sporządza sprawozdań finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Z tego powodu pełne wdrożenie MSSF 16 zgodnie z zasadą proporcjonalności nie znajduje tu uzasadnienia.

Towarzystwo ujmuje składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu na dzień bilansowy. Na koszt ten składa się kwota początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu. Zobowiązanie wycenia się w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia leasingu (w przypadku istniejących już umów Towarzystwa jest to dzień 31 grudnia 2019 r.).

Do dyskonta opłat leasingowych stosuje się krańcową stopę procentową leasingobiorcy, uwzględniając jego sytuację kredytową, długość okresu leasingu, jakość zabezpieczenia i inne warunki gospodarcze, przy których zawarto umowy.

Krańcową stopę procentową przyjmuje się na bazie danych pochodzących z "Ogólnopolski raport o kredytach mieszkaniowych i cenach transakcyjnych nieruchomości" opracowywanym przez Centrum AMRON we współpracy z Komitetem ds. Finansowania Nieruchomości ZBP (prof. SGH Jackiem Łaszkiem i Mzuri Sp. z o. o. pod redakcją Agnieszki Pilcickiej). Towarzystwo wyznacza krańcową stopę procentową uwzględniając średnią marżę kredytu hipotetycznego oraz zmienną składową oprocentowania, jaką najczęściej stanowi Wibor 12M w związku z długoterminowym charakterem najmów.

Towarzystwo przyjmuje przeciętne oprocentowanie kredytów hipotecznych jako krańcową stopę leasingobiorcy - stałą dla wszystkich analizowanych okresów leasingu.

Zastosowanie takiego poziomu oprocentowania uznaje się za uzasadnione, mając na względzie dobrą sytuację ekonomiczno-finansową Saltus T UW oraz to, że przedmiotami najmu są nieruchomości charakteryzujące się dużym potencjałem rynkowym (stanowią zabezpieczenie wysokiej jakości, są zbywalne i atrakcyjnie zlokalizowane).

Po początkowej wycenie aktywów z tytułu prawa do użytkowania Towarzystwo wycenia je wg modelu wartości przeszacowanej (MSR 16).

Okres amortyzacji trwa od daty rozpoczęcia leasingu (dla istniejących już umów od 31 grudnia 2019 r.) do końca okresu leasingu. Na potrzeby Wypłatalność II Towarzystwo dokonuje odpisów amortyzacyjnych aktywów z tytułu prawa użytkowania z częstotliwością kwartalną.

Towarzystwo dokonuje przeszacowania wartości rynkowej aktywów z tytułu prawa użytkowania w momencie zaistnienia odpowiednich przesłanek zewnętrznych i wewnętrznych.

Wycena aktywów podlega korektom w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu lub zmianą umowy.

Ocena niepewności i adekwatności wyceny

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych wycen, odnoszących się głównie do faktycznie obowiązujących rynkowych wartości czynszów lub nieruchomości o zbliżonej lokalizacji i charakterystyce.

Ocena adekwatności - czyli wyliczenie wartości aktywów ze zmienionymi rynkowymi stawkami najmu/okrasami najmu będzie realizowana przez Towarzystwo w wypadku stwierdzenia istotnych rozbieżności aktualnych warunków rynkowych w stosunku do stawek wynikających z umów najmu.

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2019 r. posiada udziały w jednostkach powiązanych. Towarzystwo przy ich wycenie korzysta z zapisów art. 13 ust. 1b) Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 (skorygowana metoda praw własności).

Towarzystwo udziały kapitałowe w jednostkach powiązanych wycenia na dzień bilansowy na podstawie **posiadanych udziałów** w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostek powiązanych. Wycena poszczególnych aktywów i zobowiązań przeprowadzana jest z uwzględnieniem art. 75 dyrektywy 2009/138/WE.

Do każdego aktywa oraz zobowiązania w ramach Skorygowanej Metody Praw Własności wyceniający podchodzi indywidualnie, dobierając metodę wyceny najlepiej odzwierciedlającą jego wartość godziwą.

Towarzystwo w 2019r. nabyło 100% udziałów w Macif Życie TUW. Na potrzeby Wypłatalność II Saltus TUW na dzień 31.12.2019r. wycenił jego udziały w wysokości 14 617 tys. Na dzień sporządzenia SFCR przez Saltus TUW podmiot Macif Życie TUW nie miał zatwierdzonego sprawozdania za rok 2019 przez Biegłego Rewidenta (brak wydanej opinii) i Radę Nadzorczą.

Udziały nienotowane na aktywnych rynkach (metoda porównawcza wskaźników giełdowych)

Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2019 r. posiada udziały nienotowane na aktywnych rynkach.

Towarzystwo wycenia je metodą cen notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice pomiędzy porównywanymi aktywami (art. 10 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35). W ramach tego podejścia Towarzystwo korzysta z metody porównawczych wskaźników giełdowych.

Metoda porównawcza wskaźników giełdowych obejmuje:

- 1) określenie kluczowych parametrów finansowych akcji/udziałów nienotowanych Towarzystwa wykorzystywanych do oszacowania ich wartości godziwej,

- 2) wybór zbioru piętnastu spółek, których dane finansowe są porównywane z danymi finansowymi akcji/udziałów nienotowanych Towarzystwa,
- 3) selekcja najbardziej zbliżonych spółek, których dane finansowe wykorzystane są do oszacowania wartości akcji/udziałów nienotowanych Towarzystwa,
- 4) wycena wartości akcji/udziałów nienotowanych Towarzystwa.

Towarzystwo na potrzeby wyceny wykorzystuje Parametry Finansowe takie jak przychody netto ze sprzedaży, wynik netto na sprzedaży, wynik netto oraz kapitał własny.

Do wyboru podmiotów, których dane wykorzystane są do porównań Towarzystwo uwzględnia następujące parametry:

- 1) podobieństwo spółki w zakresie działania w zbliżonym sektorze i branży,
- 2) notowanie walorów spółki na aktywnym rynku,
- 3) spełnianie kryterium płynności notowanych akcji spółki,
- 4) użyteczność aktualnych danych finansowych do porównań.

Selekcja najbardziej zbliżonych Spółek przez Towarzystwo polega na zestawieniu parametrów finansowych 15 Spółek Porównywanych z parametrami finansowymi jednostek wycenianych, jak również wskaźników finansowych obliczonych na podstawie parametrów finansowych Spółek Porównywanych ze wskaźnikami finansowymi jednostek wycenianych. Zestawienie to polega na przypisaniu parametrom finansowym i wskaźnikom finansowym Spółek Porównywanych poniższych cech w ściśle określony sposób:

- 1) różny,
- 2) neutralny i
- 3) zbliżony.

Po przypisaniu odpowiednich cech parametrom finansowym oraz wskaźnikom finansowym Towarzystwo wyodrębni minimum pięciu Spółek Podobnych, których parametry są najbardziej zbliżone do spółki wycenianej.

Dla oszacowanych Wskaźników Giełdowych Spółek Podobnych obliczane są wartości środkowe - mediany, które są przyjmowane do oszacowania wartości godziwej jednostek wycenianych, które w dalszej kolejności przemnażane są przez odpowiadające im Rekomendowane Parametry Finansowe jednostek wycenianych. Obliczone wartości uśrednia się stosując średnią ważoną. W konsekwencji, powyższych obliczeń, uzyskuje się uśrednioną wartość godziwą wycenianych spółek oszacowaną Metodą Porównawczą Wskaźników Giełdowych, do wartości których Towarzystwo odnosi swój udział na dzień bilansowy.

Udziały nienotowane na aktywnych rynkach (art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35)

Z uwagi na znaczne ograniczenia Towarzystwa, co do możliwości wyceny niektórych udziałów nienotowanych, Saltus TUW przy ich wycenie w szczególnych przypadkach korzysta z zapisów artykułu 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Zapisy tego artykułu umożliwiają Towarzystwu wykorzystanie zasady proporcjonalności określonej w art. 29 ust. 3 i 4 dyrektywy 2009/138/WE pozwalającej na wycenianie składnika aktywów na podstawie metody

wyceny, którą Towarzystwo stosuje przy sporządzaniu swoich rocznych sprawozdań finansowych przy spełnieniu określonych warunków.

Towarzystwo na dzień sporządzania wyceny podmiotu nie dysponuje jego aktualnym sprawozdaniem finansowym, które przygotowywane jest zgodnie z regulacjami obowiązującymi w innym Państwie członkowskim i lokalnymi zasadami księgowymi. Spółka też nie dysponuje sprawozdaniami finansowymi zgodnymi z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Ponadto, skonsolidowane sprawozdania wycenianego podmiotu sporządzane są ze znaczącym opóźnieniem i nie są dostępne w terminach wynikających z wymogów sprawozdawczości związanych z Dyrektywą Wypłacalność II.

Saltus TUV przyjmuje następujące uproszczenia celem wyznaczenia wartości godziwej wycenianego udziału nienotowanego na potrzeby Wypłacalność II:

- 1) Jako informację wyjściową Towarzystwo przyjmuje udziały podmiotu wycenianego w kapitałach własnych jego podmiotów powiązanych. Następnie udziały te odnosi na wartości niematerialne i prawne każdego z tych podmiotów.
- 2) W dalszej kolejności Towarzystwo sumuje wartości niematerialne i prawne podmiotów powiązanych (na moment wyceny są to zazwyczaj wielkości z poprzedzającego kwartału – wykorzystywane są najbardziej aktualne i dostępne dane), w których podmiot wyceniany posiada akcje/udziały w proporcji analogicznej do zaangażowania podmiotu wycenianego w kapitały własne podmiotów powiązanych.
- 3) Ostatecznie Towarzystwo wylicza udział Saltus TUV w kapitale udziałowym wycenianego podmiotu i odnosi wspomniany udział do oszacowanych wartości niematerialnych i prawnych. Oszacowaną wartość niematerialnych i prawnych przynależnych do Saltus TUV odejmuje się od wartości pakietu udziałów podmiotu wycenianego w cenie nabycia należących do Saltus TUV, tym samym uzyskując wartość godziwą wycenianego podmiotu.

Papiery wartościowe i inne lokaty notowane na aktywnych rynkach

Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2019 r. posiada w swoim portfelu Obligacje Skarbu Państwa.

Papiery wartościowe i inne lokaty notowane na aktywnych rynkach wyceniane są wg wartości godziwej przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów (art. 10 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35).

Wartość godziwą składników lokat notowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się w oparciu o ostatni dostępny w momencie dokonywania wyceny kurs danego składnika lokat z Aktywnego Rynku powiększony o odsetki należne na Dzień Wyceny. W przypadku nie zawarcia żadnej transakcji, lub za niskiego wolumenu obrotów na danym składniku lokat, bądź Dniem Wyceny niebędącym zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku – wyceny dokonuje się w oparciu o ostatni kurs zamknięcia ustalony przez Aktywny Rynek. W przypadku braku kursu zamknięcia – innej ustalonej przez Aktywny Rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, z uwzględnieniem korekt do wartości godziwej.

Podstawowym kryterium wyboru rynku głównego jest wolumen obrotu na danym składniku lokat. W przypadku braku możliwości ustalenia jego wielkości stosuje się kolejne, możliwe do zastosowania kryterium – liczbę transakcji zawartych na danym składniku lokat, ilość danego składnika lokat wprowadzonego do obrotu na danym rynku, kolejność wprowadzania do obrotu lub możliwość dokonania przez Fundusz na rachunek Subfunduszu transakcji na danym rynku.

Dłużne papiery wartościowe (Obligacje Skarbu Państwa)

Głównym rynkiem dla wyceny dłużnych papierów wartościowych (obligacji emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa) jest Treasury BondSpot Poland. Cena wyznaczana jest w systemie notowań, na którym organizowany jest fixing – kurs fixingowy na zamknięcie sesji giełdowej.

W przypadku braku obrotu na rynku BondSpot głównym rynkiem jest GPW wg kursu zamknięcia.

Wartość odsetek ustala się w oparciu o tabele odsetkowe na platformie Catalyst (źródło: <https://gpwcatalyst.pl/statystyki-tabele-odsetkowe>).

Dłużne papiery wartościowe nientowane na aktywnych rynkach (obligacje korporacyjne)

Do wyznaczenia wartości rynkowej obligacji korporacyjnych Towarzystwo korzysta z alternatywnej metody wyceny (zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b) Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35, podejście dochodowe). Dla posiadanych przez Towarzystwo obligacji korporacyjnych o stałym kuponie dyskontowane są przepływy wynikające z dokumentów emisji danego aktywa.

Stopa dyskontowa jest równa sumie stałej marży (odzwierciedlającej ryzyko kredytowe) oraz stopy wolnej od ryzyka (publikowanej przez EIOPA). Wartość marży jest wyznaczana jako marża wewnętrzna odzwierciedlająca ryzyko na dzień ostatniej emisji podobnych papierów przez danego emitenta.

Zmieniono sposób wyznaczenia stopy do dyskonta w 2019r. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Ocena niepewności wyceny

Towarzystwo przeprowadza ocenę niepewności wyceny posiadanych dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnych rynkach poprzez wyznaczenie wartości przy wykorzystaniu do dyskonta skrajnej stopy dwukrotnie wyższej, niż wykorzystana do wyceny. Wynik oceny niepewności jest przedstawiany Zarządowi wraz z wynikiem testu stresu wskazującym oszacowanie wskaźnika pokrycia wymogu wypłacalności w przypadku tak wyznaczonej wartości wycenianego aktywa.

Ocena adekwatności wyceny

Historyczne doświadczenia Towarzystwa w zakresie terminowej regulacji należnych płatności przez emitentów papierów, które Towarzystwo posiadało lub posiada nie wskazują na brak adekwatności stosowanego modelu wyceny obligacji korporacyjnych. W ramach porównania adekwatności, wyznaczana jest wartość obligacji poprzez zdyskontowanie przepływów średnią wartością rentowności YTM skorygowanego zbioru obligacji korporacyjnych notowanych na giełdzie Catalyst. Ponadto Towarzystwo monitoruje sytuację finansową emitentów obligacji korporacyjnych.

Wycena rynkowa obligacji korporacyjnych serii A i B ukształtowała się na zbliżonym poziomie w latach 2019 i 2018 odpowiednio w wysokości 20 581 tys. PLN oraz 20 588 tys. PLN.

Obligacje korporacyjne (niezabezpieczone)	2018	2019	zmiana
Obligacje Asekuracji Sp. z o.o. seria A	15 529	15 502	-27
Obligacje Asekuracji Sp. z o.o. seria B	5 059	5 079	20
Razem * [tys.PLN]	20 588	20 581	-7

Emitent nie ustanowił zabezpieczenia do wyemitowanych obligacji, niemniej jednak zgodnie z art. 13 Ustawy o obligacjach: „Za zobowiązania wynikające z obligacji emitent odpowiada całym swoim majątkiem.”

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Wartość godziwą danego rejestru jednostek TFI wyznacza się na podstawie ilości posiadanych jednostek (zaewidencjonowanych ilości jednostek wynikających z operacji zakupu i sprzedaży) przemnożonych przez cenę jednej jednostki TFI, która wyznaczana jest na podstawie ostatniej ogłoszonej w danym dniu przez fundusz inwestycyjny wartości aktywów netto przypadającej na jednostkę uczestnictwa.

Zgodność zaewidencjonowanych ilości i wartości jednostek jest sprawdzana z potwierdzeniami stanu rejestrów otrzymywanymi od TFI na koniec okresów sprawozdawczych.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Depozyty bankowe inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu zapisów artykułu 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z uwagi na brak aktywnego rynku.

Towarzystwo dla depozytów o terminie zapadalności do 1 roku czasu stosuje uproszczenie polegające na wyznaczeniu ich wartości godziwej w kwocie wymagalnej zapłaty, tj. wartości nominalnej powiększonej o narosłe odsetki (naliczone liniowo).

Z uwagi na zmienność otoczenia gospodarczego, Towarzystwo dostrzega, iż istnieje niewielka niepewność dotycząca depozytów typu overnight w zakresie zmienności stóp procentowych oraz ratingów banków, w których Towarzystwo deponuje środki. Ocena niepewności wynika z bardzo krótkiego okresu na jaki zawierane są depozyty oraz wysokiej wiarygodności kredytowej banków, w których Towarzystwo lokuje środki.

Z doświadczeń Towarzystwa wynika, że w przeszłości wycena depozytów ustalona na podstawie niniejszej metody jest wartością godziwą. Przesłanką do takiego założenia są dane historyczne wskazujące na 100% realizację depozytów oraz wysoka wiarygodność kredytowa banków, w których Towarzystwo lokuje środki.

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

W przypadku udzielonych pożyczek znane są terminy płatności, jak i możliwe jest oszacowanie przez Towarzystwo wartości przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z tytułu ich posiadania. W związku z powyższym Towarzystwo udzielone pożyczki wycenia metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych (metoda alternatywna - podejście dochodowe) zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b). Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Dla udzielonych przez Towarzystwo pożyczek dyskontowane są przepływy wynikające z umów pożyczek z wykorzystaniem do wyliczeń prognozowanego czynnika zmiennego (WIBOR, stopy procentowe NBP) oraz marży określonej w umowie pożyczek.

Zmieniono sposób wyznaczenia stopy do dyskonta w 2019r. w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Ocena niepewności wyceny

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego istnieje niepewność dokonywanych wycen. Towarzystwo przeprowadza ocenę niepewności wyceny udzielonych pożyczek poprzez wyznaczenie ich wartości przy wykorzystaniu do dyskonta skrajnej stopy dwukrotnie wyższej niż wykorzystana do wyceny. Wynik oceny niepewności jest przedstawiany Zarządowi wraz z wynikiem testu stresu wskazującego oszacowanie wskaźnika pokrycia wymogu wypłacalności w przypadku tak wyznaczonej wartości wycenianego aktywa.

Porównanie adekwatności wyceny

Historyczne doświadczenia Towarzystwa w zakresie terminowej regulacji należnych płatności przez firmy, którym Towarzystwo udzieliło pożyczki nie wskazują na brak adekwatności stosowanego modelu wyceny wartości pożyczek.

Towarzystwo nie posiada wystarczająco dużego portfela udzielonych pożyczek, żeby ocenić na podstawie własnych doświadczeń prawdopodobieństwa defaultu pożyczkobiorcy. Wszystkie firmy, którym Towarzystwo udzieliło pożyczki, terminowo spłacały odsetki i kapitał.

W ramach porównania adekwatności, wyznaczana jest wartość pożyczki poprzez zdyskontowanie przepływów średnią wartością rentowności YTM skorygowanego zbioru obligacji korporacyjnych notowanych na giełdzie Catalyst.

Ponadto, Towarzystwo monitoruje sytuację finansową emitentów obligacji korporacyjnych.

Kwoty należne z umów reasekuracji

Kwoty należne z umów reasekuracji wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej (metoda alternatywna, podejście dochodowe) zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b) Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Towarzystwo prognozuje terminy oraz wartości przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z tytułu zawartych umów reasekuracji. Wartość kwot należnych z umów reasekuracji wycenia metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych spójnie z granicami umów ubezpieczeniowych, do których odnoszą się te kwoty. Do wyliczeń stosowana jest dynamika stopy wolnej od ryzyka zgodna z ostatnią znaną na dzień wyceny informacją opublikowaną przez EIOPA (RFR_spot_no_VA) - dla Polski na okres zgodny z terminami przepływów. Oszacowana kwota korygowana jest o prawdopodobieństwo defaultu kontrahenta ustalonego w oparciu o rating lub poziom wypłacalności danego kontrahenta.

Ocena niepewności wyceny

Biorąc pod uwagę zmienność założeń, na których oparte są prognozy przepływów pieniężnych wynikających z zawartych umów reasekuracji, istnieje niepewność dokonywanych wycen. Towarzystwo korzysta z zasady proporcjonalności i monitoruje, jak całkowita utrata wartości kwot należnych z umów reasekuracji wpływa na wypłacalność Towarzystwa. Ubezpieczyciel przyjmuje, że jeżeli całkowita utrata wartości kwot należnych z umów reasekuracji nie zmienia wskaźnika wypłacalności o więcej niż 1 pp, nie ma konieczności wprowadzania bardziej złożonych metod oceny niepewności wyceny.

Porównanie adekwatności wyceny

Przynajmniej raz w roku pracownik Zespołu Funkcji Aktuarialnej dokonuje analizy adekwatności wartości kwot należnych z umów reasekuracji poprzez porównanie z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń. W przypadku stwierdzenia, że wartość okazała się nieadekwatna pracownik Zespołu Funkcji Aktuarialnej dokonuje analizy przyczyn rozbieżności. Aktuariusz ustala zalecenia odnoszące się do wprowadzenia zmian w metodach lub założeniach, na których oparta jest kalkulacja kwot należnych z umów reasekuracji.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Pozycja ta dla celów Wypłacalności II obejmuje wymagalne na dzień sprawozdawczy należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych.

Z uwagi na brak aktywnego rynku na dzień sprawozdawczy należności objęte są wyceną w wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych do ich wartości bieżącej (metoda alternatywna, podejście dochodowe) zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b). Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

W pozycji tej prezentowane są należności, których nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalność II, kwoty wymagane, a nie opłacone na dzień bilansowy, dla których termin płatności już minął.

Odpisy aktualizujące od wymaganych kwot należności (w części wymagalnej, jak i niewymagalnej – należności zagrożone) dokonywane są na poziomie Bilansu sporządzonego według Ustawy Rachunkowości. Składki należne w kolejnych okresach ujmowane są w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jako przyszłe wpływy.

Z uwagi na krótkoterminowy charakter posiadanych należności Towarzystwo określa efekt dyskonta na ich wycenę w wartości godziwej jako nieistotny.

Dla należności z przewidywanym terminem płatności powyżej roku Towarzystwo uwzględnić będzie zmianę wartości pieniądza w czasie, o ile pozostanie on istotny. Dyskontowanie nastąpi stopą wolną od ryzyka, publikowaną przez EIOPA.

Ocena niepewności wyceny

Biorąc pod uwagę krótkoterminowy charakter należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych niepewność wyceny wynika jedynie z prawdopodobieństwa odzyskiwalności kwoty należnej. Przynajmniej raz w roku pracownik Zespołu Funkcji Aktuarialnej dokonuje analizy współczynnika odzyskiwalności tych wartości poprzez porównanie kwoty należności oraz zrealizowanych przepływów z nich wynikających.

Porównanie adekwatności wyceny

Przynajmniej raz w roku pracownik Zespołu Funkcji Aktuarialnej dokonuje analizy adekwatności wartości należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych poprzez analizę współczynnika odzyskiwalności tych wartości poprzez porównanie kwoty należności oraz zrealizowanych przepływów z nich wynikających.

W przypadku stwierdzenia, że wartość okazała się nieadekwatna Towarzystwo wyznacza współczynnik korygujący oparty na ocenie utraty wartości należności.

Należności z tytułu reasekuracji biernej

Pozycja ta obejmuje należności z tytułu reasekuracji biernej i koasekuracji. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe należności z tytułu reasekuracji biernej są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu zapisów artykułu 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Wartość godziwa należności wyznaczana jest w kwocie wymagalnej zapłaty na dzień bilansowy (której nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych).

Ewentualne odpisy aktualizujące od wymaganych kwot należności (zarówno w części wymagalnej, jak i niewymagalnej) dokonywane są na poziomie Bilansu sporządzonego według Ustawy Rachunkowości.

Należności z tytułu reasekuracji biernej stanowią należności o charakterze krótkoterminowym do roku czasu, które rozliczane są zgodnie z warunkami zawartych umów reasekuracyjnych.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na godziwą wycenę należności z tytułu reasekuracji biernej efekt dyskonta nie jest uwzględniany na potrzeby wyceny wg wymogów Wypłacalność II.

Bilans sporządzany według Ustawy o rachunkowości wskazuje na nieznaczny udział tej pozycji w wartości aktywów ogółem (poniżej 1%).

Dodatkowo, zastosowanie metody alternatywnej stojącej wyżej, w stosunku do wskazanej, w hierarchii metod wyceny przewidzianych Aktem Delegowanym wiąże się z podejmowaniem przez Towarzystwo pracochłonnych analiz, a uwzględnianie zmienności stóp procentowych i ryzyka kredytowego kontrahenta w alternatywnej metodzie wyceny dla tych aktywów wykazywać będzie raczej pomijalne rezultaty.

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe należności obejmują należności handlowe niezwiązane z działalnością ubezpieczeniową. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe należności są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu zapisów art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Wartość godziwa należności wyznaczana jest w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące dokonane na poziomie Bilansu sporządzonego według Ustawy Rachunkowości.

Pozostałe należności stanowią należności o charakterze krótkoterminowym do jednego roku czasu. Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę pozostałych należności w wartości godziwej efekt dyskonta nie został uwzględniony na potrzeby wyceny wg wymogów Wypłacalność II. Bilans sporządzany według Ustawy o rachunkowości wskazuje na nieznaczny udział tej pozycji w wartości aktywów ogółem (poniżej 1%).

Dodatkowo, zastosowanie metody alternatywnej stojącej wyżej, w stosunku do wskazanej, w hierarchii metod wyceny przewidzianych Aktem Delegowanym wiąże się z podejmowaniem przez Towarzystwo pracochłonnych analiz, a uwzględnianie zmienności stóp procentowych i ryzyka kredytowego kontrahenta w alternatywnej metodzie wyceny dla tych aktywów wykazywać będzie raczej pomijalne rezultaty.

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Środki pieniężne

Środki pieniężne (gotówka) wyceniane są w wartości godziwej wg cen notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów (art. 10 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35).

Ekwiwalenty środków pieniężnych utrzymywanych na rachunkach bankowych wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Wartość godziwa ekwiwalentów środków pieniężnych wyznaczana jest w wartości nominalnej. Pozycja ta pomniejszona jest o środki ZFŚS. Towarzystwo uważa wycenę w wartości nominalnej za najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej dla celów Wypłatność II.

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego Towarzystwo dostrzega, iż istnieje niewielka niepewność w zakresie ratingów banków, w których Towarzystwo utrzymuje swoje środki finansowe.

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

W pozycji tej Towarzystwo wykazuje składniki rozliczeń międzyokresowych czynnych (poniesionych już kosztów) dotyczących przyszłych okresów niezwiązanych z działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną Towarzystwa.

Z uwagi na brak aktywnego rynku składniki rozliczeń międzyokresowych wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Towarzystwo wycenia je w wartości przypadającej do rozliczenia na przyszłe okresy sprawozdawcze. Na potrzeby bilansu ekonomicznego pozycja ta jest pomniejszana o rozliczenia międzyokresowe czynne z tytułu odpisów na ZFŚS.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę rozliczeń międzyokresowych czynnych w wartości godziwej efekt dyskonta nie zostaje uwzględniony na potrzeby wyceny wg wymogów Wypłatność II.

Bilans sporządzany według Ustawy o rachunkowości wskazuje na nieznaczny udział tej pozycji w wartości aktywów ogółem (poniżej 1%).

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Wyjaśnienie w ujęciu ilościowym i jakościowym, odrębnie dla każdej istotnej kategorii aktywów, wszelkich istotnych różnic między stosowanymi przez zakład zasadami, metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny aktywów na potrzeby określenia wypłacalności, a mającymi zastosowanie na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Wartości niematerialne i prawne

WNiP wykazano w wartości zerowej z uwagi na brak możliwości ustalenia ich ceny rynkowej. Aktywa te mają charakter dostosowany do działalności Towarzystwa i nie są przedmiotem sprzedaży na aktywnym rynku.

Aktywowane koszty akwizycji

DAC dla potrzeb bilansu wg Wypłatność II nie jest wykazywany jako aktywo (wartość zero).

Rzeczowe aktywa trwałe

Na potrzeby sprawozdawczości wg Wypłatność II rozpoznano m.in. aktywa z tytułu prawa użytkowania z tytułu leasingu w zakresie umów najmu (MSFF 16) w kwocie 9 877 tys. PLN.

Lokaty i środki pieniężne

Na łączną różnicę w wycenie lokat i środków pieniężnych w kwocie 17 751 tys. PLN wpłynęła odmienna metodologia wyceny udziałów kapitałowych w jednostkach powiązanych, udziałów nienotowanych na aktywnych rynkach oraz udzielonych pożyczek w stosunku do PSR. Na różnicę w wycenie miało wpływ również nierozpoznanie na potrzeby sprawozdawczości Wypłatalność II Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 469 tys. PLN.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku (EIOPA, wytyczna 7 pkt. 1.20.a.(iv))

Aktywa z tytułu podatku odroczonego wykazane wg PSR w kwocie 1 412 tys. PLN zostały powiększone o ujemne różnice przejściowe w wysokości 76 586 tys. PLN. Aktywo z tytułu podatku odroczonego wg Wypłatalność II wyniosło 77 999 tys. PLN.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego powstają w wyniku różnic przejściowych między ich wartością podatkową, a bilansową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku są ujmowane w takim zakresie, w jakim istnieje prawdopodobieństwo ich rozliczenia w kolejnych okresach sprawozdawczych z zachowaniem zasady ostrożności. Przy rozpoznaniu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku na potrzeby Wypłatalność II skorzystano z uproszczenia polegającego na założeniu liniowego rozłożenia w czasie (odwracanie się odroczonego podatku).

Największy wpływ na wartość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku mają różnice przejściowe wynikające z odmiennej metodyki kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłatalność II i w związku z tym wyeliminowaniu aktywowanych kosztów akwizycji z aktywów bilansu. Utworzone z tego tytułu aktywo i rezerwa na podatek odroczonego podlegają rozliczeniu w tych samych okresach sprawozdawczych.

Zmiany w zasadach ujmowania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym (EIOPA, wytyczna 7 pkt 1.20.b.)

Towarzystwo odnotowało zmiany w zasadach ujmowania aktywów, ich wyceny w 2019 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Dotyczyły one obligacji korporacyjnych, udzielonych pożyczek oraz udziałów nienotowanych (w przypadku, których zastosowano metodę porównawczych wskaźników giełdowych).

W przypadku obligacji i pożyczek zmieniono sposób wyznaczenia stopy do dyskonta celem wyznaczenia ich wartości godziwej (szerzej opisane w punkcie D1. Aktywa).

Zmiana metody wyliczeń dla udziałów nienotowanych polegała na tym, że w minionym okresie dla poszczególnych parametrów finansowych Spółek Podobnych były wyliczane wskaźniki, w których sumowane były charakterystyki (w liczniku i w mianowniku). Wskaźniki te wykorzystywane były do oszacowania wartości porównawczej. Obecnie dla wskaźników rynkowych Spółek Podobnych wyliczane są mediany, które służą do oszacowania wartości porównawczej (szerzej opisane w punkcie D1. Aktywa).

Dodatkowo Towarzystwo rozpoznało w bilansie ekonomicznym pozycję Aktywów z tytułu prawa użytkowania w ramach umów leasingowych zgodnie z wymogami MSSF 16 „Leasing” (ang. IFRS 16 Leases). Kryteria rozpoznania umów z tytułu leasingu wraz z metodologią wyceny aktywów z tego tytułu zostały przedstawione w punkcie D1. Aktywa.

Założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania (EIOPA, wytyczna 7 pkt 1.20.c.)

Zmienność otoczenia gospodarczego oraz niedostępność pewnych informacji rynkowych stwarza niepewność w zakresie dokonywanych wycen pozycji bilansowych. Oznacza to, że wartości aktywów i pozostałych zobowiązań mogą różnić się od wartości ustalonych na dzień bilansowy przez Towarzystwo. Poniżej wskazano na źródła niepewności oszacowania powstałe w trakcie wyceny aktywów i pasywów wg standardów Wyłącalność II w trakcie 2019 r.:

- 1) niejednolite wartości danych do wycen uzyskiwanych ze źródeł zewnętrznych,
- 2) dane zewnętrzne wykorzystywane do szacowania mogły być w niedostatecznym stopniu skorelowane z wycenianymi pozycjami bilansowymi,
- 3) przyszła wartość godziwa wycenianych pozycji bilansowych uzależniona jest od wielu czynników, które mogły być nie uwzględnione w ich wycenie (np. zdarzenia makroekonomiczne itd.),
- 4) niepełna dostępność aktualnych danych zewnętrznych (rynkowych) wykorzystywanych do oszacowania wartości pozycji bilansowych (np. dane rynkowe spółek giełdowych są publikowane są z opóźnieniem – limitowane źródło danych),
- 5) unikalność szacowanych pozycji bilansowych - w związku czym ograniczona ilość danych rynkowych dotyczących wycenianych pozycji ze względu na ich specyfikację.

Należy założyć, że źródła niepewności oszacowania w kolejnych okresach sprawozdawczych mogą być analogiczne zwłaszcza, jeśli chodzi o dostępność do pewnych informacji rynkowych.

D2. Rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w poszczególnych liniach biznesu wynosi (dane w tys. PLN):

Linia biznesu	Najlepsze oszacowanie		Margines ryzyka		Rezerwy liczone jako całość		Rezerwy razem	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1. Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	2 332	3 136	745	933	0	0	3 076	4 069
2. Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	108 385	121 410	9 564	12 408	0	0	117 950	133 818
7. Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	7 093	4 826	1 239	1 322	0	0	8 332	6 148
8. Ubezpieczenia OC ogólnej	659	710	207	251	0	0	865	961
9. Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Ubezpieczenia różnych ryzyk	5 640	5 840	1 061	1 252	0	0	6 700	7 092

finansowych								
RAZEM	124 108	135 922	12 816	16 166	0	0	136 924	152 088

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, wartość najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka obliczana jest oddzielnie.

Najlepsze oszacowanie rezerwy składki odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu zmiany wartości pieniądza w czasie, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka (podanej przez organ nadzoru). Towarzystwo przyjmuje, że przepływy następują na początku poszczególnych miesięcznych okresów. Dla produktów o jednorocznym horyzoncie czasowym przyjęto, że przepływy nastąpią w ciągu 12 miesięcy i nie zdyskontowano ich.

Wartość najlepszego oszacowania ustalana jest brutto, bez odliczania kwot, które mogą być odzyskane z umów reasekuracji. Kwoty te oblicza się oddzielnie.

Wartość najlepszego oszacowania ustalana jest w oparciu o wiarygodne i pełne informacje o zawartych umowach ubezpieczenia z uwzględnieniem dotychczasowego doświadczenia Towarzystwa.

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Towarzystwo dokonuje segmentacji zobowiązań na jednorodne grupy ryzyka. Towarzystwo definiuje jednorodne grupy ryzyka w taki sposób, aby były one możliwie niezmiennie w czasie. Towarzystwo w segmentacji uwzględnia zasady przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, zasady dotyczące likwidacji szkód, profil ryzyka ubezpieczeniowego, parametry produktu, w tym gwarancje oraz przyszłe działania Zarządu. Towarzystwo dokonuje kalkulacji wartości najlepszego oszacowania niezależnie dla jednorodnych grup ryzyka.

Jeżeli umowa ubezpieczenia pokrywa ryzyka właściwe dla różnych linii biznesu, zobowiązania są dzielone w miarę możliwości na różne linie biznesu. Rozdzielenie nie jest konieczne, jeżeli tylko jedno ryzyko jest istotne. W tym przypadku zobowiązania są poddawane segmentacji według najważniejszego czynnika wpływającego na poziom ryzyka.

Prognoza przepływów pieniężnych wykorzystanych do obliczenia najlepszego oszacowania obejmuje wszystkie następujące przepływy pieniężne w zakresie, w jakim przepływy te odnoszą się do obecnych umów ubezpieczenia:

- 1) wypłaty świadczeń na rzecz ubezpieczających lub beneficjentów,
- 2) koszty likwidacji,
- 3) płatności składek oraz zwroty składek za niewykorzystany okres ubezpieczenia,
- 4) płatności pomiędzy Towarzystwem, a pośrednikami związane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi – koszty akwizycji,
- 5) koszty administracyjne,
- 6) płatności z tytułu regresów.

Najlepsze oszacowanie oblicza się oddzielnie dla rezerwy składek i rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Rezerwa składek dotyczy przyszłych zdarzeń szkodowych objętych zobowiązaniem ubezpieczeniowym w granicy umowy. Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dotyczy zdarzeń szkodowych, które już wystąpiły, niezależnie od tego, czy roszczenia zostały zgłoszone, czy nie. Przy obliczaniu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia Towarzystwo opiera się na metodologii obliczeń rezerw dla potrzeb rachunkowości opisanej w regulaminie rezerw, przy uwzględnieniu różnicy, że rezerwy dla potrzeb wypłacalności oblicza się na zasadzie najlepszego oszacowania, a nie ostrożnościowej.

Towarzystwo uwzględnia w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wszystkie zobowiązania odnoszące się do zawartych umów ubezpieczenia wchodzące w zakres granicy umowy.

Margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i wywiązanie się z nich. Margines ryzyka oblicza się przez określenie kosztu pozyskania kwoty dopuszczonych środków własnych odpowiadającej kapitałowemu wymogowi wypłacalności koniecznej do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie ich trwania.

Towarzystwo oblicza margines ryzyka w następujący sposób:

$$CoCM = \frac{CoC}{1+r_1} \times Dur_{mod}(0) \times SCR_{RU}(0)'$$

Gdzie:

$CoCM$ – margines ryzyka dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa;

$SCR_{RU}(0)$ – kapitałowy wymóg wypłacalności obliczany dla $t = 0$ dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa (pod uwagę brane są moduły ryzyka ubezpieczeniowego, operacyjnego oraz niewykonania zobowiązań przez kontrahenta dotyczącego umów reasekuracji);

$Dur_{mod}(0)$ – zmodyfikowany czas trwania całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa po uwzględnieniu reasekuracji $t = 0$;

CoC – stopa kosztu kapitału – 6%;

r_1 – bazowa stopa procentowa wolna od ryzyka dla rocznego terminu wymagalności.

Towarzystwo stosuje następującą formułę przypisania (alokacji) marginesu ryzyka na poszczególne linie biznesowe:

$$CoCM_{lob} = \frac{P_{lob}(0)}{\sum_{lob} P_{lob}(0)} \times CoCM$$

Gdzie:

$CoCM_{lob}$ – margines ryzyka zaalokowany do linii biznesu lob ;

$P_{lob}(0)$ – składka zarobiona na udziale własnym z linii biznesu lob ;

$CoCM$ – margines ryzyka dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa.

Towarzystwo przygotowuje założenia niezależnie dla jednorodnych grup ryzyka według segmentacji zobowiązań wykorzystanej do obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Towarzystwo wykorzystuje własne dane historyczne do oszacowania parametrów.

Koszty zobowiązań ubezpieczeniowych

Do oszacowania wartości zobowiązań związanych z wypłatą odszkodowań i świadczeń Towarzystwo stosuje jeden z 3 modeli – oparty o współczynnik szkodowości w relacji do składki zarobionej, oparty o współczynnik szkodowości w relacji do ekspozycji lub oparty o tablice prawdopodobieństwa zgonu w wyniku zawału serca, udaru mózgu, nieszczęśliwego wypadku.

Współczynnik szkodowości (do składki zarobionej) wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wypłatami odszkodowań i świadczeń dla homogenicznych grup ryzyka zawierających ryzyka o charakterze krótkoterminowym. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń jako udział wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń powiększonych o wartość rezerwy na szkody zgłoszone wg daty zajścia szkody z określonego okresu, do składki zarobionej z danego okresu, niezależnie dla każdego produktu ubezpieczeniowego.

Współczynnik szkodowości (do ekspozycji) wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wypłatami odszkodowań i świadczeń dla homogenicznych grup ryzyka zawierających ryzyka o charakterze średnio i długoterminowym. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń jako udział wartości wypłaconych odszkodowań i świadczeń powiększonych o wartość rezerwy na szkody zgłoszone wg daty zajścia szkody z określonego okresu, do ekspozycji z danego okresu, niezależnie dla każdego produktu ubezpieczeniowego.

Tablice prawdopodobieństwa zgonu w wyniku zawału serca, udaru mózgu, nieszczęśliwego wypadku wykorzystywane są do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wypłatami odszkodowań i świadczeń dla homogenicznych grup ryzyka zawierających długoterminowe ryzyko śmierci w wyniku tych zdarzeń, odnoszące się do ubezpieczonego. Towarzystwo wykorzystuje opracowanie własne w tym zakresie.

Towarzystwo uznaje, że do modelowania niepewności czynników ryzyka biometrycznego proporcjonalne jest podejście deterministyczne. Uznaje się, że metoda, która pomija spodziewane przyszłe zmiany w czynnikach ryzyka biometrycznego jest proporcjonalna ze względu na okres zawieranych umów (do 10 lat) – założenie o malejącym trendzie w ryzyku śmiertelności zostało zastąpione uproszczeniem o stałości ryzyka w czasie, jako podejściem bezpieczniejszym.

Towarzystwo zakłada niezależność czynników ryzyka biometrycznego od innych zmiennych.

Koszty likwidacji

Współczynnik kosztów likwidacji wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z kosztami likwidacji szkód. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń jako udział jednostkowego kosztu likwidacji szkody do średniej wartości szkody niezależnie dla każdego produktu ubezpieczeniowego.

Koszty administracyjne

Na podstawie analizy bieżących i historycznych wydatków, Towarzystwo przyjmuje założenie o silnym powiązaniu wielkości kosztów z wielkością portfela ubezpieczeń mierzoną składką zarobioną pomniejszoną o prowizję.

Współczynnik kosztów administracyjnych wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z kosztami administracyjnymi.

Towarzystwo wyznacza parametr kosztów administracyjnych na podstawie obserwacji danych księgowych z ostatniego roku dokonując alokacji kosztów na związane z obsługą bieżącego portfela oraz pozyskaniem nowego.

Koszty akwizycji

Towarzystwo opiera założenia o kosztach akwizycji na warunkach określonych w umowach pomiędzy towarzystwem, a pośrednikiem. Założenie nie wymaga dodatkowych analiz.

Zwroty składek

Towarzystwo zakłada, że w momencie zamknięcia umowy generuje się należność w wysokości niewykorzystanej części składki oraz cała należność zostanie wypłacona zgodnie z założeniem o rozkładzie wypłat zwrotów w czasie.

Udział regresów

Współczynnik regresów wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów z regresów. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń jako udział regresów otrzymanych do szkód wypłaconych z analogicznego okresu wg daty zajścia szkody, niezależnie dla każdej homogenicznej grupy ryzyka.

Koszty uzyskania regresów

Współczynnik kosztów uzyskania regresów wykorzystywany jest do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych związanych z kosztami uzyskania regresów. Wartość współczynnika oszacowana jest na podstawie danych historycznych zakładu ubezpieczeń jako udział kosztów uzyskania regresów do wartości regresów otrzymanych niezależnie dla każdej homogenicznej grupy ryzyka.

Założenia dotyczące rezygnacji z umowy

Towarzystwo uwzględnia założenia dotyczące zachowania ubezpieczających w zakresie wykorzystania opcji rezygnacji z umów i wykupów. W tym celu przeprowadzana jest analiza historycznego zachowania ubezpieczających.

Towarzystwo opiera założenia dotyczące rezygnacji z umowy na własnych danych historycznych. Współczynniki rezygnacji wyznaczone są niezależnie dla umów w podziale na roczne przedziały okresów ubezpieczenia jako liczba rezygnacji w danym okresie do liczby umów aktywnych na początku okresu. Do wyznaczenia prawdopodobieństwa rezygnacji z umowy przed zakończeniem okresu ochrony wykorzystywana jest informacja o momencie trwania umowy.

Inne założenia

Towarzystwo nie przyjmuje żadnych założeń dotyczących przyszłych działań Zarządu ze względu na brak ich istotności w odniesieniu do wartości Rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, z wyłączeniem założenia ujętego w modelu kosztów administracyjnych.

Towarzystwo nie przyjmuje żadnych założeń na temat przyszłych parametrów dotyczących rynków finansowych.

Istotne zmiany założeń

W porównaniu do obliczeń rezerw dla celów wypłacalności na koniec roku 2018, metodologia ich wykonywania nie zmieniła się, dokonano uaktualnienia parametrów dotyczących śmiertelności, szkodowości, kosztów likwidacji, wskaźników rezygnacji z umów, scenariusza wypłaty świadczeń, scenariusza zwrotu składek, stopy dyskontowej.

Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Poziom niepewności rezerw związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych został zilustrowany wpływem zmiany podstawowych parametrów użytych do kalkulacji rezerw na ich poziom.

Dane w tys. PLN.

Rodzaj zmiany parametrów	Rezerwa najlepszego oszacowania	Zmiana w stosunku do wartości wyjściowej
Bez zmian	135 922	0,00%
Zwiększenie kosztów likwidacji o 10%	136 538	0,45%
Zwiększenie kosztów administracyjnych o 10%	140 264	3,19%
Zwiększenie kosztów akwizycji o 10%	135 993	0,05%
Zwiększenie szkodowości o 10%	141 649	4,21%
Zmniejszenie stopy dyskontowej o 95%	139 341	2,52%

Kwoty należne z umów reasekuracji

Towarzystwo prognozuje wysokość kwot należnych z tytułu umów reasekuracji w wysokości 6 tys. PLN, na co składa się rezerwa składki na udziale reasekuratora w wysokości -13 tys. PLN i rezerwa szkodowa na udziale reasekuratora w wysokości 19 tys. PLN.

Różnice w zasadach wyceny między PSR a Wypłacalność II

LOB 1

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności

Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 2

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 7

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 8

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 9

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

LOB 12

Zasady dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego są różne, co wynika z regulacji ustawowych. Do celów wypłacalności rezerwy oblicza się przez wykonanie projekcji najlepszego oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych, a następnie dodanie marginesu ryzyka na poziomie całego portfela ubezpieczeniowego. Rezerwy na potrzeby sprawozdania finansowego obliczane są na zasadzie ostrożnej wyceny bez wykonania szczegółowej projekcji przepływów. Przy wycenie rezerwy szkodowej dla potrzeb wypłacalności Towarzystwo stosuje zasadę najlepszego oszacowania, natomiast przy wycenie rezerwy szkodowej Towarzystwo stosuje zasadę ostrożnej wyceny. Poza tymi różnicami, podstawy, metody i założenia stosowane przez Towarzystwo przy obliczaniu rezerw dla celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania finansowego nie różnią się.

Oświadczenia dotyczące korekt i zmian przejściowych

Towarzystwo nie stosuje:

- 1) korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b,
- 2) korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d,
- 3) przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c,
- 4) przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d, dyrektywy 2009/138/WE (Wypłacalność II).

D3. Inne zobowiązania**Zobowiązania warunkowe**

Towarzystwo na dzień bilansowy nie rozpoznało w bilansie ekonomicznym zobowiązań warunkowych zgodnych z zapisami artykułu 11 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

Towarzystwo w pozycji Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) wykazuje Świadczenia pracownicze, na które składają się rezerwa na nagrody jubileuszowe oraz urlopy. W pozycji tej Towarzystwo wykazuje także rezerwę na zwroty składek z ubezpieczeń grupowych z tytułu wcześniejszego zamknięcia umów ubezpieczenia.

W pozycji Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników Towarzystwo wykazuje rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe.

Towarzystwo do wyceny świadczeń pracowniczych wg wymogów Wyłączalność II korzysta z zapisów Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 (art. 10 ust. 7 b).

Podstawą do wyliczenia rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne i rentowe są Regulamin wynagradzania pracowników, Kodeks Pracy. Wycena wartości bieżącej zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych wykonywana jest zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) nr 19 oraz zasadami rachunku aktuarialnego.

Wartość bieżącą zobowiązań oblicza się metodą Prognozowanych Uprawnień Jednostkowych, przy użyciu zdyskontowanych przepływów finansowych, na podstawie odpowiednich informacji o pracownikach. W ramach tej metody przyporządkowuje się wartość świadczenia do odpowiedniego okresu zatrudnienia tj. każde świadczenie (nagroda jubileuszowa, odprawa emerytalna, odprawa rentowa) przyporządkowane jest do okresu od daty rozpoczęcia zatrudnienia w zakładzie pracy do daty hipotetycznego nabycia prawa do tego świadczenia. W tym celu oblicza się na każdy miesiąc symulacji prawdopodobieństwo rozwiązania stosunku pracy bez prawa do odprawy oraz prawdopodobieństwa zgonu i przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką. Prawdopodobieństwa obliczane są w oparciu o wyżej wymienione założenia aktuarialne. W wyliczeniach przyjmuje się również, że w przypadku osiągnięcia wieku emerytalnego, pracownik otrzymuje odprawę emerytalną i przestaje pracować (nie pobiera dalej nagród jubileuszowych).

Końcowa wartość rezerwy dla danej grupy pracowników jest sumą zdyskontowanych świadczeń (uwzględniających prawdopodobieństwo wypłaty świadczenia) pomnożonych przez współczynniki będące ilorazem stażu pracy w momencie obliczania wartości rezerwy oraz stażu pracy w momencie uzyskania prawa do danego świadczenia. Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe nie obejmuje rezerwy na świadczenia z tytułu odpraw pośmiertnych.

Końcowa wartość rezerwy dla zakładu pracy jest sumą wartości rezerw policzonych dla poszczególnych grup pracowników. Wyniki obliczeń nie obejmują narzutów na wynagrodzenia obciążających zakład pracy i nie wliczonych do wynagrodzenia pracownika będącego podstawą do przeprowadzonych wyliczeń.

Towarzystwo rezerwę na urlopy wykazuje się w kwocie należnego wynagrodzenia wraz z innymi obciążeniami pracodawcy (zus, ppe) przysługującym pracownikom spółki za czas urlopu niewykorzystanego na dzień bilansowy.

Ocena niepewności wyceny

Wycena zobowiązań związanych ze świadczeniami pracowniczymi obarczona jest niepewnością związaną z założeniami przyjmowanymi do wyceny. Firma zewnętrzna dokonująca wyceny przedstawia analizę wrażliwości obliczonych rezerw na zmiany w parametrach podstawowych założeń przyjmowanych przy wykonywanych obliczeniach. Do tych podstawowych założeń należą: stopa dyskontowa, wzrost płac, wskaźniki rotacji zatrudnienia.

Porównywanie adekwatności wyceny

Porównanie adekwatności wyceny następuje poprzez porównanie wysokości świadczeń wypłaconych w danym roku obrotowym z rezerwą krótkoterminową utworzoną dla danego rodzaju świadczeń na koniec poprzedniego roku obrotowego.

Wyceny przedstawione przez firmę zewnętrzną są weryfikowane przez pracownika Zespołu Funkcji Aktuarialnej oraz zatwierdzane przez Zarząd.

W pozycji Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) Towarzystwo wykazuje również rezerwę na zwroty składek z tytułu wcześniejszego zamknięcia umów ubezpieczenia.

Rezerwa na zwroty składek z ubezpieczeń grupowych z tytułu wcześniejszego zamknięcia umowy wykazywana jest w kwocie wymagalnej zapłaty na dzień bilansowy. Wielkość rezerwy na zwroty składek pomniejszona zostaje o wielkość prowizji poniesionej z tego tytułu.

Kwota rezerwy na zwroty składek na dzień bilansowy pomniejszona zostaje dodatkowo o wielkość przedawnienia z tego tytułu na poziomie Bilansu sporządzonego według Ustawy Rachunkowości.

Z uwagi na brak znajomości terminu wymagalności (klienci nie skierowali do dnia bilansowego wniosków o zwrot do ubezpieczającego) i niską wartość pozycji do wartości pasywów ogółem wg PSR Towarzystwo uważa wycenę w wartości wymagalnej do zapłaty za najlepsze odzwierciedlenie wartości godziwej na dzień bilansowy dla celów Wyłącalność II. Towarzystwo stosuje zasadę proporcjonalności do wyceny omawianej pozycji (art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35).

Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników

Metodologia wyceny rezerwy na odprawy emerytalne dla pracowników rozpoznanej na dzień 31 grudnia 2019 r. została opisana w powyższym punkcie Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe).

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstaje z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi wg Wyłącalność II a ich wartościami podatkowymi.

Towarzystwo na dzień sprawozdawczy zestawia wszystkie pozycje pasywów i aktywów wg Wyłącalność II razem z ich wielkościami wg PSR. Na tej podstawie szacuje różnice pomiędzy nimi. Po czym sumuje wszystkie dodatnie różnice przejściowe powstałe na pozycjach bilansowych (zarówno na pasywach, gdzie $wb < wp$ i aktywach, gdzie $wb > wp$). Kolejnie do łącznej kwoty dodatnich różnic przejściowych odnosi stosowną stawkę podatkową (19%). I tak wyliczoną rezerwę z tytułu podatku odroczonego (różnice w wycenie pomiędzy ujęciem Wyłącalność II, a PSR) powiększa o wielkość rezerwy z tytułu odroczonego podatku wykazaną w sprawozdaniu wg PSR (różnica w wycenie pomiędzy ujęciem rachunkowym wg PSR, a podatkowym).

Analogicznie rozpoznane ujemne różnice przejściowe na pasywach Towarzystwo wykorzystuje do kalkulacji aktywa z tytułu podatku odroczonego (omówionego w części dotyczącej wyceny aktywów bilansu ekonomicznego).

Poniżej przedstawiono schemat wyznaczania rezerwy z tytułu podatku odroczonego przez Towarzystwo.

Pasywa - różnice przejściowe	Wyptalność II	PSR	Zmiana
Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe	152 088	558 482	-406 394
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	16 157	16 863	-706
Pozostałe rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	4 512	4 512	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	37 759	38 227	-469
Zobowiązanie finansowe z tytułu umów najmu (MSSF16)	9 877	0	9 877
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	0	38	-38
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	2 079	2 079	0
Razem [tys. PLN]	222 471	620 201	-397 730

Kalkulacja rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Dodatnie różnice przejściowe - Pasywa	407 607	77 445	rozpoznanie rezerwy z tytułu odroczonego podatku
Dodatnie różnice przejściowe - Aktywa	34 866	6 624	rozpoznanie rezerwy z tytułu odroczonego podatku
Ujemne różnice przejściowe - Pasywa	9 877	1 877	rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku
Razem [tys. PLN]	442 473	84 070	
		1 560	rezerwa z tytułu odroczonego podatku rozpoznana w sprawozdaniu finansowym wg PSR
		85 630	rezerwa z tytułu odroczonego podatku rozpoznana w sprawozdaniu finansowym wg Wyptalność II

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Towarzystwo rozpoznaje zobowiązania z tytułu prowadzonych rozrachunków z zarządzającym jego portfelem lokacyjnym (Generali Investments TFI S.A.). Zobowiązania te dotyczą transakcji kupna obligacji skarbu państwa oraz transakcji typu SBB z datą rozliczenia po zamknięciu okresu sprawozdawczego.

Z uwagi na bardzo krótki termin wymagalności, kwota wymaganej zapłaty stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej zobowiązania na dzień sprawozdawczy. Efekt dyskonta nie zostaje uwzględniony z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na godziwą wycenę zobowiązania. Metoda wyceny zobowiązania finansowego spójna z art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Po początkowym ujęciu Towarzystwo nie stosuje późniejszych korekt uwzględniających zmianę własnej zdolności kredytowej zgodnie z zapisami art. 14 ust.1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35. Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Towarzystwo rozpoznaje zobowiązanie finansowe z tytułu leasingu (posiadanych umów najmu powierzchni biurowych) zgodnie z MSSF16. Towarzystwo na potrzeby Wyptalność II wycenia na dzień bilansowy zobowiązania finansowe z tego tytułu metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b). Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 (metoda alternatywna – podejście dochodowe).

Zobowiązanie wyceniane jest w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia leasingu (w przypadku istniejących już umów Towarzystwa na dzień sporządzenia Polityki Rachunkowości jest to dzień 31 grudnia 2019 r.).

Do dyskonta opłat leasingowych Towarzystwo stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy, uwzględniając jego sytuację kredytową, długość okresu leasingu, jakość zabezpieczenia i inne warunki gospodarcze, przy których zawarto umowy. Założenia do krańcowej stopy procentowej przedstawiono w punkcie opisującym wycenę aktywów z tytułu prawa użytkowania.

Po początkowym ujęciu Towarzystwo na dzień bilansowy wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez zwiększenie jego wartości bilansowej o naliczone odsetki od tego zobowiązania (wyliczone z zastosowaniem krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy) i jednocześnie zmniejszenie jego wartości bilansowej o dokonane płatności z tytułu opłat leasingowych.

Towarzystwo dokonuje korekty wartości bilansowej zobowiązania z tytułu aktualizacji wyceny w związku z ewentualnymi zmianami w opłatach leasingowych bądź zmian umowy leasingowej. Towarzystwo ponownie dyskontuje zaktualizowane opłaty leasingowe.

Ocena niepewności i adekwatności wyceny

Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych wycen, odnoszących się głównie do faktycznie obowiązujących rynkowych wartości czynszów lub nieruchomości o zbliżonej lokalizacji i charakterystyce.

Ocena adekwatności - czyli wyliczenie wartości zobowiązań ze zmienionymi rynkowymi stawkami najmu/okrasami najmu będzie realizowana przez Towarzystwo w wypadku stwierdzenia istotnych rozbieżności aktualnych warunków rynkowych w stosunku do stawek wynikających z umów najmu.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Pozycja ta dla celów Wypłacalności II obejmuje wymagalne na dzień sprawozdawczy zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych. Prezentowane tu są zobowiązania, których nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno – ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalność II.

Z uwagi na brak aktywnego rynku na dzień sprawozdawczy zobowiązania te objęte są wyceną w wartości godziwej przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych do ich wartości bieżącej (metoda alternatywna, podejście dochodowe) zgodnie z zapisami art. 10 ust. 7 b). Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

W pozycji tej prezentowane są zobowiązania, których nie ujęto w przepływach w pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów Wypłacalność II (wymagalnych w kolejnych okresach). Zobowiązania z tytułu prowizji dotyczą składek ubezpieczeniowych, których termin płatności minął.

Z uwagi na krótkoterminowy charakter posiadanych zobowiązań Towarzystwo określa efekt dyskonta na ich wycenę w wartości godziwej jako nieistotny.

Dla zobowiązań z przewidywanym terminem spłaty powyżej roku Towarzystwo uwzględnia zmianę wartości pieniądza w czasie, o ile pozostanie on istotny. Dyskontowanie następuje stopą wolną od ryzyka, publikowaną przez EIOPA.

Wycena zobowiązań związanych z tytułu ubezpieczeń obarczona jest niepewnością związaną z założeniami przyjętymi do ich wyceny, takimi jak np. stopy procentowe (zmienność otoczenia gospodarczego). Dotychczasowe doświadczenia wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Pozycja ta obejmuje zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej i koasekuracji. Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu zapisów artykułu 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Wartość godziwa zobowiązań wyznaczana jest w kwocie wymagalnej zapłaty na dzień bilansowy (której nie ujęto w przepływach pieniężnych w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych).

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej stanowią zobowiązania o charakterze krótkoterminowym przed upływem pierwszego roku, które rozliczane są zgodnie z warunkami przyjętych umów reasekuracyjnych.

Z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na wycenę zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej w wartości godziwej efekt dyskonta nie jest uwzględniany na potrzeby wyceny wg wymogów Wypłacalność II.

Bilans sporządzany według Ustawy o rachunkowości wskazuje na nieznaczny udział tej pozycji w wartości zobowiązań ogółem (poniżej 1%).

Dodatkowo, zastosowanie metody alternatywnej stojącej wyżej, w stosunku do wskazanej, w hierarchii metod wyceny przewidzianych Aktem Delegowanym wiąże się z podejmowaniem przez Towarzystwo pracochłonnych analiz, a uwzględnianie zmienności stóp procentowych oraz informacji o terminach wymagalności zobowiązań w metodzie wyceny alternatywnej dla tych zobowiązań wykazywać będzie raczej pomijalne rezultaty.

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń)

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń) obejmują zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym oraz inne zobowiązania handlowe.

Z uwagi na brak aktywnego rynku pozostałe zobowiązania wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35.

Zobowiązania te mają charakter zobowiązań krótkoterminowych wymagalnych przed pierwszym rokiem. Wartość godziwa pozostałych zobowiązań wyznaczana jest w kwocie wymaganej zapłaty na dzień sprawozdawczy. Pozycja bilansowa pomniejszona zostaje o wartość funduszu ZFŚS.

Efekt dyskonta nie zostaje uwzględniony z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na godziwą wycenę zobowiązań.

Bilans sporządzany według Ustawy o rachunkowości wskazuje na nieznaczny udział tej pozycji w wartości zobowiązań ogółem (poniżej 1%).

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Pozostałe zobowiązania (nie wykazane w innych pozycjach)

W pozycji tej wykazywane są składniki rozliczeń międzyokresowych biernych niezwiązanych z działalnością ubezpieczeniową Towarzystwa.

Z uwagi na brak aktywnego rynku składniki rozliczeń międzyokresowych wycenia się według wartości godziwej przy zastosowaniu art. 9 ust. 4 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35).

Rozliczenia międzyokresowe bierne mają charakter krótkoterminowych nierozliczonych kosztów (niezafakturowanych jeszcze) wymagalnych przed upływem pierwszego roku. Ich wartość godziwa wyznaczana jest w kwocie wymaganej zapłaty na dzień sprawozdawczy.

Efekt dyskonta nie zostaje uwzględniony z uwagi na nieistotny wpływ wartości pieniądza w czasie na godziwą wycenę zobowiązań.

Bilans sporządzany według Ustawy o rachunkowości wskazuje na nieznaczny udział tej pozycji w wartości zobowiązań ogółem (poniżej 1%).

Dotychczasowe doświadczenia Towarzystwa wskazują na adekwatność przyjmowanych założeń leżących u podstaw wyceny.

Wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic między stosowanymi zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na potrzeby określenia wypłacalności, a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Istotne różnice w wycenie pasywów na potrzeby bilansu regulacyjnego a wyceną wg sprawozdania finansowego wg PSR zawarto w Tabeli:

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczne na potrzeby Wypłacalność II to suma najlepszego oszacowania (Best Estimate) oraz marginesu ryzyka (Risk Margin). Rezerwy Wypłacalność II wyniosły ogółem 152 088 tys. PLN, w porównaniu do wartości rezerw wg PSR 558 482 tys. PLN.

Rezerwa na podatek odroczony (EIOPA, wytyczna 10 pkt. 1.24.a.(ii))

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego wg Wypłacalność II to wartość wg PSR skorygowana o dodatnie różnice przejściowe powstałe w pasywach i aktywach na skutek odmiennych metodyk ich wyceny wg Wypłacalność II, a PSR. Metodologia wyliczenia została omówiona w części sprawozdania dotyczącej aktywów z tytułu odroczonego podatków (EIOPA, wytyczna 7 pkt. 1.20.a.(iv)).

Zobowiązania finansowe z tytułu najmu powierzchni

Na potrzeby sprawozdawczości wg Wypłacalność II rozpoznano m.in. zobowiązania finansowe z tytułu leasingu w zakresie umów najmu (MSFF 16) w kwocie 9 877 tys. PLN.

Zmiany w zasadach ujmowania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym (EIOPA, wytyczna 10 pkt 1.24.b.)

Towarzystwo odnotowało zmiany w zasadach ujmowania i wyceny w 2019 r. w zakresie świadczeń pracowniczych (rezerwa na wynagrodzenia emerytalne oraz rentowe oraz nagrody jubileuszowe). Metodologia wyceny została opisana w punkcie D3. Inne zobowiązania, w pozycji *Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)*. Do oszacowania wartości rynkowej świadczeń pracowniczych zastosowano MSR 19.

Dodatkowo Towarzystwo rozpoznało w bilansie ekonomicznym pozycję Zobowiązań finansowych z tytułu prawa użytkowania w ramach umów leasingowych zgodnie z wymogami MSSF 16 „Leasing” (ang. IFRS 16 Leases).

Kryteria rozpoznania umów z tytułu leasingu wraz z metodologią wyceny zobowiązań z tego tytułu zostały przedstawione w punkcie D3. Inne zobowiązania.

Założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania (EIOPA, wytyczna 10 pkt 1.24.c.)

Stosowne założenia i oceny z uwzględnieniem tych na temat przyszłych i innych istotnych źródeł niepewności oszacowania zostały wskazane w założeniach sporządzonych dla części sprawozdania dotyczącej aktywów (EIOPA, wytyczna 7 pkt. 1.20. c).

D4. Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo przy wycenia aktywów i zobowiązań zgodnie z art. 9 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia UE 2015/35 kieruje się następującą hierarchią:

- 1) wycena według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań,
- 2) wycena przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice,
- 3) alternatywne metody wyceny wykorzystując techniki wyceny spójne z następującymi podejściami:
 - a) podejście rynkowe, które wykorzystuje ceny i inne właściwe informacje wynikające z transakcji rynkowych, obejmujących te same lub podobne aktywa, zobowiązania lub grupę aktywów lub zobowiązań,
 - b) podejście dochodowe, które przekształca przyszłe kwoty, takie jak przepływy pieniężne, dochody czy koszty, w jedną obecną wartość,
 - c) podejście kosztowe lub podejście obecnego kosztu odtworzenia odzwierciedlają kwotę, która byłaby obecnie wymagana, aby zastąpić funkcję danego aktywa.

W przypadku stosowania alternatywnych metod wyceny zgodnie z art. 263 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 Towarzystwo sporządza dokumentację dotyczącą założeń leżących u podstaw ich wyceny. Saltus TUW każdorazowo w przypadku zmian dokonuje weryfikacji opisów zastosowanych metod wyceny.

Ponadto przegląd metod oraz zakresu odpowiedzialności następuje nie rzadziej, niż raz w roku.

Saltus TUW ocenia regularnie niepewność wyceny aktywów i zobowiązań, do których zastosowano alternatywną metodę wyceny, regularnie porównują ich adekwatność z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń.

Zgodnie z art. 267 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 Towarzystwo systematycznie dokonuje kontroli wewnętrznej wycenianych aktywów i pasywów, której zasady opisane zostały w dokumentacji Towarzystwa.

D5. Wszelkie inne informacje

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Towarzystwo w dającej się przewidzieć przyszłości oraz braku okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności.

Szczegółowe informacje liczbowe dotyczące punktu D znajdują się w Załączniku nr 1 w następujących formularzach:

- 1) S.02.01.02 - pozycje bilansowe,
- 2) S.05.01.02 - składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych,
- 3) S.17.01.02 – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie,
- 4) S.19.01.21 - odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie.

E. Zarządzanie kapitałem

E1. Środki własne

Środki własne – cechy jakościowe

Na 31 grudnia 2019 r. różnica między nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami powstałą w bilansie sporządzonym wg zasad Wyłączalność II, a kapitałem własnym wykazywanym w sprawozdaniu finansowym wg zasad PSR wyniosła 30 443 tys. PLN.

Nadwyżka kapitałowa wg SII i PSR	2018	2019	zmiana
Nadwyżka aktywów nad pasywami wg SII	510 816	538 452	27 636
Kapitał własny wg PSR	492 147	508 009	15 862
Zmiana wielkości nadwyżki kapitałowej	18 669	30 443	11 774
Razem [tys. PLN]			

W stosunku do roku ubiegłego nadwyżka aktywów nad pasywami wg Wyłączalność II wzrosła o 27 636 tys. PLN, co stanowiło jej wzrost o 5,4%. Towarzystwo odnotowało wyższy przyrost wielkości aktywów finansowych w stosunku do zwyczajki rozpoznanych rezerw techniczno ubezpieczeniowych w związku z prowadzoną działalnością w 2019 r.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wielkość nadwyżki uwzględnia wycenę udziałów kapitałowych Towarzystwa w Macif Życie TUW w kwocie 14 617 tys. PLN. Na dzień sporządzenia SFCR przez Saltus TUW podmiot Macif Życie TUW nie miał zatwierdzonego sprawozdania za rok 2019 przez Biegłego Rewidenta (brak wydanej opinii) i Radę Nadzorczą.

Rezerwa uzgodnieniowa stanowi istotny element Środków własnych Towarzystwa. Saltus TUW uznaje pozycje Rezerwy uzgodnieniowej jako względnie stabilną na potencjalne odchylenia w najbliższej przyszłości w odniesieniu do najistotniejszych pozycji bilansowych jakimi są lokaty finansowe i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Środki własne – cechy jakościowe

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe środki własne ze wskazaniem zakwalifikowania do odpowiedniej kategorii na dzień 31 grudnia 2019 r. odpowiednio z informacją porównawczą.

Podstawowe środki własne	2018			2019			zmiana
	Razem	Kategoria 1 - nieograniczone	Kategoria 3	Razem	Kategoria 1 - nieograniczone	Kategoria 3	
Kapitał zakładowy	17 577	17 577	0	17 540	17 540	0	-37
Rezerwa uzgodnieniowa	493 239	493 239	0	520 912	520 912	0	27 673
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku	0	0	0	0	0	0	0
Razem [tys. PLN]	510 816	510 816	0	538 452	538 452	0	27 636

Rezerwa uzgodnieniowa w wysokości 520 912 tys. PLN odpowiada nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami ogółem w wysokości 538 452 tys. PLN po pomniejszeniu o kwotę kapitału założycielskiego w wysokości 17 540 tys. PLN.

Uzupełniające środki własne wykazano w wartości 0.

Wszystkie środki własne to środki o najlepszych parametrach jakościowych pod względem dostępności do pokrycia strat, które zostały zakwalifikowane do kategorii 1, akcje są nieuprzywilejowane.

Sprawozdanie SFCR nie zawiera szczegółowych informacji na temat podstawowego mechanizmu pokrywania strat, w tym zdarzenia inicjującego i jego skutków z powodu niewystępowania stosownych do tego pozycji podstawowych środków własnych. Skutkuje to nieuruchomieniem takiego mechanizmu przez Saltus TUW.

E2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Towarzystwo wylicza wymogi wypłacalności z wykorzystaniem formuły standardowej. Na dzień 31 grudnia 2019 r. kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 181 390 tys. PLN, natomiast minimalny wymóg kapitałowy 45 347 tys. PLN. Poniższa tabela zawiera informację na temat kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwa na koniec okresu sprawozdawczego i porównawczego (w tys. PLN).

Kapitałowy wymóg wypłacalności	2018-12-31	2019-12-31
SCR	174 710	181 390
Ryzyko rynkowe	79 965	77 020
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	1 171	1 425
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	0	0
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	131 216	138 553
Ryzyko w ubezpieczeniach innych niż na życie	24 857	27 919
Efekt dywersyfikacji	-62 211	-64 599
Ryzyko operacyjne	5 395	5 663
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonych do pokrywania strat	-5 683	-4 592

Towarzystwo stosuje dopuszczalne uproszczenia przy wyliczaniu wymogów kapitałowych w odniesieniu do następujących modułów i podmodułów formuły standardowej:

1) Ryzyka rynkowe:

- Ryzyko stopy procentowej zostało policzone poprzez dyskontowanie poszczególnych przepływów stopą wolną od ryzyka po szoku oraz spreadem wyliczonym na poszczególnych aktywach. Na potrzeby obliczeń przyjęto, że rok ma 360 dni i dzieli się na cztery równe kwartały,
- na potrzeby stosowania szoków wobec funduszy inwestycyjnych przyjęta została modelowa struktura funduszy oparta na sprawozdaniach finansowych funduszy na 30 czerwca 2019 r.

Towarzystwo nie stwierdziło istotnych odchyień profilu ryzyka od formuły standardowej, wobec czego nie stosuje parametrów specyficznych. Nie miało również miejsca zobligowanie Towarzystwa do stosowania narzutów zgodnie z art. 110 dyrektywy 2009/138/WE.

Minimalny wymóg kapitałowy został wyliczony na podstawie danych aktualnych na 31 grudnia 2019 r., w tym wartości najlepszych oszacowań, wymogów wypłacalności oraz całkowitej sumy na ryzyku. Wartość kursu EUR niezbędna do wyliczenia nieprzekraczalnego dolnego ograniczenia minimalnego wymogu wypłacalności została wykorzystana zgodnie ze stanem na ostatni dzień roboczy października 2019 r.

Wysokość kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2019 r. wzrosła, w porównaniu z zamknięciem 2018 r. Przyczyną wzrostu było zwiększenie portfela ubezpieczeń, co spowodowało zwiększenie miary ryzyka składki i rezerw.

E3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Towarzystwo nie korzysta z opcji określonej w art. 304 dyrektywy 2009/138/WE.

E4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego.

E5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Nie stwierdzono niezgodności, o których mowa w punkcie art. 297, punkt 5. Rozporządzenia Delegowanego Komisji 2015/35.

E6. Wszelkie inne informacje

Towarzystwo uznaje wysokość swoich aktualnych oraz prognozowanych wskaźników wypłacalności jako bezpieczną. Przy zachowaniu dotychczasowej ostrożnej polityki lokacyjnej oraz struktury portfela ubezpieczeń nie przewiduje się istotnych zmian w zarządzaniu kapitałem.

Szczegółowe informacje liczbowe dotyczące części E znajdują się w Załączniku nr 1 w następujących formularzach:

- 1) S.23.01.01- środki własne,
- 2) S.25.01.21 - kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową,
- 3) S.28.01.01-05 – minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie wypełniło formularza S.22.01.21 z uwagi na brak gwarancji długoterminowych i środków przejściowych.

31-12-2019

Bilans
Balance sheet
S.02.01.02

Wartość bilansowa wg Wypłacalność II / Solvency II value
C0010

Aktywa / Assets

Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	77 999
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	11 821
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	652 457
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	31 853
Akcje i udziały	R0100	37 728
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	37 728
Dłużne papiery wartościowe	R0130	561 804
Obligacje państwowe	R0140	541 223
Obligacje korporacyjne	R0150	20 581
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	3 471
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	17 601
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	93 090
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	93 090
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	6
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	6
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	6
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	520
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	1 925
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0

Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	7 801
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	935
Aktywa ogółem	R0500	846 553
Zobowiązania / Liabilities		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	152 088
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	14 201
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	11 376
Marginies ryzyka	R0550	2 825
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	137 887
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	124 546
Marginies ryzyka	R0590	13 341
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Marginies ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	0
Marginies ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Marginies ryzyka	R0720	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	4 263
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	249
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	85 630
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	25 022
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	9 877
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	16 157
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	12 736
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	2 079
Zobowiązania ogółem	R0900	308 101
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	538 452

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

Premiums, claims and expenses by line of business

S.05.01.02

Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna) /												Linie biznesowe w odniesieniu do:				Ogółem / Total
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych / Medical expense insurance	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów / Income protection insurance		Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych / Motor vehicle liability insurance	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów / Other motor insurance	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe / Marine, aviation and transport insurance	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych / Fire and other damage to property insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej / General liability insurance	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń / Credit and suretyship insurance	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej / Legal expenses insurance	Ubezpieczenia świadczenia pomocy / Assistance	Ubezpieczenia różnych strat finansowych / Miscellaneous financial loss	Ubezpieczenia zdrowotne / Health	Pozostałe ubezpieczenia osobowe / Casualty	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe / Marine, aviation, transport	Ubezpieczenia majątkowe / Property	
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200

Składki przypisane /

Premiums written

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	16 753	181 819	0	0	0	13 980	2 809	3	0	0	16 054					231 417
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130												0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	38	0	0	0	0	564	9	0	0	0	0	0	0	0	0	612
Netto	R0200	16 716	181 819	0	0	0	13 415	2 799	3	0	0	16 054	0	0	0	0	230 805

Składki zarobione / Premiums

earned

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	9 887	142 972	0	0	0	15 675	2 947	3	0	0	14 752					186 236
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230												0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	11	0	0	0	0	565	10	0	0	0	0	0	0	0	0	586
Netto	R0300	9 875	142 972	0	0	0	15 110	2 938	3	0	0	14 751	0	0	0	0	185 650

Odszkodowania i świadczenia

/ Claims incurred

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	8 152	17 846	0	0	0	1 405	377	0	0	0	320					28 099
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330												0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Netto	R0400	8 152	17 846	0	0	0	1 402	377	0	0	0	320	0	0	0	0	28 096

Zmiana stanu pozostałych

rezerw techniczno-

ubezpieczeniowych / Changes

in other technical provisions

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430												0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	6 919	125 375	0	0	0	11 202	2 093	1	0	0	12 551	0	0	0	0	158 142
Pozostałe koszty	R1200																0
Koszty ogółem	R1300																158 142

Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna / Direct business and accepted proportional reinsurance												Reasekuracja czynna nieproporcjonalna / Accepted non-proportional reinsurance				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie / Total Non-Life obligation	
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych / Medical expense insurance	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów / Income protection insurance	Ubezpieczenia pracownicze / Workers' compensation insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych / Motor vehicle liability insurance	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów / Other motor insurance	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe / Marine, aviation and transport insurance	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych / Fire and other damage to property insurance	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej / General liability insurance	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń / Credit and suretyship insurance	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej / Legal expenses insurance	Ubezpieczenia świadczenia pomocy / Assistance	Ubezpieczenia różnych strat finansowych / Miscellaneous financial loss	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych / Non-proportional health reinsurance	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych / Non-proportional casualty reinsurance	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych / Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych / Non-proportional property reinsurance		C0180
C0020	C0030		C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie																	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka / Technical provisions calculated as a sum of BE and RM																	
Najlepsze oszacowanie / Best estimate																	
Rezerwy składek / Premium provisions																	
Brutto	R0060	2 267	93 433	0	0	0	0	2 695	410	0	0	0	4 651	0	0	0	103 456
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	0	0	0	0	0	0	-12	0	0	0	0	0	0	0	0	-12
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	2 267	93 433	0	0	0	0	2 707	410	0	0	0	4 651	0	0	0	103 468
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia / Claims provisions																	
Brutto	R0160	869	27 978	0	0	0	0	2 131	300	0	0	0	1 189	0	0	0	32 466
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	19
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	869	27 978	0	0	0	0	2 113	300	0	0	0	1 189	0	0	0	32 448
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	3 136	121 410	0	0	0	0	4 826	710	0	0	0	5 840	0	0	0	135 922
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	3 136	121 410	0	0	0	0	4 820	710	0	0	0	5 840	0	0	0	135 916
Margines ryzyka	R0280	933	12 408	0	0	0	0	1 322	251	0	0	0	1 252	0	0	0	16 166
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych / Amount of the transitional on Technical Provisions																	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem / Technical provisions - total																	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	4 069	133 818	0	0	0	0	6 148	961	0	0	0	7 092	0	0	0	152 088
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	4 069	133 818	0	0	0	0	6 142	961	0	0	0	7 092	0	0	0	152 082

Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) - Rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna)

S.19.01.21-1

Rok zajścia szkody/rok zawarcia umowy Z0010 1 – Rok zajścia szkody

Waluta / Currency	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
Z0030	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110

Rok / Year

Wcześniejsze lata	R0100											0
N-9	R0160		5 553	4 781	452	648	156	52	185	231	9	0
N-8	R0170		7 386	6 222	881	528	260	106	0	138	5	
N-7	R0180		8 103	7 419	839	613	165	25	48	230		
N-6	R0190		10 731	5 873	1 550	594	219	46	7			
N-5	R0200	PLN	14 134	5 220	769	362	36	46				
N-4	R0210		14 656	4 626	681	129	264					
N-3	R0220		16 753	3 314	286	308						
N-2	R0230		20 471	2 450	330							
N-1	R0240		19 203	3 134								
N	R0250		19 652									

Ogółem

W bieżącym roku / In Current year	Suma lat (skumulowana) / Sum of years (cumulative)
C0170	C0180

R0100	169	50 225
R0160	0	12 067
R0170	5	15 525
R0180	230	17 443
R0190	7	19 021
R0200	46	20 567
R0210	264	20 357
R0220	308	20 661
R0230	330	23 251
R0240	3 134	22 336
R0250	19 652	19 652
Ogółem	24 144	241 105

Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Niedzyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto - Rok przebiegu szkodowości (wartość bezwzględna)

S.19.01.21-2

Rok zajścia szkody/rok zawarcia umowy	Z0020	1 – Rok zajścia szkody
---------------------------------------	-------	------------------------

Waluta / Currency	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
Z0030	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300

Koniec roku (dane zdyskontowane) / Year end (discounted data)
C0360

Rok / Year

Wcześniejsze lata	R0100											
N-9	R0160	PLN	0	0	0	0	0	0	789	629	674	753
N-8	R0170		0	0	0	0	0	1 295	1 260	1 223	1 366	
N-7	R0180		0	0	0	0	2 038	1 921	2 003	2 005		
N-6	R0190		0	0	0	2 408	1 981	2 077	2 264			
N-5	R0200		0	0	3 739	2 940	2 820	2 998				
N-4	R0210		0	4 166	3 008	3 091	3 332					
N-3	R0220		10 203	2 960	2 121	2 370						
N-2	R0230		7 913	2 181	2 181							
N-1	R0240		9 599	2 954								
N	R0250		11 491									

R0100	0
R0160	753
R0170	1 366
R0180	2 005
R0190	2 264
R0200	2 998
R0210	3 332
R0220	2 370
R0230	2 181
R0240	2 954
R0250	11 491
R0260	31 714

Ogółem

		Ogółem / Total	Kategoria 1 - nieograniczona / Tier 1 - unrestricted	Kategoria 1 - ograniczona / Tier 1 - restricted	Kategoria 2 / Tier 2	Kategoria 3 / Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35 / Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	0	0		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	17 540	17 540		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	520 912	520 912			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II / Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II	R0220	0				
Odliczenia / Deductions						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	538 452	538 452	0	0	0
Uzupełniające środki własne / Ancillary own funds						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne / Available and eligible own funds						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	538 452	538 452	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	538 452	538 452	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	538 452	538 452	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	538 452	538 452	0	0	
SCR	R0580	181 390				
MCR	R0600	45 347				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	296,85%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	1 187,39%	S.23.01.01-01			

31-12-2019

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa / Reconciliation reserve

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	538 452
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	17 540
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	520 912

Oczekiwane zyski / Expected profits

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	1 278
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	1 278

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110		C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	77 020		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta	R0020	1 425		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	0	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	138 553	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	27 919	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-64 599		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	0		

C0100

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

Ryzyko operacyjne	R0130	5 663
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-4 592
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	181 390
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	181 390

Inne informacje na temat SCR / Other information on SCR

Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

S.28.01.01.01

		Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie / Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations
		C0010
MCRNL Wynik	R0010	37 236

**Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity**

S.28.01.01.02

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)) / Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej) / Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	3 136	16 716
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	121 410	181 819
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	4 820	13 415
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	710	2 799
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	0	3
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	5 840	16 054
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity
S.28.01.01.03

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie / Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations
C0040

MCRL Wynik	R0200	0
------------	-------	---

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych
Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

S.28.01.01.04

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)) / Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)) / Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

S.28.01.01.05

		Ogólne obliczenie MCR / Overall MCR calculation
		C0070
Liniowy MCR	R0300	37 236
SCR	R0310	181 390
Górny próg MCR	R0320	
Dolny próg MCR	R0330	
Łączny MCR	R0340	
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 768
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	